

บทที่ 4

วิเคราะห์ผลงานการบรรเลงระนาดทุ้ม เพลงเชิดจีน สองชั้น ทางครุฑบุญยัง เกตุคง

การวิเคราะห์ผลงานการบรรเลงระนาดทุ้ม เพลงเชิดจีน สองชั้นทางครุฑบุญยัง เกตุคงในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักในการดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. นิยามศัพท์เฉพาะของกลวิธีการบรรเลงที่ใช้ในการบรรเลงระนาดทุ้ม
2. สัญลักษณ์ในการบันทึกโน้ต
3. รายละเอียดการวิเคราะห์

1. นิยามศัพท์เฉพาะของกลวิธีการบรรเลงที่ใช้ในการบรรเลงระนาดทุ้ม

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและประมวลนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาการบรรเลงระนาดทุ้มของครุฑบุญยัง เกตุคง โดยใช้หลักฐานอ้างอิงจากหนังสือและงานศิลปะนิพนธ์ทางดุริยางคศิลป์ไทยดังต่อไปนี้

1. หนังสือศัพท์สังคีต ของนายมนตรี ตราโมท
2. หนังสือเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทย ของสำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย
3. หนังสือสารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
4. ปรินิพนธ์ เรื่อง "การวิเคราะห์ทางระนาดทุ้มเพลงเชิดจีน" ของไพฑูริย์ เฉยเจริญ

ดังมีนิยามต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 **ตีกระทบ** การทำให้เกิดเสียงโดยมือทั้งสองข้าง ให้เสียงเกิดในลักษณะซัดกัน โดยเสียงที่ 1 มีน้ำหนักมากกว่าเสียงที่ 2 พร้อมกับให้เสียงที่ 2 เป็นเสียงลงจังหวะเสียงกระทบอาจทำให้เกิดตั้งแต่หนึ่งเสียงขึ้นไป จนคู่เสียงต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการบรรเลงระนาดทุ้ม

1.2 **ตีกวาด** คือการใช้ไม้ตีระนาดทุ้มลากไปบนผืนระนาดทุ้มในลักษณะต่าง ๆ จากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ หรือจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงก็ตาม

1.3 **ตีโขก** วิธีการบรรเลงโดยการเพิ่มน้ำหนักในการตีในมือขวา หรือมือซ้ายมากกว่าปกติ เพื่อให้ได้เสียงที่ดัง ลอย และชัดเจน เป็นการเน้นเสียงให้ดังขึ้น

1.4 **ตีคู่ด** เสียงที่เกิดจากการบังคับเสียงโดยใช้มือข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองมือร่วมกันบังคับเสียง คือ การตีเสียงเปิดแล้วห้ามเสียงโดยการกดหัวไม้กับทุกระนาดที่เกิดเสียงนั้น

- 1.5 **ตีตะมือซ้าย ตะมือขวา** การบรรเลงด้วยการใช้จำนวนพิเศษ โดย
- ตีสวน มือขวา ตีเข้าหามือซ้าย และซ้ายตีสวนกลับเข้าหามือขวา
  - ตีค้ำ มือซ้ายตีไล่ขึ้นตามมือขวา มือขวาตีไล่ลงตามมือซ้าย ทั้งนี้ ต้องเป็นการตีมือละ 2 เสียงเท่านั้น
- 1.6 **ตีฉ่าง** การตีที่กว้างกว่าคู่ 8 โดยแบ่งออกเป็น ฉ่างข้างซ้าย ฉ่างข้างขวา หรือแยกมือพร้อมกัน
- 1.7 **ตีสะเคาะ** วิธีการบรรเลงเช่นเดียวกับการขี้ โดยทำให้มีพยางค์เสียงเพิ่มขึ้นเป็น 3 พยางค์ จากเดิม 2 พยางค์ โดยตีเป็นคู่ 8 หรือสะเคาะในลูกเดียวก็ได้
- 1.8 **ตีสะบัด** วิธีการบรรเลงโดยการแทรกพยางค์ เข้าไปในทางเก็บ มีทั้งการสะบัดเรียงเสียง และสะบัดข้ามเสียง
- 1.9 **ตีลับ** วิธีการบรรเลงที่ใช้มือซ้ายและมือขวาตีสลับกันทีละ 1 เสียงติดกัน โดยตีเรียงกันขึ้นลง แล้วแต่สำนวนเพลง
- 1.10 **ทำนองเชื่อม** กลุ่มทำนองที่ทำหน้าที่คล้ายสะพานในการเคลื่อนย้ายบันไดเสียงระหว่างเนื้อเพลงกับลูกโยนหรือลูกโยนกับลูกโยน
- 1.11 **ทำนองแปร** หมายถึงการดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีหรือทางร้องที่แตกต่างไปจากเนื้อร้องแต่ยังยึดลูกตกของวรรคเป็นสำคัญ ซึ่งมีการแต่งทำนองเตรียมไว้ล่วงหน้าหรือบรรเลงตามที่มีผู้ทำไว้ และการแปร โดยฉับพลันขณะที่กำลังบรรเลงนั้น ถือว่าผู้บรรเลงเป็นผู้มีความสามารถ และปฏิภาณดี
- 1.12 **ประโยคเพลง** การแบ่งส่วนของทำนองเพลงที่แยกมาจากส่วนใหญ่ที่มีความหมายสมบูรณ์ ในแต่ละประโยคอาจประกอบด้วยทำนองย่อย ๆ หลายกลุ่ม ใน 1 ประโยค มี 2 วรรค 1 วรรคแบ่งออกเป็น 4 ห้องเพลง 1 ห้องเพลงประกอบด้วยกลุ่มทำนอง 4 ตัวโน้ต
- 1.13 **ย่อย** หมายถึงการร้องหรือบรรเลงอย่างหนึ่งซึ่งประดิษฐ์ทำนองให้เสียงที่ควรจะตกลงจังหวะไปตกลงภายหลังจังหวะ เมื่อเป็นเช่นนี้ ทำนองของประโยคนั้นก็จำเป็นต้องยาวกว่าประโยคธรรมดา
- 1.14 **ล่วงหน้า** หมายถึงการร้องหรือการบรรเลงอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นเครื่องดนตรีอย่างใดอย่างหนึ่ง พลิกแพลงทำนองบรรเลงโดยตัดทำนองให้สั้นเพื่อ ไปถึงเสียงที่จะตกจังหวะให้ตกก่อนเครื่องดนตรีอื่น ๆ คือบรรเลงขึ้นต้นประโยคพร้อมกับเครื่องดนตรีอื่น ๆ แต่ให้สุดประโยคก่อน
- 1.15 **ลัก** หรือ "ลักจังหวะ" หมายถึงการร้องหรือบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีทั้งเครื่องทำนอง และเครื่องประกอบจังหวะ ซึ่งดำเนินไปโดยไม่ตรงกับจังหวะ เสียงที่หนักหรือน้ำจะลงตรงจังหวะก็ทำให้ตกลงในที่อื่นซึ่ง ไม่ตรงกับจังหวะ แต่การกระทำนี้เป็นการกระทำโดยเจตนาเพื่อทำ

ให้เกิดความไพเราะหรือเร้าอารมณ์ไปอีกทางหนึ่ง ซึ่งไม่ถือว่าผิด หรือการลักจังหวะนี้แบ่งออกได้เป็น 3 อย่าง คือ เหลื่อม ล่วงหน้า และย้อน ซึ่งมีลักษณะต่าง ๆ กันทั้งนั้น

2. สัญลักษณ์ในการบันทึกโน้ต

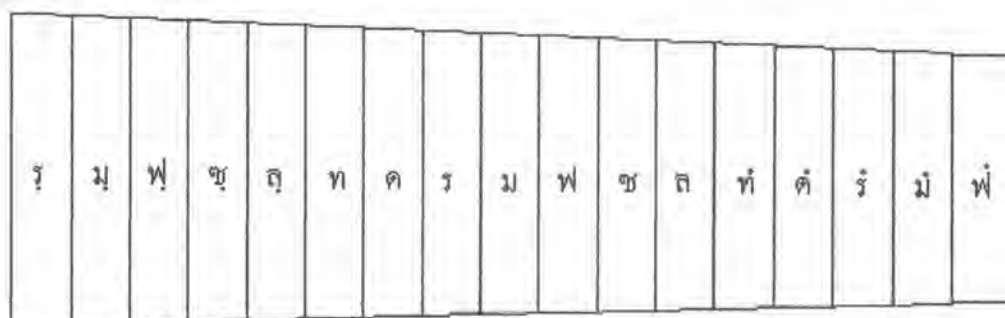
2.1 สัญลักษณ์แทนเสียง ในการดำเนินการวิเคราะห์บรรเลงระนาดทุ้มเพลงเชิดจีนสองชั้น ทางครูบุญยัง เกตุคง ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการบันทึกโดยการใช้โน้ตระบบตัวอักษร ค, ร, ม, ฟ, ซ, ล, ท แทนเสียงของเครื่องดนตรีในระบบปีพาทย์ ดังนี้

ฟ	= เสียงฟา	= ทางเพียงออล่าง	(ใช้กับปีพาทย์ศึกคำบรรพ์)
ซ	= เสียงซอล	= ทางใน	(ใช้กับปีพาทย์พิธี)
ล	= เสียงลา	= ทางกลาง	(ใช้กับการแสดงหนังใหญ่)
ท	= เสียงที	= ทางเพียงออบน	(ใช้กับวงมโหรี)
ค	= เสียงโค	= ทางนอก	(ใช้กับปีพาทย์เสภา)
ร	= เสียงเร	= ทางกลางแหบ	(ใช้กับการแสดงหนังใหญ่)
ม	= เสียงมี	= ทางขวาหรือนอกค้ำ	(ใช้กับปีพาทย์นางหงส์)

2.2 สัญลักษณ์แทนลูกระนาดทุ้ม ในการดำเนินการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้กำหนดใช้สัญลักษณ์ตัวอักษรแทนเสียงระนาดทุ้ม ที่มีทั้งหมด 17 ลูก เรียงจากลูกที่มีเสียงต่ำสุด (ลูกทวน) ไปหาลูกที่มีเสียงสูงสุด (ลูกยอด) ดังนี้

ลูกที่ 1	เสียง เร	ใช้สัญลักษณ์	ร
ลูกที่ 2	เสียง มี	ใช้สัญลักษณ์	ม
ลูกที่ 3	เสียง ฟา	ใช้สัญลักษณ์	ฟ
ลูกที่ 4	เสียง ซอล	ใช้สัญลักษณ์	ซ
ลูกที่ 5	เสียง ลา	ใช้สัญลักษณ์	ล
ลูกที่ 6	เสียง ที	ใช้สัญลักษณ์	ท
ลูกที่ 7	เสียง โค	ใช้สัญลักษณ์	ค
ลูกที่ 8	เสียง เร	ใช้สัญลักษณ์	ร
ลูกที่ 9	เสียง มี	ใช้สัญลักษณ์	ม
ลูกที่ 10	เสียง ฟา	ใช้สัญลักษณ์	ฟ
ลูกที่ 11	เสียง ซอล	ใช้สัญลักษณ์	ซ
ลูกที่ 12	เสียง ลา	ใช้สัญลักษณ์	ล
ลูกที่ 13	เสียง ที	ใช้สัญลักษณ์	ท

ลูกที่ 14	เสียง โค	ใช้สัญลักษณ์	ค
ลูกที่ 15	เสียง เร	ใช้สัญลักษณ์	ร
ลูกที่ 16	เสียง มี	ใช้สัญลักษณ์	ม
ลูกที่ 17	เสียง ฟา	ใช้สัญลักษณ์	ฟ

ภาพที่ 32 ภาพแสดงตำแหน่งและเสียงของระนาดทุ้ม

เนื่องจากระนาดทุ้มมี 17 ลูก ลูกรองยอดจึงเป็นเสียงขวาซึ่งเท่ากับลูกยอดของฆ้องวงใหญ่ แสดงให้เห็นว่าระนาดทุ้มนั้นมีลักษณะการเรียงเสียงขีดยกฆ้องวงใหญ่เป็นหลัก

2.3 สัญลักษณ์ที่ใช้แทนกลวิธีพิเศษต่าง ๆ ในการบันทึกโน้ตการบรรเลงระนาดทุ้ม เพลงเชิดจีน สองชั้นทางครูบุญยัง เกตุคง ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกโน้ตเป็นระบบตัวอักษร ตามลักษณะเสียงของวงปี่พาทย์ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่อยู่บรรทัดบนแทนการตีด้วยมือขวา และส่วนที่อยู่บรรทัดล่างแทนการตีด้วยมือซ้าย

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนกลวิธีพิเศษต่าง ๆ มีดังนี้

1. { x } แทนการสะเคาะ
2. [x] แทนการสะบัด
3. x* แทนการกรอ
4. "---- แทนการกวาดลง
5. "---- แทนการกวาดขึ้น

3. รายละเอียดการวิเคราะห์

การวิเคราะห์การใช้เมคพรายในการบรรเลงระนาดทุ้มเพลงเชิดจีน สองชั้นทางครุบุญยัง เกิดคง จะทำการวิเคราะห์โดยทำการพรรณนาเปรียบเทียบกับทำนองหลักของทำนองเพลงเชิดจีน ในแต่ละตัวพร้อม ๆ กัน เพื่อทำการแสดงให้เห็นการตกแต่งทำนองของทางระนาดทุ้มและทำนองหลัก ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์ทีละกลุ่มทำนอง โดยยึดกลุ่มเสียงที่สัมพันธ์กับลูกตกในทำนองพื้นและ โยนเป็นหลัก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 วิเคราะห์ทางระนาดทุ้มเพลงเชิดจีน สองชั้น ตัวที่ 1

รับร้อง

	กรอยาวต่อเนื่องด้วยเสียง ม				กรอยาวต่อเนื่องด้วยเสียง ร			
มือขวา	--- มี*	****	****	****	--- ร*	****	****	****
มือซ้าย	--- ม*	****	****	****	--- ร*	****	****	****

	กรอยาวต่อเนื่องด้วยเสียง ม				กรอยาวต่อเนื่องด้วยเสียง ซ			
มือขวา	--- มี*	****	****	****	--- มี*	****	****	****
มือซ้าย	--- ม*	****	****	****	--- ซ*	****	****	****

มือขวา	****	----	-- {มี--}	--- ร	----
มือซ้าย	****	----	-- {-รค}	----	--- ค

พบว่าการบรรเลงรับร้องนั้นระนาดทุ้มบรรเลงเหมือนทำนองหลักทุกประการ

กลุ่มทำนองที่ 1

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--(- ร ม)	-ซ- ล	- ร ค ล	-ซ- ม	- ม --	-ซ--	- ค --	{ซซ-}มี-
มือซ้าย	--(-ค--)	-ซ- ล	- ร ค ล	-ซ- ท	-- ม ซ	--ซค	--ซค	{-- ม}-ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--{-ร ม}	-ซ- ล	- ร ค ล	-ซ- ม	- ล --	ซ ม --	---ค	-- ร ม
มือซ้าย	--{-ค-}	-ซ- ล	- ร ค ล	-ซ- ท	--ซ ม	-- ร ค	-ซ--	-ค--

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 1 ด้วยการสะบัด เชื่อมด้วยการดำเนินทำนองในลักษณะคู่ 8 จนถึงต้นห้องที่ 4 จึงรวบลงเป็นคู่ 4 ในส่วนท้ายของห้องต่อเข้าห้องที่ 5 ด้วยวิธีการบรรเลงโดยการขึ้นเสียงด้วยมือขวาเสียงเดียว รับด้วยมือซ้ายสองเสียงตั้งแต่ห้องที่ 5 ถึงห้องที่ 7 ซึ่งในช่วงนี้มีการนำเมคพรายที่เรียกว่าการตี “โฆก” มาใช้ในส่วนที่ขึ้นเสียงมือขวาและรับด้วยการคู่เสียงด้วยมือซ้ายสองเสียงเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการสะเคาะด้วยช่วงห่างเสียงเป็นคู่สามและต่อด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในท้ายห้อง พบว่าในกลุ่มทำนองที่ 1 นี้ มีการฝากทำนองในห้องที่ 5 เพียงห้องเดียว

กลุ่มทำนองที่ 2

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	(มร -) ร -	ม - ซ ค	(มร -) ซุ -	- ม - -	ม - ซ ล	-- ท ค	- ค - ซ	-- ฟ -
มือซ้าย	(--ค) - มุ	- ซ - ค	(--ค) - ค	มุ - ซุ มุ	- มุ - -	ซุ ล --	ซุ - ซุ -	- ร - ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--{-รม}	- ซ - ล	- ค - ล	- ซ - ม	- ล --	ซ ม --	--- ค	-- ร ม
มือซ้าย	--{ค--}	- ซุ - ล	- ค - ล	- ซุ - ท	-- ซ ม	-- ร ค	- ซุ --	- ค --

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 2 ด้วยการสะบัดลงในต้นห้องที่ 1 แล้วจึงแจกมือขวาสลับซ้ายจนถึงต้นห้องที่ 2 จึงรวบลงท้ายห้องด้วยการตีลักษณะเป็นคู่ 8 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการสะบัดลงต่อด้วยการแจกมือในลักษณะซ้ายสลับขวาด้วยช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 4 แล้วจึงเปลี่ยนลักษณะการแจกมือเป็นช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 8 ในต้นห้องที่ 4 แล้วตีรับด้วยมือซ้ายสองครั้งในส่วนท้ายห้อง ต่อเข้าห้องที่ 5 ด้วยการตีรับด้วยมือขวาเสียง มี แล้วเชื่อมด้วยการแจกมือจนจบประ โฆก พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 2, 3, 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 3

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-- {มุมุ}	- ซ --	- ค --	- ซ --	- ค --	- ซ --	- ม --	- ล --
มือซ้าย	-- {-มุ}	-- มุ ซุ	-- ซุ มุ	ซุ - มุ ซุ	-- ลุ ซุ	-- ซุ ซุ	-- ค ลุ	-- ลุ ลุ

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ล	- - ค -	-- ซ ล	- - ค -	ค ค ค -	ค ค ค -	ค ค ค -	ค ค ค -
มือซ้าย	- ม --	ซ ล - ซ	- ม --	ซ ล - ซ	- - - ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - ล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 3 ด้วยการสะเคาะเสียง ม แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีโดยการนำเมฆพรายการตี “โขก” เข้ามาใช้ด้วยมือขวาเสียงเดียวต่อด้วยการตีรับด้วยมือซ้ายสองเสียงโดยนำเมฆพรายการตีคู่เข้ามาใช้จนหมดประโยคพบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงอยู่กับที่ และมีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 3, 4, 6 และ 8

กลุ่มทำนองที่ 4

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ล --	- คี --	- ซ --	- ซ --	- ซ --	- ซ --	- ฟ --	- ซ --
มือซ้าย	-- ค ล	-- ม ซ	-- ม ซ	-- ล ล	-- ค ล	-- ล ค	-- ล ค	-- ค ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--- ลี	--- ซ	ลี ซ-ซ	ลี- คี-	- คี--	คี---	- รี้ --	คี ลี--
มือซ้าย	- ม --	- ซ ม ร	-- ม -	- ซ- ลี	--- ซ	- ลี--	- - คี ลี	-- ซ ม

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 4 ด้วยการตีในลักษณะเดียวกันกับกลุ่มทำนองที่ 3 ตั้งแต่ห้องที่ 2 ถึงห้องที่ 8 โดยต่างกันเพียงกลุ่มตัวโน้ตที่บรรเลงเท่านั้น พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 5, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 5

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- คี --	- คี --	- รี้ --	- มี่ --	- ซ --	-- คี รี้	-- ล คี	-- ซ ล
มือซ้าย	-- ม ซ	-- ซ ล	-- ล คี	-- คี รี้	ม ---	ล ---	ซ ---	ม ---

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- ล --	ซ ม --	- ล --	ซ ฟ --	- ล --	ล ซ --	ซ ม --	ม ร --
มือซ้าย	-- ซ ม	-- ร ค	-- ซ ฟ	-- ม ร	-- ซ ม	-- ม ร	-- ร ค	-- ค ล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 5 ด้วยวิธีการแจกมือเหมือนกับกลุ่มทำนองที่แล้วเพียงแต่เปลี่ยนกลุ่มเสียงที่บรรเลง ตั้งแต่ห้องที่ 1 ถึง 4 พบว่ามีการดำเนินทำนองมือซ้ายที่เหมือนกันและเชื่อมเข้าห้องที่ 5 ด้วยการตีสลับมือซ้ายขวา ในกลุ่มเสียงที่ต่ำกว่าต่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการเปลี่ยนไปบรรเลงในรูปแบบเดียวกับห้องที่ 1 ถึง 4 อีกครั้งหนึ่งในกลุ่มเสียงสูงจนจบกลุ่มทำนอง

ทำนองกลุ่มที่ 5 นี้ พบลักษณะเด่นของทางครุฑนุยัง เกิดคองประการหนึ่งกล่าวคือเป็นการใช้เสียงที่ห่างกันเป็นคู่ 5 คู่ 6 และ คู่ 7 มาเรียงร้อยเป็นทำนองเพลง โดยลักษณะดังกล่าวปรากฏในการดำเนินทำนองดังนี้

ทำนองท้ายห้องที่ 4 ถึงต้นห้องที่ 5 มีการใช้เสียง ริ ประกอบกับเสียงมีดำ เป็นเสียงที่ห่างกัน เป็นคู่ 7

ทำนองท้ายห้องที่ 6 ถึงต้นห้องที่ 7 มีการใช้เสียง ริ ประกอบกับเสียง ชู เป็นเสียงที่เป็นกัน เป็นคู่ 5

ทำนองท้ายห้องที่ 7 ถึงต้นห้องที่ 8 มีการใช้เสียง คั ประกอบกับเสียงมีเป็นเสียงที่เป็นกัน เป็นคู่ 6 จะเห็นได้ว่าการดำเนินทำนองลักษณะดังกล่าวมีการนำการใช้คู่เสียงที่แสดงความ "หลากหลาย" ไม่สัมพันธ์กัน มาดำเนินทำนองร่วมกัน ทำให้เกิดความไพเราะอีกรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ยังพบลักษณะการดำเนินทำนองที่เรียกว่า "ทำนองฝาก" ด้วย จะเห็นได้จากทำนองห้องที่ 1, 2, 3 และ 6

กลุ่มทำนองที่ 6

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-- ร ม	- ร - -	ล ช - -	-- ริ -	--{ชูชู-}	{คค-}มร	-- ล คั	--{ชูชู-}
มือซ้าย	ค ---	ล - ค ล	-- ม ร	-- ร -	ม-{--ชู}	{--ค}-	ค ล --	--{-ชู}

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ชู ล	- ค - ล	-- ชู ล	-- ค ร	-- ม ฟ	ช ฟ --	ช ม --	ม ร --
มือซ้าย	- ม --	ชู - ชู -	ชู ม --	ชู ล --	ค ร --	-- ม ร	-- ร ค	-- ค ล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 6 ด้วยการตีเรียงกันสามเสียง โดยการ โขกเสียงที่เสียง ค มือซ้ายเพื่อเป็นการเน้นเสียงแล้วจึงแจกมือจนหมดห้องที่ 3 แล้วจึงรวบลงคู่ 8 เสียง ร ตักจังหวะในห้องที่ 4 เชื่อมเข้าห้องที่ 5 ด้วยการตีรับด้วยเสียง ม แล้วต่อด้วยการสะเคาะในท้ายห้องที่ 5 และ ต้นห้องที่ 6 แล้วจึงตีในลักษณะตะมื่อต่อมาจนหมดห้องที่ 7 ต่อเข้าห้องที่ 8 ด้วยการเว้นจังหวะครึ่งห้องแรก แล้วจึงสะเคาะในลักษณะ ขวา - ขวา ซ้าย

กลุ่มทำนองที่ 7

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--{มม-}	- ค --	{ลล-}ค -	ช - (-ร ม)	ช - คั -	(- ชล)คัริ	มี - ล -	--- คั
มือซ้าย	ม-{--ม}	-- ชู ม	{--ชู}- ล	- ล (ค--)	- ม - ม	(ฟ--)--	- ช - ค	----

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- ริ --	คั ล --	----	- ล ช ล	- ช - คั	-- ริ มี	- มี - มี	- ริ - คั
มือซ้าย	-- คั ล	-- ช ม	- ร - ม	-- ร ม	- ร - ค	--- ม	- ช - ม	- ร - ค

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 7 ด้วยการตีรับด้วยมือขวาเสียง ม ส่วนต้นของห้องที่ 1 ซึ่งพบว่าเป็น การสืบเนื่องทำนองมาจากห้องที่ 8 จากกลุ่มทำนองที่แล้ว แล้วจึงต่อด้วยการสะเคาะ 3 เสียง ใน ลักษณะขวา - ขวา - ซ้าย ต่อเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีในลักษณะ ขวา - ซ้าย - ซ้าย โดยในห้องที่ 2 นี้ นำเอาเม็ดพรายการคู่เข้ามาใช้แล้วจึงสะเคาะเป็นช่วงห่างเสียงคู่ 2 ในต้นห้องที่ 3 แล้วจึงรับด้วย การแจกมือขวาสลับซ้ายจนถึงต้นห้องที่ 4 แล้วจึงสะบัดขึ้นในท้ายห้องที่ 4 เชื่อมเข้าห้องที่ 5 ด้วย การแจกมือในลักษณะขวาสลับซ้ายแล้วมาสะบัดขึ้นในต้นห้องที่ 6 รับด้วยการตีด้วยมือขวา 2 ครั้ง แล้วจึงแจกมือขวาสลับซ้ายจนหมดห้อง พบว่ามีการฝากทำนองห้องที่ 1, 3, 6, 7, 8

กลุ่มทำนองที่ 8

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	---ซ	-- - - ล	--- ค	--- - -	มี -- มี	--- - -	ค -- ค	--- - -
มือซ้าย	- ซ - -	ค ล - -	ร ค - -	ซ ค ร ม	-- ม -	ซ ล ทุ ค	-- ค -	ซ ค ร ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ซ	-- ล ล	-- ซ ซ	-- ม ม	-- ร ร	-- ค ค	-- ร ร	-- ม ม
มือซ้าย	--- ซ	--- ล	--- ซ	--- ท	--- ล	--- ซ	--- ล	--- ท

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 8 ด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวา เสียง ซ เป็นช่วงห่างคู่ 8 เชื่อมเข้าห้อง ที่ 2 ด้วยการตีรับโดยมือซ้าย 2 เสียง พร้อมรับด้วยมือขวาที่ส่วนท้ายของห้อง ห้องที่ 3 บรรเลงใน ลักษณะเดียวกับห้องที่ 2 ต่างกันเพียงเลื่อน ไปบรรเลงในกลุ่มเสียงที่สูงกว่า ในห้องที่ 2 และ 3 นี้ มี การนำเม็ดพรายการคู่เข้ามาใช้ต่อเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้ายต่อกัน 4 เสียงจนหมดห้อง แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 5 ด้วยการตี “โจก” ด้วยเสียง มี แล้วเว้นจังหวะต่อด้วยการแจกมือเป็นคู่ 8 ใน เสียงเดียวกัน รับเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีเรียงกัน 3 เสียงด้วยมือซ้ายมือเดียว ในห้องที่ 7 และ 8 มี ลักษณะการแจกมือคล้ายกันกับห้องที่ 5 และ 6 ต่างกันเพียงเปลี่ยนกลุ่มเสียงในการบรรเลง พบว่า กลุ่มทำนองที่ 8 มีลักษณะการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงที่สวนทางกันระหว่างทางฆ้องและทางระนาด ทุ้มซึ่งทางฆ้องนั้นมีการเคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงสูงไปยังกลุ่มเสียงต่ำ แต่ทางระนาดทุ้มนั้นกลับมีทิศ ทางการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงต่ำไปหากกลุ่มเสียงสูง พบว่ามีการฝากทำนองห้องที่ 3, 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 9

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	มี -- มี	--- - -	ซ ม --	--- - -	ค - ค -	ค - - -	ล - - ล	--- - -
มือซ้าย	-- ม -	ซ ค ร ม	--- ซ	ม ซ ล ทุ ค	- ค - ค	- ม ซ ล	-- ล -	ซ ม ซ ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ร ร	-- ม ม	-- ซ ซ	- ล - ค*	-- ร	- ค --	ล ล --	ซ ซ - ม
มือซ้าย	--- ล	--- ท	--- ซ	- ล - ค*	-- ร	- ค - ล	--- ซ	- - - ท

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 9 ด้วยการแจมือในห้องที่ 1 และ 2 ลักษณะเดียวกันกับในส่วนท้ายของกลุ่มทำนองที่ 8 ต่างกันเพียงเปลี่ยนเสียงในการบรรเลงจึงจัดได้ว่าห้องที่ 1 และ 2 นั้น เป็นกลุ่มสำนวนของระนาดทุ้ม ซึ่งมีการสืบเนื่องมาจากส่วนท้ายของกลุ่มทำนองที่ 8 เชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีรับด้วยการตีรับด้วยมือขวา 2 ครั้ง พร้อมกับนำเม็ดพรายการคู่เข้ามาใช้แล้วจึงรับด้วยการตีเปิดมือเสียง ซ ในส่วนท้ายของห้องที่ 3 แล้วจึงตีรับในห้องที่ 4 ด้วยมือซ้าย 4 เสียงติดต่อกัน ต่อด้วยการแจมือเสียง ค ด้วยช่วงห่างของเสียงเป็นคู่ 8 ในลักษณะขวสลับซ้ายมาจนถึงต้นห้องที่ 7 แล้วจึงรับด้วยการตีมือซ้าย 3 เสียงจนหมดห้องจึงตีแจมือด้วยเสียง ล ในห้องที่ 7 รับด้วยการตีเรียงด้วยมือซ้ายด้วยเสียง ซ และ ม สองครั้งซ้ำกันจนหมดกลุ่มทำนองที่ 9

พบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงระหว่างทางฆ้องและทางระนาดทุ้มที่แตกต่างกันซึ่งทางฆ้องมีการเคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงต่ำไปยังกลุ่มเสียงสูงแล้วจึงกลับมายังกลุ่มเสียงต่ำอีกครั้งหนึ่ง แต่ทางระนาดทุ้มนั้นมีการเคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงสูงลงสู่กลุ่มเสียงต่ำ ในกลุ่มทำนองนี้พบว่าการฝากทำนองในห้องที่ 1, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 10

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - ม	- - ล ล	- ค - -	ม ร - ร	- - - -	- ล - -	ร ค - ค	- - - -
มือซ้าย	ซ ม - -	ม ล - -	ค - ล ค	- - ร -	ค ล ค ล	- - ร ค	- - ค -	ม ซ - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- ล ล	-- ล ล	-- ล ล	----	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ
มือซ้าย	----	--- ล	--- ล	--- ล	----	--- ซ	--- ซ	--- ซ

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 10 ด้วยการตีเสียง ซ และ ม ด้วยมือซ้ายและเว้นจังหวะแล้วจึงตีรับด้วยมือขวาดูด้วยเสียง ม ส่วนท้ายของห้องที่ 1 พบว่าในต้นห้องที่ 1 นั้น เป็นการตีซ้ำทำนองกับห้องที่ 8 ของกลุ่มทำนองที่ 9 แล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงด้วยช่วงห่างของคู่เสียง ในลักษณะคู่ 4 แล้วจึงรับด้วยการตีเสียง ล ซ 2 ครั้งในท้ายห้องที่ 2 ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจมือสลับซ้ายขวาและรับด้วยการตีด้วยมือขวา 2 ครั้งในท้ายห้องที่ 3 เชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีรับมือขวา 2 เสียงแล้วแจมือในท้ายห้อง แล้วจึงตีเสียง ค ล ซ ซ้ำกัน 2 ครั้งด้วยมือซ้ายในห้องที่ 5 รับด้วย

มือขวาเสียง ต ในห้องที่ 6 แล้วจึงเชื่อมด้วยการตีด้วยมือซ้ายในท้ายห้อง แล้วจึงแจกมือจนจบกลุ่ม
ทำนองที่ 10 พบว่ามีการเคลื่อนที่ที่ต่างกันระหว่างทางฆ้องและทางระนาดทุ้ม ซึ่งทางฆ้องนั้นมีการ
เคลื่อนที่ของทำนองอยู่กับที่ แต่ทางระนาดทุ้มนั้นมีการเคลื่อนที่จาก กลุ่มเสียงต่ำไปยังกลุ่มเสียงสูง
และกลับมายังกลุ่มเสียงต่ำอีกครั้งหนึ่ง พบว่ามีการฝากทำนองห้องที่ 3, 4, 6, และ 7

กลุ่มทำนองที่ 11

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	คื ซ - ซ	-- {ฟฟ-}	- ฟ - -	- ม - -	- ซ - -	- ซ - -	- ซ - -	- ซ - -
มือซ้าย	- - ซ -	มฟ{- - ฟ}	- - ฟ ม	- - ซ ม	-- ร ร	-- ร ร	-- ร ร	- - ม ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- ฟ ฟ	-- ฟ ฟ	-- ม ม	----	-- ร ร	-- ร ร	- ม - ม
มือซ้าย	----	--- ค	--- ค	--- ท	----	--- ต	--- ต	--- ท

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 11 ด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 ครั้งในต้นห้อง และแจกมือซ้ายสลับขวา
เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้งและจึงสะเคาะด้วยเสียง ฟ เป็นช่วงห่างคู่ 8 ใน
ลักษณะ ขวา ขวา ซ้าย แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 3 ถึงห้องที่ 8 ด้วยการตีไขกด้วยมือขวา 1 เสียง แล้ว
รับด้วยการตีคู่ด้วยมือซ้าย 2 เสียงจนหมดประโยค พบว่าในกลุ่มทำนองที่ 11 นี้มีการเคลื่อนที่ของ
กลุ่มเสียงของทางฆ้องและทางระนาดทุ้มไปในทิศทางเดียวคือ เคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงสูงไปหากกลุ่ม
เสียงต่ำ และในกลุ่มทำนองนี้พบว่าการฝากทำนองในห้องที่ 3

กลุ่มทำนองที่ 12

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ม-{-มม}	- - - ค	- - - ม	- - - ซ	- - - -	- ร - ค	-- ซ -	ม ร - -
มือซ้าย	-{-ม-}	ร ม - -	ซ ม - -	ม ม - -	ม ร - -	ร - ซ ค	- ค - ค	- - ค ต

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ค ค	-- ซ -	-- ต ซ	-- ม -	-- ซ ม	-- ร -	-- ม ร	-- ค -
มือซ้าย	----	ซ ม - ม	----	ม ร - ร	----	ร ค - ค	----	ค ต - ต

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 12 ด้วยการตีรับมือขวาด้วยเสียง ม ในต้นห้องที่ 1 ซึ่งสืบเนื่องมาจาก
กลุ่มทำนองที่แล้ว แล้วจึงสะเคาะด้วยเสียง ม ในท้ายห้องที่ 1 ในลักษณะ ซ้าย - ขวา - ขวา แล้วจึง
เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือขวา 2 เสียงพร้อมทั้งเม็ดพรายการตีคู่มาใช้ และรับด้วยมือ

ขวา 1 เสียงในท้ายห้อง บรรเลงในลักษณะเดียวกันนี้จนหมดห้องที่ 5 โดยการตักจังหวะต่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวา โดยมีลักษณะช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 8 แล้วจึงตีรับด้วยมือซ้ายมือเดียวด้วยเสียง ซุ แล้วจึงรวบลงคู่ 8 ด้วยเสียง ค ที่ส่วนท้ายของห้องที่ 6 เชื่อมเข้าห้องที่ 7 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้ายมือเดียวแล้วจึงแจกมือขวาสลับซ้ายด้วยช่วงเสียงคู่ 5 แล้วจึงแจกมือลักษณะเป็นคู่จนหมดห้องที่ 8 พบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีการเคลื่อนที่ในกลุ่มทำนองของทางฆ้องและระนาดทุ้มที่แตกต่างกันซึ่งจะสังเกตว่าทางฆ้องในกลุ่มทำนองนี้มีการเคลื่อนที่ของกลุ่มทำนองจากเสียงสูงไปสู่เสียงต่ำแต่เมื่อแปรทำนองเป็นทางระนาดทุ้มแล้วมีการเคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงต่ำไปหากกลุ่มเสียงสูง พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1 , 2 , 3 , 4 , 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 13

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	-ค--	-มี--	-ซุ--	-มี--	-มี--	-คั--	-มี--
มือซ้าย	-- มุ ซุ	-- ซุ ลุ	-- ลุ ค	-- ม ร	-- ม ซ	-- ซ คั	-- ซ ม	- ม - ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	ซุ ลุ - ล	----	ค ร - ร	- ล --	ซ ม --	--- ค	-- ร ม
มือซ้าย	-- ร ม	-- ซ ม	-- ซ ลุ	-- ค ลุ	-- ซ ม	-- ร ค	- ซุ --	- ค --

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 13 ด้วยการเว้นว่างจังหวะในช่วงครึ่งห้องแรกด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงแล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือขวา 1 เสียง ต่อด้วยมือซ้าย 2 เสียง จนถึงห้องที่ 7 แล้วจึงรวบลงคู่ 8 ด้วยเสียง ม ที่ส่วนกึ่งกลางของห้องแล้วจึงตีรับด้วยมือซ้ายเสียง ม ท้ายห้อง พบว่าในกลุ่มทำนองนี้ทางระนาดทุ้มและทางฆ้องมีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงไปในทิศทางเดียวกันคือเคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงต่ำไปหากกลุ่มเสียงสูง พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1 , 3 , 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 14

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-- ซ ม	-- ซ -	ซ ม --	----	ล -- มี	-- คั -	- ซุ --	ริ ---
มือซ้าย	----	- ซุ - ซุ	-- มุ ซุ	ลุ ค - ลุ	-- ม -	ลุ ค - ค	ม - ม ร	-- ซุ -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	- ม - ซ	- ม - ซ	- ล คั ล	----	- ล - คั	- ล - คั	- ริ มี ริ
มือซ้าย	----	- ท - ซุ	- ท - ซุ	-- ค ลุ	----	- ม - ค	- ม - ค	-- ม ร

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 14 ด้วยการ เว้นวางจังหวะในส่วนครึ่งห้องแรกแล้วจึงตีรับด้วยมือขวาสองครั้งในท้ายห้องเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือในลักษณะ ซ้าย - ขวา - ซ้าย แล้วจึงตีตะมุมือในห้องที่ 3 เชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีติดต่อกัน 2 เสียง แล้วจึงเว้นจังหวะและจึงรับด้วยมือซ้ายอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงแจกมือในห้องที่ 5 จนจบกลุ่มทำนองที่ 14 พบว่ากลุ่มทำนองนี้มีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงของทางระนาดทุ้มและ ทางฆ้องไปในทิศทางเดียวกันคือเคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงต่ำไปหากกลุ่มเสียงสูง พบว่ามีการฝากทำนองห้องที่ 7

กลุ่มทำนองที่ 15

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	{คค-}-ค	- - ท ล	-ค{มม-}	{ซซ-}มี-	มี-ริมี	-ริมี-	ค-ลค	----
มือซ้าย	{--ค}ซ-	ท ล - -	ซ-{-ร}	{--ม}-ม	-ค--	ค--ซ	-ซ-ค	-ค--

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-ล--	ซม--	คค--	ริริ-มี	-มี-มี	-มี--	มีมี--	ริริ-ค
มือซ้าย	--ซม	--รค	---ริ	---ม	-ซ-ล	-ซ-ม	---ริ	---ค

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 15 ทางระนาดทุ้มจะเริ่มด้วยการเกาะเนื้อทำนองหลักไปจนถึงห้องที่ 5 จึงแสดงลักษณะของทางทุ้มที่มีการแจกมือที่ละเอียด โดยการตีซ้ายนำขวา แล้วมีการตีสำนวนซ้ำในห้องที่ 6 อีกครั้งหนึ่ง จึงจบประโยคกลุ่มทำนองที่ 15

จากกลุ่มทำนองนี้ พบว่ามีทิศทางเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงที่คล้ายคลึงกัน ระหว่างทำนองฆ้องวงใหญ่และระนาดทุ้ม โดยเคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงต่ำไปหากกลุ่มเสียงสูง และยังพบอีกว่ามีการฝากสำนวนในห้องที่ 1, 2, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 16 (เข้าตัวเข็ด)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ค-ซค	---ค	---ค	---ค	---ค	---ม	---ค	---ม
มือซ้าย	-ม-	มซ--	มซ--	มซ--	มซ--	ลซ--	คซ--	ซม--

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-ล-ม	--รม	-ซลซ	---ม	--รม	--ฟซ	--ลซ	---ม
มือซ้าย	ซ-ซ-	รค--	ซ---	ฟมร-	-ค--	รม--	ฟซ--	ฟมร-

เริ่มกลุ่มทำนองที่ 16 ด้วยการแจกมือขวา-ซ้าย สลับกันในห้องที่ 1 แล้วจึงตีรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้ายแล้วจึงรับด้วยมือขวา ตีด้วยลักษณะเดียวกันกับห้องที่ 2 นี้ จนจบกลุ่มทำนองที่ 16

ในกลุ่มทำนองนี้ มีการนำเมื่อดพรายที่เรียกว่าการดูดเข้ามาใช้ให้ทุกห้องของกลุ่มทำนอง พบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงระหว่างทางระนาดทุ้มและทางซ้องที่แตกต่างกัน คือทางซ้องจะมีการเคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงต่ำไปหากกลุ่มเสียงสูง แต่ในทางกลับกัน ทางทุ้มกลับไม่มีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียง พบว่ามีการฝากทำนองทุกห้องของกลุ่มเสียง ยกเว้นห้องที่ 8 ในประโยคนี้นับว่ามีลักษณะพิเศษและมีอัตลักษณ์เฉพาะตนในการบรรเลงระนาดทุ้มของครูบุญยัง เกตุคง เนื่องจากเป็นสำนวนที่แสดงการลอยทำนอง ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงจินตนาการขั้นสูงของผู้บรรเลงที่ใช้ความอิสระของความคิดประดิษฐ์ทางทุ้มออกมาให้มีลักษณะโดดเด่นในการขึ้นเสียงด้วยมือขวาและมือซ้ายเป็นมือที่ทำเนิ่นทำนองในกลุ่มเสียงต่ำ มีการนำลักษณะของเสียงปีที่เรียกว่า โทนเสียง เข้ามาใช้ในสำนวนนี้

กลุ่มทำนองที่ 17

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - ม	- - - ม	-- ต ร	--- ม	--- ค	- ค ม -
มือซ้าย	ค ช --	ช ล --	ค ล --	ช ค --	ช ล --	ล ---

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- ค --	ม ร --	ร ค --	ค ล --	ล ช --	ช ม --
มือซ้าย	- ช --	-- ค ล	-- ล ช	-- ช ม	-- ม ร	-- ร ค

ในกลุ่มทำนองที่ 17 นี้มีการแจกมือลักษณะเดียวกันกับในกลุ่มทำนองที่ผ่านมาจนหมด กลุ่มทำนองต่างกันเพียงเปลี่ยนเสียงในการบรรเลง พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1,2,3,5 และ 6

กลุ่มทำนองที่ 18

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-- ช -	ช ค --	ค ล --	ค ล --	ค ล --	ค ล --	ค ล --	ค ล --
มือซ้าย	ค -- ม	-- ม ช	-- ม ช	-- ม ช	-- ม ช	-- ม ช	-- ม ช	-- ม ช

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- ล - ม	-- ร ม	- ช ล ช	- - - ม	-- ร ม	-- ฟ ช	-- ล ช	- - - ม
มือซ้าย	ช - ช -	ร ค --	ช ---	ฟ ม ร -	- ค --	ร ม --	ฟ ช --	ฟ ม ร -

เริ่มต้นทำนองด้วยการที่ 18 ด้วยการ แจกมีลักษณะซ้าย-ขวา-ซ้าย ในห้องที่ 1 แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2-8 ด้วยการตีลักษณะตะมือ ในกลุ่มทำนองนี้มีการนำเม็ดพรายการคู่คเข้ามาใช้

กลุ่มทำนองที่ 19

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ค ล --	{มม-}-ม	---ค	---ม	---ช	--- -
มือซ้าย	--ช ม	{--ม}-	-ช--	ช ล --	ม ช --	ม ร ค -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-ค--	ม ร --	-ช -ค	- - ร ม	- ร --	ม ม -ร
มือซ้าย	-ช--	--ค ล	-ร -ค	- - - ม	-ร -ม	- - - ร

เริ่มต้นทำนองด้วยการที่ 19 ด้วยการแจกมือในลักษณะเป็นคู่เริ่มจากมือขวาก่อนและเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการสะเคาะเสียง ม ที่ต้นห้องแล้วตีรับเสียง ม ด้วยมือขวาในส่วนท้าย ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจกมือจนจบห้อง

กลุ่มทำนองที่ 20

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	{มม-}ช -	{ชช-}-	{คค-}-ม	- - ม ร	--{คค-}	ล -- ค	--ม	--- ม	- - - ม
มือซ้าย	{--ร}-ม	{--ช}-ช	{--ล}-	ล ค --	ค ล {-ล}	--ล -	ม ช - -	ค ล - -	ล ค - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-ร -ร	-ค -ล	-ม -ร	-ค --	ม ร --	ร ค --	ค ล --	ล ช --	ช ม --
มือซ้าย	-ช -ร	-ค -ม	-ม -ร	-ช --	--ค ล	--ล ช	--ช ม	--ม ร	--ร ค

เริ่มต้นทำนองด้วยการที่ 20 ด้วยการสะเคาะ โดยมีช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 2 แล้วแจกมือลักษณะขวาสลับซ้ายเชื่อมเข้าห้องที่ 2 โดยการสะเคาะแล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการสะเคาะและตีรับด้วยมือขวา เชื่อมเข้าห้องที่ 4 ตีในลักษณะตะมือชนิดสวนทำนอง

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการรับเข้ามือซ้าย 2 ครั้งแล้วต่อด้วยการสะเคาะท้ายห้องแล้วจึงแจกมือจนหมดวรรค พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1,2,3,4,6,8 และ 9

กลุ่มทำนองที่ 21

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- ซ - -	- - ถ -	ค - ร -
มือซ้าย	ถ ค - -	ม ม - -	ร ร - -	ถ ค - -	ค ถ - -	ซ - ซ -	ม - - ซ	- ถ - ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ซ ถ	- ค - ร	- ม - ร	- ค - ถ	- ซ - ค	- - ร ม	- ร - -	ม ม - ร
มือซ้าย	- ฟ - -	- ค - ร	- ม - ร	- ค - ม	- ร - ค	- - - ม	- ร - ม	- - - ร

เริ่มต้นทำนองด้วยการที่ 21 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 ลูกซึ่งเป็นสำนวนที่สืบเนื่องมาจากกลุ่มทำนองที่ 20 แล้วตีโจกด้วยมือขวาที่ท้ายห้องที่ 1 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีซ้ำเสียงในคืนห้องพร้อมกันนำเม็ดพรายการตีคู่เข้ามาใช้ตีในลักษณะเดียวกันนี้จนหมดห้องที่ 5 แล้วจึงแจกมือซ้ายสลับขวาเป็นช่วงห่างเสียงคู่ 8 ในห้องที่ 6 แล้วจึงแจกมือจนหมดประโยค พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 2, 3, 5, 6, 7, และ 8

กลุ่มทำนองที่ 22

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ม - - -	ซ - - -
มือซ้าย	- ร - -	- ครมฟซ

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ร ม	ฟ ซ - -
มือซ้าย	- ค - -	- - - -

เริ่มต้นทำนองด้วยการที่ 22 ด้วยการตีสับมือในห้องที่ 1 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการขยี้โดยการนำด้วยมือซ้ายก่อนด้วยเสียง ซ แล้วตามด้วยมือขวาจนหมดกลุ่มทำนอง พบว่าในห้องที่ 2 นี้ครูบุญยัง เกตุคง ได้นำสำนวนกลอนของระนาดเข้ามาบรรเลงด้วย พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1

3.2 วิเคราะห์ทางระนาบทุ้มเพลงเชิดจีน สองชั้น ตัวที่ 2

รับร้อง

	กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ม				กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ร			
มือขวา	--- มี*	****	****	****	--- รั*	****	****	****
มือซ้าย	--- ม*	****	****	****	--- ร*	****	****	****

	กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ม				กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ซ			
มือขวา	--- มี*	****	****	****	--- มี*	****	****	****
มือซ้าย	--- ม*	****	****	****	--- ซ*	****	****	****

มือขวา	****	----	-- {มี--}	--- รั	----
มือซ้าย	****	----	-- {รัคิ}	----	--- คิ

พบว่าการบรรเลงรับร้องนั้นระนาบทุ้มบรรเลงเหมือนทำนองหลักทุกประการ

กลุ่มทำนองที่ 1

ทางระนาบทุ้ม

มือขวา	- - ซ ซ	- ซ - -	{มม-} ม-	ซ ซ - -	(- ลคิ)- คิ	(- ลคิ)-ซ	ล - - ม	ซ - ค -
มือซ้าย	- ซ - -	ม- ค ร	{--ร}- ซ	- - ม ร	(ซ --) ล-	(ซ--) ม-	- ซ ร -	- ล - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ซ ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ล - ซ	- ม - ร	- - ม ซ	- ม - ร
มือซ้าย	- ซ - -	- ท - ล	- ท - ซ	- ท - ล	- ล - ซ	- ท - ล	ค ร - ซ	- ท - ล

เริ่มต้นบรรคทำ ด้วยการแจกมือเป็นลักษณะ ซ้าย - ขวา ขวา แล้วจึงตีรับด้วยการตีสับมือในคันท้องที่ 2 แล้วจึงใช้มือซ้ายตีส่ง 2 ลูกในท้ายห้อง ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการสะเคาะ 3 เสียง ด้วยช่วงห่างเสียงคู่ 2 แล้วจึงแจกมือ ขวาสับซ้ายในท้ายห้อง เชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีรับด้วยมือขวาย้ำเสียง 2 ครั้งแล้วรับด้วยมือซ้าย

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการสะบักขึ้น 3 เสียงในคันท้องที่ 5 แล้วจึงแจกมือในท้ายห้องแล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีในลักษณะเดียวกันแต่เพียงเปลี่ยนเสียงในช่วงท้ายห้องแล้วจึงแจกมือจนหมดกลุ่มทำนองที่ 1

พบว่าการแปลทางระนาดหุ้มในกลุ่มทำนองที่ 1 มีสำนวนการฝากทำนองในห้องที่ 5,6,7 และ 8

กลุ่มทำนองที่ 2

ทางระนาดหุ้ม

มือขวา	ร -- ซ	--- ซ	--- ซ	- ม --	- ค --	- ค --	- ซ - ซ	- ม --
มือซ้าย	ล - ซ -	ซ ซ --	ซ ซ ซ -	ค -- ร	-- ม ซ	-- ซ ม	ซ - ซ -	ค -- ร

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ล - ซ	- ม - ร	-- ม ซ	- ม - ร
มือซ้าย	- ซ --	- ท - ล	- ท - ซ	- ท - ล	- ล - ซ	- ท - ล	ค ร - ซ	- ท - ล

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการแจมือซึ่งคงทำนองในเสียง ซ ในห้องที่ 1 ถึงห้องที่ 3 แล้วจึงแจมือในลักษณะ ซ้าย - ขวา - ซ้ายในห้องที่ 4

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีมือขวามือเดียวพร้อมกับนำเม็ดพรายโขกมาใช้ แล้วจึงรับด้วยการตีกดเสียงด้วยมือซ้าย 2 เสียงทำเช่นเดียวกันนี้ในห้องที่ 6 เช่นกัน เชื่อมเข้าห้องที่ 7 ด้วยการแจมือเป็นลักษณะตีสับบริเวณเสียง ซ ซึ่งมีช่วงห่างของคู่เสียงเป็นคู่ 8 แล้วจึงแจมือลักษณะ ซ้าย - ขวา - ซ้าย ในห้องที่ 8 เพื่อจบกลุ่มทำนอง

พบว่ามีฝากทำนองในห้องที่ 2 และ 6

กลุ่มทำนองที่ 3

ทางระนาดหุ้ม

มือขวา	- ซ --	- ค --	- ร --	- ม --	--- ล	--- ม	- - - ซ	- - ร -
มือซ้าย	-- ม ซ	-- ซ ล	-- ล ค	-- ค ร	- ล --	ซ ม --	ร ค ซ -	ม ร - ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- ม --	ม ร --	-- ซ ล	-- ค ร	-- ร ม	-- ฟ ซ	- ล - -	ซ ฟ --
มือซ้าย	-- ร ค	-- ค ล	- ม --	ซ ล --	- ค --	ร ม --	ฟ - ซ ฟ	-- ม ร

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการเว้นการตีขึ้นด้วยมือขวา พร้อมกับนำเม็ดพรายโขกมาใช้ แล้วจึงตีค้ำเนินทำนองด้วยมือซ้ายสองเสียงติดต่อกันในส่วนท้ายห้อง ในการใช้มือซ้ายนี้ได้นำเม็ดพรายการตีกดเข้ามาใช้ ซึ่งในวรรคทำนี้ใช้การแจมือลักษณะเดียวกันทุกห้องต่างกันเพียงกลุ่มทำนองที่ใช้ในการค้ำเนินทำนอง

เชื่อมเข้าวรรคทำด้วยนำเม็ดทรายการ โขกมาใช้ โดยการตีลักษณะ ซ้ายสลับขวา ในเสียงเดียวกันคือเสียง ถ แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยวิธีการแจกมือไปทางกลุ่มทำนองต่ำ ซึ่งในกลุ่มทำนองที่ 3 นี้จะพบว่าวิธีการบรรเลงในช่วงที่จะจบกลุ่มทำนองหรือห้องที่ 8 มีท่วงทำนองที่หมดก่อนจังหวะซึ่งนับได้ว่าการตีหมดก่อนจังหวะนี้หรือการลักจังหวะเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของการบรรเลงระนาดทุ้ม

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1,3,5,6,7 และ 8

กลุ่มทำนองที่ 4

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ค ค --	ถถ --	คค --	ร - ซ -	-- ม -	- ถ --	ซ - ค ร	----
มือซ้าย	-- ค ถ	-- ร ค	-- ม ร	- ร - ร	ค ร - ซ	-- ซ ม	- ถ - ถ	- ร --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- ม --	ม ร --	-- ซ ถ	-- ค ร	-- ร ม	-- ฟ ซ	- ถ - -	ซ ฟ --
มือซ้าย	-- ร ค	-- ค ถ	- ม --	ซ ถ --	- ค --	ร ม --	ฟ - ซ ฟ	-- ม ร

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการแจกมือ ขวาสลับซ้ายในท้ายของห้องที่ 1 แล้วจึงเชื่อมเข้าสู่ห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือขวา พร้อมทั้งนำเม็ดทรายการ โขกเข้ามาใช้ในช่วงต้นห้องแล้วจึงรับเข้าท้ายห้องด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 เสียง ในการใช้มือซ้ายนี้ได้นำเม็ดทรายการคูดเข้ามาใช้ พบว่ามือซ้ายเป็นมือที่ดำเนินทำนอง

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีลักษณะสับมือในห้องที่ 5 แล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 มือ แล้วจึงแจกมือไปจนถึงห้องที่ 8 ซึ่งจบด้วยเสียง ร คู่ 4 ในกลุ่มทำนองนี้มีการย้ำเสียง ร ในห้องที่ 9 หรือเรียกว่า การย้อยจังหวะซึ่งเป็นอัตลักษณ์ชนิดหนึ่งของระนาดทุ้ม

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 3, 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 5

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ซ --	ซ ค --	ค -- ค	-- ค -	- ท - -	ท -- ท	-- ท -	- ค --
มือซ้าย	ซ - ม ซ	-- ม ซ	- ม ซ -	ม ซ - -	ท - ฟ ท	- - ท -	ฟ ท --	ค - ฟ ท

มือขวา	ซ ม --	ม -- ร	--- ซ	--- ร	- ถ --	- ซ - ซ	-- ร ร	- - ร -
มือซ้าย	- - - ซ	-- ซ -	-- ซ -	-- ซ -	ถ - ม ซ	-- ซ -	- ซ --	ร ซ --

มือขวา	{-รช}-ช	-ช - -	{-รช}-ช	-ช - -	ช ร - -	ร ช - -	ช ร - -	ร ช - -
มือซ้าย	{ช--}ช -	ช - ช ช	{ช--}ช -	ช - ช ช	- - - ช	- - ช ช	- - - ช	- - ช ช

มือขวา	ช - - ร	- - - ช	- - - ช	- - - ช	- - - ร	- - - ช	- - - ร	- ท - -
มือซ้าย	- ช - -	ช ช - -	ช ช - -	ม ร - -	ท ท - -	ช ช - -	ร ร - -	ช - - ล

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ช ช	- ม - ร	- ม - ช	- ม - ร	- ล - ช	- ม - ร	- - ม ช	- ม - ร
มือซ้าย	- ช - -	- ท - ล	- ท - ช	- ท - ล	- ล - ช	- ท - ล	ค ร - ช	- ท - ล

มือขวา	- - ช ช	- ม - ร	- ม - ช	- ม - ร	- ล - ช	- ม - ร	- - ม ช	- ม - ร
มือซ้าย	- ช - -	- ท - ล	- ท - ช	- ท - ล	- ล - ช	- ท - ล	ค ร - ช	- ท - ล

มือขวา	- - ม ช	- ช - -	- - ม ช	- ช - -	- - ม ช	- ช - -	- - ม ช	- ช - -
มือซ้าย	ค ร - -	ม - ม ร	ค ร - -	ม - ม ร	ค ร - -	ม - ม ร	ค ร - -	ม - ม ร

มือขวา	- ช - -	- ช - -	- ช - -	- ช - -	- - ม -	ม - ม -	ม - ม -	- ท - ล
มือซ้าย	ม - ม ร	ม - ม ร	ม - ม ร	ม - ม ร	- - - ร	- ร - ร	- ร - ร	- ท - ล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 5 ด้วยการแจกมือจนหมดคกลุ่มทำนอง พบว่าในกลุ่มทำนองนี้เป็นการล่อยทำนองของระนาดทุ้มซึ่งนับเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนของครุบุญยัง เกตุคง ซึ่งการล่อยทำนองนี้มักจะพบในทำนองหลักที่เป็นเนื้อ โขน ซึ่งต้องอาศัยจินตนาการและปฏิภาณของผู้บรรเลงเป็นอย่างมากซึ่งจะพบว่าส่วนใหญ่เนื้อทำนองระนาดทุ้มช่วงที่ล่อยทำนองนั้นจะเป็นการฝากสำนวนเสียงเป็นส่วนมาก ซึ่งในกลุ่มทำนองนี้พบว่ามีการฝากทำนองในบรรทัดที่ 1 ห้องที่ 1 - 8

บรรทัดที่ 2 ห้องที่ 5 - 8

บรรทัดที่ 3 ห้องที่ 2, 4, 6 และ 8

บรรทัดที่ 4 ห้องที่ 2, 3 และ 6

และการล่อยทำนองในกลุ่มทำนองที่ 5 นี้ ครุบุญยัง เกตุคง ได้นำเม็ดพรายการดูคเข้ามาใช้ประกอบการบรรเลงด้วย

กลุ่มทำนองที่ 6

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	รี-รีคิ	-คิ--	รี-รีทึ	รีทึ--	รี-รีมิ	รีทึรีมิ	รีทึ--	รี-รีทึ
มือซ้าย	-ร--	---ค	-ร--	---ร	-ร--	-----	---ร	-ร--

มือขวา	-ทึ--	รี-รีมิ	รีทึรีมิ	รีทึรีมิ	รีทึรี-	รี-รีมิ	-ทึ--	-รี--
มือซ้าย	---ท	-ร--	-----	-----	---ร	-ร--	---ท	--รม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--รีรี	-ทึ-ล	-ทึ-รี	-ทึ-ล	-มิ-รี	-ทึ-ล	--ทึรี	-ทึ-ล
มือซ้าย	-ร--	-ฟ-ม	-ฟ-ร	-ฟ-ม	-ม-ร	-ฟ-ม	ชล-ร	-ฟ-ม

มือขวา	--รีรี	-ทึ-ล	-ทึ-รี	-ทึ-ล	-มิ-รี	-ทึ-ล	--ทึรี	-ทึ-ล
มือซ้าย	-ร--	-ฟ-ม	-ฟ-ร	-ฟ-ม	-ม-ร	-ฟ-ม	ชล-ร	-ฟ-ม

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 6 บรรทัดที่ 1 ด้วยการแจ่มมือลักษณะสับและตีส่งด้วยมือขวา 2 ครั้ง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจ่มมือขวาสลับซ้ายในเสียง ค เป็นช่วงห่างเสียงคู่ 8 พบว่าห้องที่ 1 - 2 ของบรรทัดที่ 1 นั้น ได้นำเสียง ค นอกบันไดเสียงเข้ามาใช้ ซึ่งในทางระนาดทุ้มนั้นมีคำจำกัดความต่อสำนวนประเภทนี้ว่า “เหนือ” ซึ่งการตีในลักษณะนี้เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนของครูบุญยัง เกตุคง เชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจ่มมือซึ่งบ่งชี้ให้ถือว่าเป็นสำนวนที่ล่อยทำนองเพราะว่าส่วนมากของทำนองไม่ตกถูกตกของทำนองหลัก

พบว่ามีกรฝากทำนองในบรรทัดที่ 1 ห้องที่ 1,2,3,4,5,6 และ 8

บรรทัดที่ 2 ห้องที่ 1,2,3,4,6,7 และ 8

บรรทัดที่ 3 ห้องที่ 1,2,5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 7

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-ท--	ทล--	มร--	ล--ท	---ทึ	---ทึ	---มิ	-----
มือซ้าย	ช-ลช	--ชม	--ทล	--ท-	ร-ท-	ม-ร-	ช-ม-	ทึคิ--

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-ทึ--	ทึล--	--รม	--ชล	--ลทึ	--คิรี	-มิ--	รีคิ--
มือซ้าย	--ลช	--ชม	-ท--	รม--	-ช--	ลทึ--	คิ-รีคิ	--ทึล

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการแจกมือในลักษณะ ซ้ายขวาซ้ายซ้าย ในห้องที่ 1 แล้วจึงเชื่อมเข้าสู่อุห้องที่ 2 ด้วยการตีตะมื่อลักษณะตามจนหมดห้องที่ 3 แล้วจึงตีรับเสียง ล ลักจังหวะด้วยมือขวาในต้นห้องที่ 4

เชื่อมเข้าวรรครับในส่วนท้ายห้องที่ 4 ด้วยการแจกมือสับลักษณะซ้ายสลับขวาแล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 5 ด้วยมือซ้ายทันที จะพบว่าสำนวนนี้แสดงถึงทำที่อิหลักอิเหลือในสำนวนระนาดทุ้ม ตีแจกมือเป็นลักษณะนี้จนถึงห้องที่ 7 แล้วจึงรวบลงประ โยคด้วยการตีรับ 2 เสียงด้วยมือซ้ายและรับด้วยการลักจังหวะเสียง ล ด้วยมือขวา ในห้องที่ 8 นี้พบว่า ได้นำการลักษณะซึ่งเป็นอัครลักษณะเฉพาะคณของระนาดทุ้มเข้ามาใช้ สังเกตว่ากลุ่มทำนองนี้มีการฝากทำนองในห้องที่ 2,4,6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 8

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--- รี่	--{รร-}	- รี่ --	รี่ - รี่ คี่	- รี่ --	รี่ - รี่ ซ	- รี่ --	- ท - รี่
มือซ้าย	----	ร-{--ร}	--ร -	-ร - -	-ร - ร	-ร - -	-ร - ร	- - รร

มือขวา	- ท - รี่	- ท - รี่	- ท - รี่	- ท - รี่	- มี่ รี่ คี่	รี่ มี่ รี่ คี่	รี่ มี่ --	รี่ - - -
มือซ้าย	- - รร	- - รร	- - รร	- - รร	- - - -	- - - -	- - - ร	- - ทำล

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- รี่ รี่	- ทำ - ล	- ทำ - รี่	- ทำ - ล	- มี่ - รี่	- ทำ - ล	-- ทำ รี่	- ทำ - ล
มือซ้าย	- ร - -	- ฟ - ม	- ฟ - ร	- ฟ - ม	- ม - ร	- ฟ - ม	ซ ล - ร	- ฟ - ม

มือขวา	-- รี่ รี่	- ทำ - ล	- ทำ - รี่	- ทำ - ล	- มี่ - รี่	- ทำ - ล	-- ทำ รี่	- รี่ --
มือซ้าย	- ร - -	- ฟ - ม	- ฟ - ร	- ฟ - ม	- ม - ร	- ฟ - ม	ซ ล - -	ทำ - ทำล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 8 บรรทัดที่ 1 ด้วยการตีลักษณะสับมือ ซ้ายสลับขวา และรวบลงจบห้องที่ 2 ด้วยการสะเคาะเสียง ร แล้วจึงแจกมือขวาสลับซ้ายในกลางห้องที่ 3 จนถึงห้องที่ 6 แล้วจึงรับด้วยการตีมือขวามือเดียวสลับมือซ้ายแล้วรวบลงเสียง ร ในช่วงท้ายของห้อง ตีเช่นเดียวกับห้องที่ 6 บรรทัดที่ 1 ไปจนห้องที่ 4 บรรทัดที่ 2 แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 5 - 6 ด้วยการตีเรียงกันด้วยมือขวาขึ้นลงแล้วแจกมือจนจบกลุ่มทำนอง ในกลุ่มทำนองนี้พบว่ามีารดำเนินทำนองแบบลอยทำนองเช่นเดียวกับกลุ่มทำนองที่ 6 เนื่องจากเป็นกลุ่มทำนองที่มีการฝากทำนองเป็นหลัก พบว่า

บรรทัดที่ 1 มีการฝากทำนองในห้องที่ 2,3,4,5,6 และ ส่วนบรรทัดที่ 2 มีการฝากทำนองในห้องที่ 2,4,5,6

กลุ่มทำนองที่ 9

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ริ - ทริ	- ริ - -	ริ - ทริ	- ริ - -	ริ - ทริ	- ริ - -	ริ - ทริ	- ริ - -
มือซ้าย	- ล - -	ร - ทลิ	- ล - -	ร - ทลิ	- ล - -	ร - ทลิ	- ล - -	ร - ทลิ

มือขวา	- ริ - -	- ริ - -	- ริ - -	- ริ - -	- ริ - -	- ริ - -	ริ - - -	- - - -
มือซ้าย	- - ร ร	- - ล ล	- - ร ร	- - ล ล	- - ล ล	- - ร ร	- ร - -	ม ฟ ช ล

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ทริ	- ริ - -	- - ทริ	- ริ - -	- - ทริ	- ริ - -	- - ทริ	- ริ - -
มือซ้าย	ช ล - -	ท - ทลิ	ช ล - -	ท - ทลิ	ช ล - -	ท - ทลิ	ช ล - -	ท - ทลิ

มือขวา	ทริ - -	ทริ - -	ทริ - -	ทริ - -	- - ทิ -	ท - ทิ -	ท - ทิ -	- ทิ - -
มือซ้าย	- - ทลิ	- - ทลิ	- - ทลิ	- - ทลิ	- - - ล	- ล - ล	- ล - ล	- - - ล

เริ่มต้นบรรทัดทำนองในบรรทัดที่ 1 ห้องที่ 1-2 โดยการดำเนินทำนองคล้ายกับมือฆ้องทำนองหลักต่างกันเพียงในคืนห้องที่ 2 มีการแจกมือสลับ ซ้าย - ขวา เสียง ร โดยมีช่วงห่างคู่เสียงเป็นคู่ 8 แล้วจึงบรรเลงซ้ำทำนองห้องที่ 1-2 ไปอีก 3 ครั้งจนหมดบรรทัดในบรรทัดที่ 1

เชื่อมเข้าบรรทัดในบรรทัดที่ 2 ด้วยการตีโขกเสียงด้วยมือขวา 1 เสียง แล้วจึงตีคู่คีย์เสียงเดิมด้วยมือซ้าย 1 เสียงแจกมือในลักษณะเดียวกันนี้จนมาถึงห้องที่ 6 แล้วจึงแจกมือขวาสลับซ้ายลัดจังหวะในห้องที่ 7 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการคู่คีย์ 2 มือ ลักษณะมือขวาตีเปิดเรียงเสียง ม ฟ ช ล แล้วมือซ้ายตามกดเสียง จนหมดกลุ่มทำนอง

พบว่ากลุ่มทำนองนี้มีการบรรเลงเกาะเนื้อทำนองหลัก ยกเว้นห้องที่ 6 - 7 ในบรรทัดที่ 2 เนื่องจากมีการฝากทำนองเกิดขึ้น

กลุ่มทำนองที่ 10

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - ริ -	- ริ - -	- ริ - -	- ริ - -	- ริ -	- ริ - -	- ริ - -	- - {ททิ-}
มือซ้าย	- - - ม	- - ร ม	- - ร ม	- - ช ล	- - - ม	- - ร ม	- - ทลิ	ช - {- - ล}

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ทำ ลໍ	-- ซ ลໍ	-- ซ -	ซ ลໍ - ลໍ	-- ทำ ลໍ	-- ซ ลໍ	-- ซ -	ซ ลໍ - ลໍ
มือซ้าย	----	ซ ม--	ซ ม-ม	-- ซ ม	----	ซ ม--	ซ ม-ซ	-- ซ -

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการเว้นว่างครึ่งห้องในห้องที่ 1 แล้วจึงตีสับมือขวาซ้ายโดยในห้องที่ 1 โดยห้องที่ 1 มือขวาทำหน้าที่ตีแทนะเสียง ส่วนมือซ้ายทำหน้าที่โขกเสียง เพื่อให้เสียงที่ดำเนินทำนองด้วยมือซ้ายเกิดชัดเจนขึ้นตีในลักษณะนี้โดยมือซ้ายยืนเสียงเดียวหรือจะสลับ 2 เสียงไปจนถึงห้องที่ 7 แล้วจึงเชื่อมด้วยการตีมือซ้ายด้วยเสียง ซ และจึงสะเคาะมีซ้าย 2 เสียงเพื่อปิดบรรทัด

กลุ่มทำนองที่ 11

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ซ - ม ซ	--- ร็	--- ร็	- ทำ --	ร็ - {ทำทำ}	ร็ - {ทำทำ}	ร็ - {ทำทำ}	ร็ - {ทำทำ}
มือซ้าย	- ร - -	ร ม --	ซ ล --	ซ -- ล	- ซ {-- ล}	- ซ {-- ล}	- ซ {-- ล}	- ซ {-- ล}

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ล	-- ซ ล	-- ซ ล	-- ซ ล	--- ล	- ล - ล	- ล - ล	--- ล
มือซ้าย	ซ ม --	ซ ม --	ซ ม --	ซ ม --	-- ซ -	ซ - ซ -	ซ - ซ -	- ซ --

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 11 บรรทัดที่ 1 ด้วยการแจกมือ ขวา-ซ้าย- ขวา-ขวา แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีคู่ด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วจึงรับด้วยการคู่ ด้วยมือขวาเสียงเดียวในส่วนท้ายของห้อง แล้วจึงแจกมือในห้องที่ 4 ลักษณะ ซ้าย-ขวา-ซ้าย เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีสับมือขวา ซ้าย แล้วจึงสะเคาะในส่วนท้ายของห้อง ตีซ้ำกันเช่นเดียวกันนี้จนหมดบรรทัด

กลุ่มทำนองที่ 12

ทางระนาดทุ้ม

เครื่องตาม

ระนาดเอก

มือขวา	{ซซ-}-ซ	--- ซ	ค - ค ค#	ร - ร ร#	- ร - -	{คค-}- ล
มือซ้าย	{-- ม}-ร	- ม - ร	- ค - -	- ร - -	ล - ค ล	{-- ล}- ม

ทางทำนองหลัก

เครื่องตาม

ระนาดเอก

มือขวา	--- ซ	--- ซ	ค - ค ค#	ร - ร ร#	--- ร	---
มือซ้าย	- ม - ร	- ม - ร	- ค - -	- ร - -	- - ล -	ค ล - -

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 12 ด้วยการตีเช่นเดียวกันกับทำนองหลักต่างกันเพียงต้นห้องเพิ่มการสะเคาะเข้ามา เชื่อมเข้าห้องที่ 3 - 4 ด้วยการขัดของระนาดเอกต่อเข้าห้องที่ 5 ด้วยการแจกมือด้วยลักษณะ ซ้ายขวาซ้ายซ้าย แล้วจึงสะเคาะในต้นห้องที่ 6 ต่อด้วยการรวบลงคู่ 4

กลุ่มทำนองที่ 13

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ค - -	ม--ม	---ม	--- ม	--- ม	----
มือซ้าย	- - ซ ม	- ม ม -	ม ซ - -	ซ ล - -	ล ค - -	ค ร - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - - ค	- - ร ม	- - - ซ	- ล - -	ซ ม - -	- ร ม ร
มือซ้าย	- ซ - -	- ค - -	- ซ - -	- - ซ ม	- - ร ค	- - - ล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 13 ด้วยการแจกมือสลับขวาซ้ายซ้าย และเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือด้วยช่วงห่างเป็นคู่ 8 แล้วจึงรับเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีคู่มือซ้าย 2 เสียงซึ่งมือซ้ายเป็นมือที่ดำเนินทำนองแล้วจึงรับด้วยการคู่มือขวาขึ้นเสียงที่ส่วนท้ายของห้องไปจนถึงห้องที่ 5 เชื่อมเข้าห้องที่ 6 โดยจบด้วยการลักจังหวะ พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 3 และ 5

กลุ่มทำนองที่ 14

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	{รร-}-ซ	- - - ล	---ค	-- {มม-}	ม-ม-	ม--ร	ม-{คค-}	----
มือซ้าย	{--ร}-	ร ม - -	ม ซ - -	ซ ล {-ม}	-ม-ม	-ม ค-	-ล {-ล}	----

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ร ร	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ล ล	- ร - -	ค ล - -	ค - ล ค	- ค - ค*
มือซ้าย	- - - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล	- - ค ล	- - ซ ม	- ซ - -	- ซ - ล*

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการสะเคาะเสียง ร ตีคูเสียง ซ ในช่วงท้ายของห้อง เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีคูด้วยมือซ้าย 2 เสียง ตีในลักษณะเดียวกันนี้จนไปถึงต้นห้องที่ 4 แล้วจึงรวบลงวรรคทำด้วยการสะเคาะ

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีสับมือขวาซ้ายในห้องที่ 5 ถึง ต้นห้องที่ 7 แล้วจึงสะเคาะเพื่อปิดกลุ่มทำนอง

พบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีการตีวงหน้าซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของระนาดทุ้มจะสังเกตได้ว่าลูกตกของทำนองหลักนั้นเลื่อน ไปอยู่ในส่วนด้านหน้าของห้องไม้

กลุ่มทำนองที่ 15

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี่ รี่ คี่	- คี่ รี่ มี่	รี่ คี่ - คี่	รี่ มี่ รี่ -	รี่ มี่ - คี่	- ซ - -	ซ - ม ร	-----
มือซ้าย	ซ - - -	ซ - - -	ซ - - -	-----	- - ซ -	- - - ม	- ค - -	ค ล - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - - -	- - - คี่*	- - - รี่ -	- รี่ คี่ คี่*	- - - -	"- - - -	"- - - -	- - - ล
มือซ้าย	- - - -	- - - ล*	- - - คี่	- - ซ ล*	- - - -	- - - ล	- - - ล	- - - ล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 15 สำนวนที่ใช้มือขวาคำเนิ่นทำนองและมือซ้ายขึ้นเสียง มีลักษณะฉายทำนองซึ่งสำนวนนี้ครูบุญยัง เกตุคง ได้นำลักษณะคำเนิ่นทำนองกลอนระนาดทุ้มจากเพลงลาวแพนมาใช้ในเพลงเชิดจีน ในช่วงการสอดทำนองเพื่อจะเชื่อมไปหาทำนองทางห้องที่เป็นลูกโยน

กลุ่มทำนองที่ 16

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี่ - -	- มี่ - -	- มี่ - -	-----	- คี่ - -	- คี่ - -	- - - คี่	-----
มือซ้าย	ล - ล ล	ล - ล ล	- - ซ ล	- ล - -	ค - ค ล	ค - ล ค	- - ค -	ค ล - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - - -	- - คี่ คี่	- - คี่ คี่	- - คี่ คี่	- - - -	- - คี่ คี่	- - คี่ คี่	- - คี่ คี่
มือซ้าย	- - - -	- - - ล	- - - ล	- - - ล	- - - -	- - - ล	- - - ล	- - - ล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 16 ด้วยการคำเนิ่นทำนองระนาดทุ้มลักษณะการถ่วงคู่ 12 จากนั้นใช้มือขวาขึ้นเสียงมือซ้ายคำเนิ่นทำนองเชื่อมเสียงในห้องที่ 3 แล้วจึงลักษณะจังหวะลงในห้องที่ 4 มีการสวนทำนองจังหวะเป็นมือซ้ายคำเนิ่นทำนองมือขวาขึ้นเสียงในทางเสียงต่ำ ซึ่งเรียกการคำเนิ่นทำนองในลักษณะนี้ว่าท่าและรับ ซึ่งลักษณะของครูบุญยัง จะเป็นลักษณะนี้คือ วรรคห้าจะตีคำเนิ่นกลอนท้าวๆ ไป แต่วรรครับจะมีการคำเนิ่นทำนองที่ละเอียดและแตกต่างจากวรรคห้า

กลุ่มทำนองที่ 17

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี --	มี -- ซ	----	- คี --	--- มี	--- มี	- มี - มี	----
มือซ้าย	ซ - ม ซ	-- ม -	ตุ ค --	ค - ค ตุ	-- ซ -	ม ซ --	ซ - ซ -	ตุ ค --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- (รริ)	มี ริ --	-- คี คี	-- คี คี	-- (รริ)	มี ริ --	-- คี คี	-- คี คี
มือซ้าย	-- (-- ริ)	-- คี ต	--- ต	--- ต	-- (-- ริ)	-- คี ต	--- ต	--- ต

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 17 ด้วยการตีขึ้นเสียงที่มือขวา และมือซ้ายดำเนินทำนองแต่มีเพิ่มมือซ้ายก่อนการตีขวา เพื่อเพิ่มความแตกต่างของสำนวนกลอน แล้วใช้มือซ้ายดำเนินกลอนรวบหักเสียงลงมาที่เสียง ต ในห้องที่ 4 ซึ่งตกจังหวะ เรียกการดำเนินทำนองในห้องที่ 5 ถึง 8 ว่า ตักจังหวะ คือด้วยการช้อยจังหวะในห้องที่ 9 เป็นคู่ 12

กลุ่มทำนองที่ 18

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- คี --	- คี --	คี -- คี	----	- คี --	--- มี	--- คี	- คี --
มือซ้าย	- ตุ --	ค - ตุ ค	-- ค -	ต ค --	ค - ค ตุ	-- ม -	ตุ ค --	ค - ค ต

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- คี คี	-- คี คี	-- คี คี	----	-- คี คี	-- คี คี	-- คี คี
มือซ้าย	----	--- ม	--- ซ	--- ถี	----	--- ม	--- ซ	--- ถี

เริ่มต้นวรรคทำในลักษณะการดำเนินทำนองในเสียง ค โดยใช้มือซ้ายตีและขึ้นจนจบห้องที่ 3 และตีสวนทำนองกลับ ในห้องที่ 4 - 7 พบว่าสำนวนนี้ ทำนองทางฝั่งหลักอยู่ที่เสียง ต ซึ่งซ้ำกับกลุ่มทำนองที่ 17 พบลักษณะการบรรเลงไม่ซ้ำกันในสำนวนกลอนสำนวนเดิม

กลุ่มทำนองที่ 19

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ริ --	- มี --	- มี --	- มี --
มือซ้าย	ร - ร ร	-- ม ม	-- ซ ซ	-- ต ต

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ
มือซ้าย	--- ร	--- ม	--- ซ	--- ล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 19 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้ายในคันท้องที่ 1 แล้วจึงตีในลักษณะมือขวายืนเสียงส่วนมือซ้ายค่านันทองโดยการข้เสียงเดิม 2 ครั้งจนหมดคันท้องที่ 4 ในกลุ่มทำนองนี้ได้นำเม็ดพรายการคู่เข้ามาใช้ในการบรรเลงพบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีการข้อยจังหวะในคันท้องที่ 5 มีการเคลื่อนที่ในกลุ่มทำนองนี้ในกลุ่มเสียงคล้อยตามกับทำนองหลัก

กลุ่มทำนองที่ 20

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	- มี่ --	- ม --	- ม --	- รั --	- มี่ --	- ม --	----
มือซ้าย	- ล --	ม - ม ม	-- ซ ซ	-- ล ล	ร - ร ร	-- ม ม	-- ซ ล	- ล --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ
มือซ้าย	----	ม - ม ม	-- ซ ซ	-- ล ล	--- ร	--- ม	--- ซ	--- ล

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการตีแจกมือลักษณะเดียวกันกับกลุ่มทำนองที่ 19 จนเข้าวรรครับในคันท้องที่ 7 แล้วจึงลักจังหวะในคันท้องที่ 8 พบว่าทำนองระนาดทุ้มในกลุ่มทำนองที่ 20 นี้มีลูกตกที่ตรงกันกับทำนองหลักทุกประการ จึงส่งผลให้มีทิศทางการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงระหว่างทางระนาดทุ้มและทำนองหลักคล้อยตามกัน

กลุ่มทำนองที่ 21

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี่ --	- มี่ --	--- มี่	----	- มี่ --	มี่ ---	----	----
มือซ้าย	ม - ม ม	-- ล ล	-- ซ -	ซ ม --	ล - ร ม	-- ม -	- ล --	ค - ค ล

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ
มือซ้าย	--- ม	--- ร	--- ค	--- ล	--- ร	--- ม	--- ซ	--- ล

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการตีขึ้นเสียงด้วยมือขวาแล้วจึงดำเนินทำนองชนิดข้ำเสียงด้วยมือซ้าย จนหมดห้องที่ 2 แล้วจึงแจกมือซ้ายสลับขวาในห้องที่ 3 เชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการแจกมือในห้องที่ 5 ด้วยลักษณะข้ำ - ขวา - ซ้ายซ้าย แล้วจึงรับเข้าห้องที่ 6 ด้วยมือขวามือเดียวแล้วจึงรับด้วยมือซ้ายอีกครั้งหนึ่งที่ส่วนกลางห้องต่อเข้าห้องที่ 7 ด้วยการตีด้วยมือซ้ายเสียง ล ถักจังหวะ แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการตีขึ้นด้วยมือซ้ายจนหมดกลุ่มทำนอง

พบว่ามีการสวนทางกันระหว่างการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงของทำนองหลักและทางระนาดทุ้มและมีการฝากทำนองในห้องที่ 2,3,4,5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 22 (ตัวที่ 2)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	---ริ	----	-มี--	-คิ--	---ริ	----	--มี-	----
มือซ้าย	--ร-	ร ม--	ช-คค	--คถ	--ร-	ร ม--	-ช-ชถ	-ถ--

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- คิ คิ	-- คิ คิ	-- คิ คิ	-- คิ คิ	-- คิ คิ	-- คิ คิ	-- คิ คิ	-- คิ คิ
มือซ้าย	--- ม	--- ร	--- ค	--- ถ	--- ร	--- ม	--- ช	--- ถ

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในห้องที่ 1 แล้วจึงเชื่อมด้วยการตีรับมือซ้าย 2 เสียงในต้นห้องที่ 2 แล้วจึงแจกมือในลักษณะสับซ้ายขวาในต้นห้องที่ 3 แล้วจึงข้ำเสียงด้วยมือซ้ายมือเดียวในช่วงท้ายของห้อง ต่อเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีขึ้นเสียงด้วยมือขวา มือซ้ายดำเนินทำนอง 2 เสียง

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการแจกมือในลักษณะเดียวกันในวรรคทำ ต่างกันเพียงที่ห้องที่ 8 มีการตีด้วยมือซ้ายถักจังหวะด้วยเสียง ล สังเกตว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1,2,7 และ 8

พบว่ากลุ่มทำนองนี้มีกลุ่มทิศทางการเคลื่อนที่ของเสียงคล้อยตามกันกับกลุ่มทำนองหลัก

กลุ่มทำนองที่ 23(ตัวที่ 2)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี--	----	คิ มี คิ-	----	คิ มี คิ-	----	คิ มี คิ-	----
มือซ้าย	ม-ร ม	-ม--	---ถ	-ถ--	---ช	-ช--	---ถ	-ถ--

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ
มือซ้าย	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ล	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ล

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวา โดยมีช่วงห่างของคู่เสียงเป็นคู่ 8 แล้วจึงตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงในช่วงท้ายห้องที่ 1 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีถึงจังหวะในช่วงกลางของห้อง ต่อเข้าห้องที่ 3 และ 4 ด้วยการตีในลักษณะเดียวกับห้องที่ 1 และ 2 ต่างกันเพียงในด้านห้องที่ 3 ไม่ได้แจกมือในลักษณะซ้ายสลับขวา แต่จะใช้การขึ้นเสียงด้วยมือขวา 3 เสียงแทนแล้วจึงรับด้วยมือซ้ายที่ส่วนท้ายของห้อง

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีแจกมือในลักษณะเดียวกันกับห้องที่ 3 และ 4 ของบรรทัดที่ต่างกันเพียงเปลี่ยนเสียงตกที่มือซ้ายเท่านั้น

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1,3,5,6 และ 7 และมีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงคล้อยตามกันกับทำนองหลัก

กลุ่มทำนองที่ 24

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	คํ มํ คํ -	- - - -	คํ มํ คํ -	- - - -	คํ มํ คํ -	- - - -	คํ มํ คํ -	- - - -
มือซ้าย	- - - ม	- ม - -	- - - ล	- ล - -	- - - ซ	ซ ซ - -	- - - ล	ล ล - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ	- - คํ คํ
มือซ้าย	- - - ม	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ซ	- - - ล

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการแจกมือในลักษณะเดียวกับบรรทัดของกลุ่มทำนองที่ 23 ต่างกันเพียงถูกตกท้ายห้องที่มือซ้ายเท่านั้น

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการแจกมือเช่นเดียวกับบรรทัดที่ต่างกันเพียงช่วงตกท้ายห้องของห้องที่ 1 และห้องที่ 2 เปลี่ยนมาตีด้วยการซ้ำเสียงที่มือซ้ายติดต่อกัน 3 เสียง

พบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงคล้อยตามกันกับทำนองหลักและมีการฝากทำนองในห้องที่ 2,3,5,6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 25

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	คํ มี คํ -	----	คํ มี คํ -	----	คํ มี คํ -	- มี คํ -	-- คํ มี	----
มือซ้าย	--- ม	ม ม --	--- ล	- ล --	--- ซ	--- ล	----	ซ ล --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ
มือซ้าย	--- ซ	--- ล	--- ซ	--- ล	--- ซ	--- ล	--- ซ	--- ล

เริ่มต้นบรรคทำในห้องที่ 1 และ 2 ด้วยการแจกมือในลักษณะเดียวกับบรรครับกลุ่มทำนองที่ 24 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 3 และ 4 ด้วยการแจกมือเช่นเดียวกันต่างกันเพียงในมือซ้ายล็กจังหวะในห้องที่ 4

เชื่อมเข้าบรรครับด้วยการตีขึ้นเคลื่อนที่ด้วยมือขวา 3 เสียง แล้วจึงตีรับถูกคกด้วยมือซ้ายท้ายห้องแล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีลักษณะเดียวกันแต่เปลี่ยนจากการตีมือขวา 3 เสียงมาเหลือเพียง 2 เสียง เชื่อมเข้าห้องที่ 7 และ 8 ด้วยการตีลักษณะแตะมือตามกันและล็กจังหวะ

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 2, 3 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 26

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	คํ มี --	มี --	ท - ล	ร - ซ -	ล - {ทท-}	ท ล --	ร --	-- {ทท-}
มือซ้าย	-- ซ ล	-- ซ ล	-- ซ -	ม --	ล - {-ล}	-- ซ ม	-- ท ล	ซ - {-ล}

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ทํ ล	-- ซ ล	-- ทํ ล	-- ซ ล	-- ทํ ล	-- ซ ล	-- ซ -	ซ ล - ล
มือซ้าย	----	ซ ม - ม	----	ซ ม - ม	----	ซ ม --	ซ ม - ม	-- ซ -

เริ่มต้นบรรคทำด้วยการตีแตะมือชนิดตามในห้องที่ 1 แล้วเชื่อมห้องเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีขึ้นมือขวาเสียงเดียวแล้วจึงรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงในช่วงท้ายของห้องต่อเข้าห้องที่ 3 ถึง 4 ด้วยการแจกมือในลักษณะ ขวาช้ายขวาจนหมดบรรคทำ

เชื่อมเข้าบรรครับด้วยสำนวนข้อจังหวะสิบเนื่องมาจากบรรคทำด้วยการรวบลงคู่ 8 เสียงลาในต้นห้องแล้วจึงสะเคาะและเชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีแตะมือด้วยสำนวนตามแล้วจึงตีขึ้นด้วยมือขวา 1 ครั้ง พร้อมกับรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้งในห้องที่ 7 พร้อมทั้งจบบรรครับด้วยการสะเคาะ

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 4, 5, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 27

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ต-ต ซ	-- ต-	ต-ต ซ	-- ต-	รี--รี	-- รี่-	- รี่--	- ต--
มือซ้าย	- ต--	- ต--	- ต--	- ต--	- ม ต-	ม ต- ม	ต- ม ต	- ต--

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ต	-- ซ ต	-- ซ ต	-- ซ ต	--- ต	- ต- ต	- ต- ต	--- ต
มือซ้าย	ซ ม--	ซ ม--	ซ ม--	ซ ม--	-- ซ-	ซ-ซ-	ซ-ซ-	-ซ--

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการแจกมือขวาสลับซ้ายแล้วรับท้ายห้องด้วยมือขวา 2 เสียง ซึ่งเสียงสุดท้ายของลูกตกได้นำการตีโขกเข้ามาใช้เพื่อเน้นเสียงนอกนั้นให้ตีเป็นเสียง โปรงแล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาอีกจังหวะ สำหรับห้องที่ 3 และ 4 ให้ตีซ้ำทำนองในห้องที่ 1 และ 2

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีโขกด้วยมือขวาแล้วจึงรับด้วยการตีเสียง โปรง 2 เสียงด้วยมือซ้ายและกลับมาตีโขกเสียง ร ที่ท้ายห้อง แจกมือเช่นนี้จนถึงห้องที่ 7 แล้วจึงรวบลงคู่ 8 เสียง ล ลัก จังหวะในห้องที่ 8

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 3, 5 และ 6

กลุ่มทำนองที่ 28

ทางระนาดทุ้ม

	ระนาดเอก				ระนาดเอก			
มือขวา	- ซ-ซ	---ซ	- ต- ต#	- ร- ร#	- ซ-ซ	---ซ	- ต- ต#	- ร- ร#
มือซ้าย	-- ม ร	- ม-ร	- ต- -	- ร- -	-- ม ร	- ม-ร	- ต- -	- ร- -

	ระนาดเอก		ระนาดเอก		ระนาดเอก	
มือขวา	- ซ-ซ	---ซ	- ต- ต#	- ร- ร#	- ซ-ซ	- ต- ร#
มือซ้าย	-- ม ร	- ม-ร	- ต- -	- ร- -	-- ม ร	- ต- -

มือขวา	- ซ-ซ	---ซ	-- ต-	ต---
มือซ้าย	-- ม ร	- ม-ร	--- ต	- ต--

ทางทำนองหลัก

	เครื่องตาม		ระนาดเอก		เครื่องตาม		ระนาดเอก	
มือขวา	- - - ซ	- - - ซ	- ด - ด#	- ร - ร#	- - - ซ	- - - ซ	- ด - ด#	- ร - ร#
มือซ้าย	- ม - ร	- ม - ร	- ตู - -	- รุ - -	- ม - ร	- ม - ร	- ตู - -	- รุ - -

	เครื่องตาม		ระนาดเอก		เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก
มือขวา	- - - ซ	- - - ซ	- ด - ด#	- ร - ร#	- - - ซ	- ด - ร#	- - - ซ	- ด - ร#
มือซ้าย	- ม - ร	- ม - ร	- ตู - -	- รุ - -	- ม - ร	- ซุ - -	- ม - ร	- ซุ - -

	เครื่องตาม		ระนาดเอก	
มือขวา	- - - ซ	- ด - ร#	- - - -	ค - - -
มือซ้าย	- ม - ร	- ซุ - -	- - ค ล	- ล - -

สำหรับกลุ่มทำนองที่ 28 นี้ ครูบุญยัง เกตุคง ได้ใช้วิธีการบรรเลง เหมือนกับทำนองหลัก ทางฆ้องวงใหญ่ทุกประการ

กลุ่มทำนองที่ 29

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ค - ซุ ค	- - ม -	{ซุซุ-} - ค	- - ม -	ซุ-{มม-}	ซ - -
มือซ้าย	- ม - -	ซุ ม - -	{-ซุ} - -	ซุ ม - -	- ค {- - ร}	- - - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - - ค	- - ร ม	- - - ซ	ค ล - -	ซ ม - -	- ร ม ร
มือซ้าย	- ซุ - -	- ค - -	- ซุ - -	- - ซ ม	- - ร ค	- - - ล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 29 ด้วยการแจกมือลักษณะขวาซ้ายขวาขวา ในห้องที่ 1 แล้วจึง เชื่อมเข้าห้อง

ที่ 2 ด้วยการตีส่งด้วยมือซ้าย 2 เสียงแล้วจึงตีรับด้วยมือซ้ายในกลุ่มเสียงสูงลักจังหวะในห้องที่ 2 เชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการสะเคาะในกลุ่มเสียงต่ำแล้วจึงตีรับด้วยมือขวาทำห้อง เชื่อมห้องที่ 4 ด้วยการตีส่งด้วยมือซ้าย 2 เสียงและจึงตีรับด้วยมือขาลักจังหวะต่อเข้าห้องที่ 5 ด้วยการแจกมือสลับ ขวาซ้ายแล้วสะเคาะในทำห้องแล้วจึงตกทำห้องที่ 6 ด้วยการตีมือซ้ายเสียงเดียวลักจังหวะ

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 3,5 และ 6 และมีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงสวนทางกันกับ ทำนองหลัก

กลุ่มทำนองที่ 30

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	{ชชช-}ช-	--{คค-}	ค---	{ชชช-}ช-	- มี --	- มี --	มี - รื -	- มี --
มือซ้าย	{--ชช}-	ชช--{คค}	- ค --	{--ชช}- ม	----	-- รื คื	- คื - ม	- ม - ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ชชช	-- คค	-- รร	-- มม	- ถ --	ช ม --	-- มช	- ช - ช*
มือซ้าย	- - - ร	- - - ช	- - - ถ	- - - ท	- - ช ม	- - ร ค	- ร --	- ร - ม*

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการสะเคาะเสียง ช ที่คันท้องแล้วรับด้วยมือขวาเสียงเดิมลัดจังหวะ เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับเสียงเดิมด้วยมือซ้าย แล้วจึงเปลี่ยนมาสะเคาะเสียง ค ในท้ายห้องที่ 2 ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจกมือขวาสลับซ้ายในคันท้องแล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 4 ด้วยการสะเคาะและแจกมือขวาสลับซ้าย

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีลัดจังหวะในกลุ่มเสียงสูง ต่อเข้าห้องที่ 5 ด้วยการแจกมือลักษณะขวาซ้ายซ้ายแล้วจึงเปลี่ยนมาสับมือในห้องที่ 7 แล้วรวบลงคู่ 8 กลางห้อง และจบทำนองด้วยมือซ้ายมือเดียว

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 3 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 31

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-- มี มี	มี มี มี มี	-- มี มี	มี มี มี -	----	----	- ช - -	ช - - มี
มือซ้าย	----	----	----	- - - ม	- - ม ม	ม ม - ม	-- ม ม	- ม - ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - - -	- - - ช*	- - ถ -	- ถชช*	- - - -	"- - - -	"- - - -	- - - ม
มือซ้าย	- - - -	- - - ม*	- - - ช	- - - ร*	- - - -	- - - ม	- - - ม	- - - ม

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการเว้นครึ่งห้องแรกแล้วตีย้ำเสียง มี ด้วยมือขวา จนเกือบหมดห้องที่ 4 แล้วจึงรับด้วยมือซ้ายที่ส่วนท้ายของห้อง

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีย้ำมือซ้ายเสียง ม ในห้องที่ 5-6 และเชื่อมเข้าห้องที่ 7 ด้วยการตีขึ้นมือขวาเสียง ช แล้วจึงตีย้ำเสียงด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง ต่อเข้าห้องที่ 8 ด้วยการแจกมือขวาสลับซ้าย แล้วรวบลงคู่ 8 ในส่วนท้ายของห้อง

พบว่าในวรรครับเป็นการดำเนินสำนวนกลอนล้อเลียนกับหน้าทับตะดุงของกลองตุ้ม และมีการฝากทำนองในห้องที่ 2 และ 3

กลุ่มทำนองที่ 32

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - -	- มี - -	- - - -	- มี - -	- - - -	- มี - -	- - - -	- มี - -
มือซ้าย	- - - -	ม ซุ - ม	ม ม ม ม	ม ซ ม ม	- - - -	ม ซุ - ม	ม ม ม ม	ม ซ ม ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - - -	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - - -	ท ค รั มี	- - มี มี	- - มี มี
มือซ้าย	- - - -	- - - ม	- - - ม	- - - ม	- - ซ ล	- - - ม	- - - ม	- - - ม

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการเว้นจังหวะห้องที่ 1 แล้วตีรับด้วยมือซ้ายเสียง ม แล้วตามด้วยการตีต่างคู่ 13 แล้วรับด้วยมือซ้ายที่ท้ายห้องเสียง ม แล้วจึงตีเรียงติดต่อกัน 5 ครั้งจนหมดห้องที่ 2 ซึ่งจัดว่าเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนของครูบุญยัง เกตุคง ซึ่งมีความชำนาญในการใช้มือซ้ายเป็นอย่างมากแล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการถ่างเสียงคู่ 13 อีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงตีด้วยมือซ้ายจนหมดบรรทัด

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีซ้ำทำนองกับบรรทัดทุกประการ

กลุ่มทำนองที่ 33

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - -	- มี - -	- มี - -	- มี - -	ล ซ - -	ล ซ - -	- - มี -	- มี - -
มือซ้าย	- - - -	- - ค ค	- - ม ม	- - ม ม	- - ม ซ	- - ม ซ	- - - -	ม - ม ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - รั ค	- - - -	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - - -	ท ค รั มี	- - มี มี	- - มี มี
มือซ้าย	- - - -	ท ล ซ ม	- - - ม	- - - ม	- - ซ ล	- - - ม	- - - ม	- - - ม

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการเว้น 1 ห้องจังหวะแล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ตีขึ้นเสียง ม ด้วยมือขวาแล้วจึงตีรับด้วยมือซ้าย 2 ทีโดยมือขวาให้นำเมฆพรายการคู่เข้ามาใช้ ส่วนมือซ้ายนำการโฆกเข้ามาใช้เพื่อเน้นลูกตกของทำนองให้โดดเด่น ส่วนในห้องที่ 3 - 4 ตีเหมือนกับห้องที่ 2 ทุกประการเพียงเปลี่ยนเสียงลูกตกมือซ้ายมาเป็นเสียง ม

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีตะมื่อประเภทสวนทำนองจนหมดห้องที่ 6 แล้วจึงแจกมือจนหมดบรรทัด

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 2, 5 และ 6

กลุ่มทำนองที่ 34

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--- มี	- - มี -	- มี --	- มี - -	--- มี	- - มี -	- มี - -	- มี - -
มือซ้าย	-- ม -	ซุ ค - -	ค - ค ซุ	- - ซุ ม	-- ซุ -	ม ซุ - -	ค - ค ซุ	- - ซุ ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - รั ค	- - - -	- - ซี่ ซี่	- - ซี่ ซี่	- - รั ค	- - - ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ
มือซ้าย	- - - -	ท ี ล ซ ม	- - - - ม	- - - - ม	- - - -	ท ี ล ซ ค	- - - ร	- - - ม

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการเว้นครึ่งห้องแรกด้วยการแจกมือสลับซ้ายขวา โดยเสียง มี ท้ายห้องที่ 1 ให้นำเม็ดทราย โขกเข้ามาใช้เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วรับด้วยการตีลัดจังหวะด้วยมือขวา ต่อเข้าห้องที่ 3 แจกมือสลับซ้ายขวาด้วยช่วงห่างคู่เสียงเป็นคู่ 10 แล้วจึงรับด้วยการตีส่งมือซ้าย 2 ครั้งจนหมดวรรคทำ

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาด้วยช่วงห่างคู่เสียงเป็นคู่ 13 เชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยการส่งมือซ้าย 2 เสียงแล้วจึงลัดจังหวะที่มือขวาด้วยเสียง มี แล้วจึงแจกมือไปจนจบกลุ่มทำนอง

พบว่ากลุ่มทำนองมีการเคลื่อนที่ไปในทิศทางเดียวกันกับทำนองหลัก และมีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 3, 5 และ 6

กลุ่มทำนองที่ 35

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--- มี	- - มี -	- มี - -	- มี - -
มือซ้าย	-- ม -	ซุ ค - -	ม - ค ร	- - ซุ ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - รั ค	- - - ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ
มือซ้าย	- - - -	ท ี ล ซ ค	- - - ร	- - - ม

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 35 ด้วยการแจกมือในลักษณะ โครงสร้างแบบเดียวกันกลับกลุ่มทำนองที่ผ่านมา พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1 และ 2

กลุ่มทำนองที่ 36

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--- มี	-- คี -	- มี - -	มี - - คี	--- คี	--- คี	- คี - -	- คี - -
มือซ้าย	-- ม -	ซุ ค - -	ร - ซุ ค	- - ค -	ค ซุ ค -	ซุ ค - -	ค - ซุ ค	- - ซุ ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ
มือซ้าย	----	- - - ค	---- ร	---- ค	---- ซุ	---- ค	---- ร	---- ม

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการแจกมือคล้ายกับกลุ่มทำนองที่ 35 พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 2,5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 37

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	ม - - -	----	- ซ - -	----	- มี - -	----	- มี - -
มือซ้าย	----	- ซุ ซุ ซุ	ซุ ซุ ซุ ซุ	ซุ - ซุ ค	----	ม - ซุ ค	ค ค ค ค	ซ - ซ ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ
มือซ้าย	----	- - - ค	---- ร	---- ค	---- ซุ	---- ค	---- ร	---- ม

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการเว้นจังหวะในห้องแรกเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีนำด้วยมือขวา เสียง ม รับด้วยการตีเสียงโปรงด้วยมือซ้ายเสียง ซ ติดต่อกัน 8 ครั้งจนถึงต้นห้องที่ 4 แล้วจึงรับด้วยมือขวา 1 ครั้งแล้วรวบลงด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการแจกมือลักษณะ ซ้าย-ขวา-ซ้าย-ซ้าย โดยเสียง ค เสียงสุดท้ายของห้องที่ 6 ตี 5 ครั้งด้วยเสียงโปรงแล้วจึงแจกมือเหมือนกับห้องที่ 4 จนหมดกลุ่มทำนอง

พบว่าในกลุ่มทำนองที่ 37 มีอรรถลักษณะเฉพาะของครุบุญยัง เกิดคงอยู่คือ การตี 5 เสียง ติดต่อกัน 2 ถึง 3 ห้องด้วยมือซ้ายและปรากฏว่าสำนวนกลอนนี้เป็นการล้อเลียนการส่ายหน้าทับเขมรของโทนชาติรี และ มีการฝากทำนองในห้องที่ 1 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 38

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--- ท	----	----	----	--- ซ	----	- มี - -	- มี - -
มือซ้าย	-- ท -	- ท - ล	-- ม ซ	-- ซ ม	-- ซ -	ค ค ค ค	ซ - ซ ม	ซ - ซ ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ
มือซ้าย	- - - ท	- - - ถ	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- - - ค	- - - ร	- - - ม

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในท้ายห้องที่ 1 แล้วจึงดำเนินทำนองด้วยมือซ้ายมือเดียวจนหมดห้องที่ 4

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาเชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีขึ้นมือซ้าย 4 ครั้ง ด้วยเสียง ค เชื่อมเข้าห้องที่ 7-8 ด้วยการแจกมือในลักษณะซ้าย-ขวา-ซ้าย-ซ้าย

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 7

กลุ่มทำนองที่ 39

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - ท	- - - -	- ซ - -	- - - ซ	- - - -	- ม - -	ค - - -	ม - - -
มือซ้าย	- - ท -	- ท - -	ซ - ซ ม	- - ซ -	ซ ค - -	ม - ซ ค	- - ซ ม	- - ม -

มือขวา	- - ค -	- ค - -	ค - - ค	- - - -
มือซ้าย	ซ ค - -	ค - ซ ค	- - ค -	ซ ม - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ
มือซ้าย	- - - ท	- - - ถ	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- - - ค	- - - ร	- - - ม

มือขวา	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ
มือซ้าย	- - - ซ	- - - ค	- - - ร	- - - ม

เริ่มต้นวรรคทำบรรทัดที่ 1 ด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวา เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีคังจังหวะด้วยมือซ้าย ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจกมือลักษณะซ้าย-ขวา-ซ้าย-ซ้าย แล้วจึงแจกมือในลักษณะเดียวกันนี้จนจบกลุ่มทำนอง

พบว่ากลุ่มทำนองนี้มีการเป็นอัตลักษณ์เฉพาะระนาดทุ้มเข้ามาใช้คือการตีลงหน้า มีการฝากทำนองในห้องที่ 2,3,5,7,9 และ 11

กลุ่มทำนองที่ 40

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี - -	- - - -	- มี - -	- - - -	- มี - -	คี่ - - คี่	- - - -	- - - มี
มือซ้าย	ม - ชุ ค	ค ค ค -	ช - ช ม	- ม - -	ช - ช ค	- - ค -	ค ม - ม	- - ช -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช
มือซ้าย	- - - ชุ	- - - ค	- - - ร	- - - ม	- - - ค	- - - ม	- - - ร	- - - ม

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 40 ด้วยการแจ่มมือในลักษณะดำเนินทำนองด้วยมือซ้ายซึ่งแสดงความพิเศษที่คล้ายคลึงกับลูกสะเคาะของระนาดเอกแต่ต่างกันที่ระนาดเอกจะใช้การเปิดมือแต่ระนาดทุ้มจะใช้เสียงกด

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1,3 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 41

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - มี	- - - -	- - - มี	- - - มี	- - - -
มือซ้าย	ค ม - ม	- - ร -	ช ม - ม	- - ช -	ชุ ค ค ค	ช - ช ม	ช ม ช -	ช ม - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช
มือซ้าย	- - - ชุ	- - - ค	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ม

เริ่มต้นวรรคทำด้วยคู่ประสานคู่ที่ 6 จากการดำเนินทำนองในกลุ่มทำนองที่ 40 ส่งผลให้กลุ่มทำนองที่ 41 มีการดำเนินกลอนด้วยมือซ้ายเรียกเป็นภาษาดนตรีว่าการเล่นมือแบบเปลี่ยนทางที่แตกต่างไปจากเดิมแต่ยังคงลักษณะเดิมคือการดำเนินทำนองด้วยมือซ้ายอีกเช่นกัน

กลุ่มทำนองที่ 42

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี - -	- มี - -	- - - มี	- - - -
มือซ้าย	ช - ร ร	- - ม ม	- - ช -	ร ม - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช
มือซ้าย	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ม

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 42 ด้วยการแจ่มมือซ้ายสลับขวาในช่วงต้นห้องที่ 1 ต่อด้วยการตีรับซ้ำเสียงด้วยมือซ้าย 2 เสียงในท้ายห้องที่ 1 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจ่มมือลักษณะคล้ายกันกับห้องที่ 1 ต่อเข้าห้องที่ 3 ในช่วงท้ายของห้อง แล้วจึงหมดกลุ่มทำนองในห้องที่ 4 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียง

กลุ่มทำนองที่ 43

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	{ซซ-}-ซ	- - - ซ	- - - -	ซ-ม-	ค-คค	- ค - -	ค-ซค	- - ม -
มือซ้าย	{- - ม}-ร	- ม - ร	- - - -	- ค - ร	- ซ - -	ซ ม - -	- ม - -	ซ ม - -

มือขวา	- - - ค	- - - ร	- - - ม	- - ม -
มือซ้าย	ม ซ - -	ซ ล - -	ล ค - -	ค ร - -

ทางทำนองหลัก

เครื่องตาม   ระนาดเอก

มือขวา	- - - ซ	- - - ซ	ค-คค#	ร-รร#	- - - -	ค - - -	- - - ค	- - ร ม
มือซ้าย	- ม - ร	- ม - ร	- ค - -	- ร - -	- - ค ล	- ล - -	- ซ - -	- ค - -

มือขวา	- - - ค	- - - ร	- - - ม	- - ม -
มือซ้าย	ม ซ - -	ซ ล - -	ล ค - -	ค ร - -

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการตีเหมือนกันกับทำนองหลักเชื่อมเข้าห้องที่ 2-3 ด้วยการขัดของระนาดเอก แต่การบรรเลงนี้มีการใช้กลวิธีพิเศษ คือระนาดทุ้มล้วงเข้าไปในห้องที่ 3 ในขณะที่ระนาดเอกกำลังดำเนินกลอนซัดอยู่ และแจ่มมือจนจบกลุ่มทำนอง

กลุ่มทำนองที่ 44

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ม-ร-	ม-ซ-	ล-ค-	ม-ร-	ค-ล-	ม-	ค-{คค-}	ค-ค
มือซ้าย	-ค-ม	-ซ-ล	-ค-	-ค-ล	-ซม	ม-ม	ซ{-ค}	ซ-

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ร ม	- ช - ล	- - ค ค	- ช - ล	- ช - ค	- - ร ม	- ม - ม	- ร - ค
มือซ้าย	- ค - -	- ช - ล	- ค - -	- ร - ม	- ร - ค	- - - ม	- ช - ม	- ร - ค

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการแจกมือเป็นคู่ 8 ไปในทิศทางกลุ่มเสียงสูงโดยมีการสะเคาะเสียงเดียว ขมวดกลอนไปทิศทางเสียงสูงแล้วลงท้ายด้วยคู่ 6 ซึ่งเป็นเสียงกระด้างเพื่อดำเนินกลอนแบบพิเศษในวรรคต่อไป

กลุ่มทำนองที่ 45

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - -	- ม - ม	- ม - ค
มือซ้าย	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ช -	ช ช - -	ช ช - -	ช - ช -

มือขวา	- - - ม	- - - ร	--{คค-}	ล - ค -	ช ค - -	{ชช-}-ช	- - - -	{มม-}-ช
มือซ้าย	ช ม - -	ค ร - -	คค{- - ล}	- - - ม	- - ช ม	{- - ม}-	ม ร ค -	{- - ร}-

มือขวา	- ช - -
มือซ้าย	ช - ช -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ล ล	- - ร ร	- - - ค	ม ร - -	ร ค - -	ค ล - -	ล ช - -	ช ม - -
มือซ้าย	- ม - -	- ร - -	- ค - -	- - ค ล	- - ล ช	- - ช ม	- - ม ร	- - ร ค

มือขวา	- - ช ล	- ค - ร	- ม - ร	- ค - ล	- ช - ค	- - ร ม	- ร - -	ม ม - ร
มือซ้าย	- ฟ - -	- ค - ร	- ม - ร	- ค - ม	- ร - ค	- - - ม	- ร - ม	- - - ร

มือขวา	- - ร ม	ฟ ช - -
มือซ้าย	- ค - -	- - - -

เริ่มวรรคทำในบรรทัดที่ 1 ด้วยการดำเนินสำนวนกลอนแบบลอยทำนอง ซึ่งจะเห็นได้ชัดในห้องที่ 1-4 ด้วยการแจกมือขวาสลับซ้ายในดันห้องที่ 1 แล้วจึงรวบลงด้วยการโขกเสียงด้วย คู่ 6

ซึ่งเป็นคู่กระด้าง จึงทำให้ได้เป็นที่ดึงดูดความสนใจ ส่วนในวรรครับก็เป็นการดำเนินทำนองลอย ทำนองเช่นเดียวกัน พบว่าในบรรทัดที่ 1 มีการฝากทำนองในห้องที่ 1,2,4,5 และ 7 แล้วจึงแจกมือต่อไปจนหมดกลุ่มทำนอง พบว่าในช่วงท้ายมีการหมุดก่อนทำนองหลักหรือเรียกอีกอย่างว่า ล้ำหน้า

3.3 วิเคราะห์ทางระนาบทุ้มเพลงเซคจีน สองชั้น ตัวที่ 3

รับร้อง

	กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ม				กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ร			
มือขวา	--- มี*	****	****	****	--- ร*	****	****	****
มือซ้าย	--- ม*	****	****	****	--- ร*	****	****	****

	กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ม				กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ซ			
มือขวา	--- มี*	****	****	****	--- มี*	****	****	****
มือซ้าย	--- ม*	****	****	****	--- ซ*	****	****	****

มือขวา	****	----	-- {มี--}	--- ร	----
มือซ้าย	****	----	-- {-รค}	----	--- ค

พบว่าการบรรเลงรับร้องนั้นระนาบทุ้มบรรเลงเหมือนทำนองหลักทุกประการ

กลุ่มทำนองที่ 1

ทางระนาบทุ้ม

มือขวา	--- ซ	----	ซ - {มม-}	ซ ค --	{ซซ-} ล -	{ฟฟ-} ซ -	{มม-} ซ -	---
มือซ้าย	-- ซ-	-- ม -	-- {-ม}	-- ล ซ	{-ซ}- ฟ	{-ฟ}- ม	{-ม}- ซ	ล ค ล ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ซ	--- ซ	-- ล ซ	--- ซ	- ฟ - ม	- ร - ม	ซ ม --	- ร --
มือซ้าย	- ซ --	- ม - ร	- ม - ร	- ม - ร	- ค - ท	- ล - ท	-- ร ค	--- ค

เริ่มวรรคทำด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาแล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยมือซ้ายมือเดียวลาก จังหวะ แล้วจึงตีเสียง ซ มือเดียวในต้นห้องที่ 3 คบท้ายด้วยการสะเคาะท้ายห้องแล้วต่อเข้าห้องที่ 4 ด้วยวิธีการสวนทำนอง

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการสะเคาะในช่วงคั่นห้องและแจกมือเป็นขวาสลับซ้ายในห้องที่ 6-7 แจกมือในลักษณะเดียวกันกับห้องที่ 5 ต่างเพียงเปลี่ยนกลุ่มเสียงในการบรรเลง ต่อเข้าห้องที่ 8 ด้วยการตีด้วยมือซ้ายเสียง ลุ ค 2 ครั้งแล้วจึงตีเข้าห้องที่ 9 ด้วยการตีด้วยมือขวามือเดียวเพื่อข้อยังหวะ

พบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีการแปรทางให้เห็นถึงสำนวนจีนอย่างเด่นชัดและมีการฝากทำนองในห้องที่ 2,3,5 และ 6

กลุ่มทำนองที่ 2

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- คี - -	{ซซ-} คี -	มี - - มี	- มี ฟี -	- ซ - -	{--มี}- มี	- (มีรี-)	รี มี ฟี -
มือซ้าย	----	{--ซ}- ซ	- - ค -	ค - - ซ	- ร - -	{มีมี}- รี -	- (-ค)	- - - คี

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ซ ซ	- - - ซ	- - ล ซ	- - - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม	ซ ม - -	- ร - -
มือซ้าย	- ซ - -	- ม - ร	- ม - ร	- ม - ร	- ค - ท	- ล - ท	- - ร ค	- - - ค

เริ่มวรรคทำด้วยการสะเคาะในห้องที่ 2 แล้วจึงแจกมือขวาสลับซ้ายเชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยลักษณะการตี ขวา-ซ้าย-ขวา แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 4 ในลักษณะ ซ้าย-ขวา-ขวา-ซ้าย

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีคู่ 4 เสียง ซ ลักจังหวะ แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 5 ด้วยสะบัดคั่นห้องและแจกมือซ้าย-ขวา แล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 7 โดยการเว้นครึ่งจังหวะแล้วจึงสะบัดลงเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้ายในท้ายห้อง

พบว่ามีฝากทำนองในห้องที่ 3,5 และ 6

กลุ่มทำนองที่ 3

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--{รีรี-}	มี - รี -	--{ซซ-}	คี - ซ -	ล - {ลล-}	ค ล - -	{ซซ-} ซ ค	- ค - -
มือซ้าย	--{-รี}	- คี - ม	- ม {- - ซ}	- ม - -	ล - {-ซ}	- - ซ ม	{-ม- -	- ซ - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ร ร	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ล ล	- รี - -	คี ล - -	คี - ล คี	- คี - คี*
มือซ้าย	- - - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล	- - คี ล	- - ซ ม	- ซ - -	- ซ - ล*

เริ่มบรรทัดด้วยการสะเคาะในท้ายห้องที่ 1 แล้วจึงแจกมือชนิดสับตั้งแต่ห้องที่ 2 จนถึงต้นห้องที่ 3 แล้วจึงสะเคาะในส่วนท้ายของห้อง และเชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการแจกมือในลักษณะการตี ขวา-ซ้าย-ขวา ลักจิงหวะ

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีรวบคู่ 8 ในต้นห้องต่อการสะเคาะแล้วตีในลักษณะขึ้นมือ ซ้าย 3 เสียงเชื่อมเข้าห้องที่ 7 ด้วยการสะเคาะ ต่อเข้าห้องที่ 8 ด้วยการลักจิงหวะในคู่เสนาะ

กลุ่มทำนองที่ 4

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-ค*--	----	-ม้--	{รี้-}คิ-	----	ม ร --	{คค-}{คค-}	{คค-}ถู-
มือซ้าย	-ลุ*--	----	--ริคิ	{--ถ}-ช	---ค	- ค ถ	{--ช}{--ถ}	{--ช}-ม

ทางทำนองหลัก

	ระนาดเอก		เครื่องตาม		ระนาดเอก		เครื่องตาม	
มือขวา	ค-รค#	-ถ#-ช#	ค-รค	-ค-ค*	ถ-คิถ#	-ช#-ม#	ถ-คิคิ	-คิ-คิ
มือซ้าย	-ถ--	----	-ถ-ช	-ถ-ช*	-ช--	----	-ช-ถ	-ช-ม

เริ่มบรรทัดด้วยการเว้นจังหวะในห้องแรกแล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือในลักษณะขวา-ซ้าย-ซ้าย แล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีสับ

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีด้วยมือซ้ายมือเดียวในท้ายห้องต่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการสะเคาะแล้วตีรับด้วยมือซ้าย 2 มือ เชื่อมเข้าห้องที่ 7 ด้วยการสะเคาะเป็น 2 ช่วง แล้วจึงรับเข้าห้องที่ 8 ด้วยการสะบัดเช่นกันในช่วงต้นห้อง แล้วจึงแจกมือขวาสลับซ้าย

กลุ่มทำนองที่ 5

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-ม--	--คร	{มม-}ช-	--ค-	ร-{มม-}	--(--ถ)	คิ{มมี-}	มี-มี-
มือซ้าย	----	ชถู--	{--ร}-ถ	ชถู--	ถู--{--ม}	ร ม(ฟช-)	--{--ร}	-ร-ช

มือขวา	{ถถ-}ถ-	คิ-คิ-	{ถถ-}ถ-	ค-{ถถ-}	ถู-{มม-}	ช-{มม-}	{ถถ-}ช-	-ค--
มือซ้าย	{--ช}-ค	-ค-ช	{--ช}-ช	ช{-ช}	-ม{-ช}	-ม{-ถ}	{--ช}-ค	-ค-ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	ช-ถช#	-ม#-ร#	ช-ถถ	-ช-ช	ม-ช ม#	-ร#-ค#	ม-ชช	-ช-ช
มือซ้าย	-ม--	----	-ม-ช	-ม-ร	-ร--	----	-ร-ม	-ร-ค

มือขวา	----	----	----	---ค*	----	"----	"----	---ค
มือซ้าย	----	----	----	---ค*	----	---ค	---ค	---ค

เริ่มบรรทัดที่ 1 ด้วยการแตะมือชนิดตามและเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการสะเคาะและแจกมือในลักษณะขวาสลับซ้าย แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีลักษณะ ซ้าย-ซ้าย-ขวา แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 4 ตีลงคู่ 4 ในส่วนหน้าของห้องแล้วตามด้วยการสะเคาะ แล้วจึงตีรับด้วยตีมือซ้าย 2 เสียง แล้วจึงสะบัดขึ้น แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 6-8 ด้วยการแจกมือสลับกับการสะเคาะจนหมดประโยค

กลุ่มทำนองที่ 6

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--{ซซ-}	ซ-ม-	{รร-}ร-	ค-ค-	ค-ริ-	ริ-ริ-	ริ-ริ-	-ค-ค
มือซ้าย	--{-ม}	-ร-ค	{-ค}-ซ	-ซ--	ซ--ค	-ค-ค	-ค-ซ	---ค

มือขวา	--ร-	ร-{รร-}	{รร-}ร-	-ค--	ค-ริ-	ริ-{ริ-}	ริ-ริ-	-ค-ค
มือซ้าย	-ค-ค	-ค{-ค}	{-ค}-ซ	---	ซ--ค	-ค{-ค}	-ค-ซ	---ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--ซ-	ซ-ม-	ร-ร-	-ค-ค	--ซ-	ซ-ม-	ร-ร-	-ค-ค
มือซ้าย	---ม	-ร-ค	-ค-ซ	---ซ	---ม	-ร-ค	-ค-ซ	---ซ

มือขวา	--ซ-	ซ-ม-	ร-ร-	-ค-ค	--ซ-	ซ-ม-	ร-ร-	-ค-ค
มือซ้าย	---ม	-ร-ค	-ค-ซ	---ซ	---ม	-ร-ค	-ค-ซ	---ซ

เริ่มต้นบรรทัดที่ 1 ด้วยการสะเคาะแล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2-3 ด้วยการคงมือตามทำนองหลัก แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการแจกมือลักษณะ ขวา-ซ้าย-ขวา แล้วจึงจบบรรทัดด้วยการลงรวบด้วยคู่ 4 ลักจังหวะในห้องที่ 5 แล้วจึงเชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการแจกมือลักษณะสับในกลุ่มเสียงสูงแล้วรวบลงคู่ 8 ที่ท้ายห้องที่ 8

เริ่มต้นบรรทัดที่ 2 ด้วยการแจกมือลักษณะสับมือในกลุ่มเสียงต่ำแล้วจึงรวบลงประโยคด้วยการลงด้วยคู่ 4 ลักจังหวะในห้องที่ 5

พบว่ามีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงในบรรทัดที่ 1 - 2 จากกลุ่มเสียงต่ำไปหากกลุ่มเสียงสูง ขณะที่ทำนองหลักไม่มีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียง และมีการฝากทำนองบรรทัดที่ 1 ในห้องที่ 4 และ 5 ในบรรทัดที่ 2 ในห้องที่ 1,4 และ 5

กลุ่มทำนองที่ 7

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-- {ถล -}	ล - ล คํ	-- คํ -	ถ - ถ -	ค - คํ -	ล - ล คํ	-- คํ -	{ล ล -} ล คํ
มือซ้าย	-- {- - ซ}	- ซ - ค	- ค - ซ	- ซ - -	- ซ - - ซ	- ซ - ค	- ค - ซ	{- - ซ} - ค

มือขวา	-- คํ -	{ล ล -} ล คํ	-- คํ	{ล ล -} ล คํ	-- คํ -	{ล ล -} ล คํ	-- คํ -	ล - คํ -
มือซ้าย	- ค - ซ	{- - ซ} - ค	- ค - ซ	{- - ซ} - ค	- ค - ซ	{- - ซ} - ค	- ค - ซ	-- ค -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ล -	ล - ล คํ	-- ล -	ล - ล คํ	-- ล -	ล - ล คํ	-- ล -	ล - ล คํ
มือซ้าย	--- ซ	- ซ - ค	--- ซ	- ซ - ค	--- ซ	- ซ - ค	--- ซ	- ซ - ค

มือขวา	-- ล -	ล - ล คํ	-- ล -	ล - ล คํ	-- ล -	ล - ล คํ	-- ล -	ล - ล คํ
มือซ้าย	--- ซ	- ซ - ค	--- ซ	- ซ - ค	--- ซ	- ซ - ค	--- ซ	- ซ - ค

เริ่มบรรทัดทำ บรรทัดที่ 1 ด้วยการสะเคาะแล้วจึงแจกมือลักษณะสับคล้ายทำนองหลัก เพียงแต่เมื่อเชื่อมเข้าห้องที่ 3-4 ให้เปลี่ยนมาตีในกลุ่มเสียงล่างแทนแล้วจึงตกลักจังหวะในห้องที่ 5 แล้วจึงเชื่อมเข้าบรรทัดที่ 2 ด้วยการแจกมือลักษณะเค็มแต่กลับไปตีในกลุ่มเสียงบนแทน พบว่ามีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงจากกลุ่มเสียงต่ำไปกลุ่มเสียงสูง ทั้งๆที่ ทำนองหลักเคลื่อนที่อยู่กับที่ มีการฝากทำนองในห้องที่ 4

เริ่มบรรทัดทำ บรรทัดที่ 1 ด้วยการสับมือ แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการสะเคาะ ทำเช่นเดียวกันนี้จนจบประโยค พบว่ามีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงอยู่กับที่ เหมือนกับทำนองหลัก

กลุ่มทำนองที่ 8

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	{- ค ค} - ค	- ซ - -	ม ร - -	ซ ม - -
มือซ้าย	--- ค	--- ค	--- ค	--- ค	{ค - -} ซ -	- - ซ ค	- - ค ซ	- - ร ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	-- ร -	ร - ร -	ร - ร -	- ร - -
มือซ้าย	--- ค	--- ค	--- ค	--- ค	--- ค	- ค - ค	- ค - ค	--- ค

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการตีตามทำนองหลักจนหมดประโยคด้วยการสับมือ แล้วจึงเชื่อมเข้าวรรครับด้วยการสะเคาะแล้วแจกมือสลับซ้าย-ขวา แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 5 ตีรับด้วยมือขวาแล้วจึงตีและมือชนิดตามทำนองจนหมดกลุ่มทำนอง พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 9

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ซ - -	- ซ - -	- ล - -	- คี - -	- มี รี้ คี	- คี รี้ มี	รี้ คี - คี	- ล - -
มือซ้าย	-- คร	-- ร ม	-- ม ซ	-- ซ ล	--- - -	ล - - -	-- ล -	ซ ม - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ร ร	-- ม ม	-- ซ ซ	-- ล ล	- รี้ - -	คี ล - -	คี - ล คี	- คี - คี*
มือซ้าย	--- ล	--- ท	--- ซ	--- ล	-- คี ล	-- ซ ม	- ซ - -	- ซ - ล*

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการตีโขกขึ้นทำนองด้วยมือขวา 1 ครั้ง ต่อด้วยการตีคู่รับด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง จนหมดวรรคทำ เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการ ตีเรียงเสียงติดต่อกัน 3 เสียงด้วยมือขวาไปทางกลุ่มเสียงสูง แล้วเข้าห้องที่ 6 ด้วยการรับด้วยมือซ้าย 1 ครั้งแล้วต่อด้วยการตีเรียงเสียงด้วยมือขวา แล้วจึงแจกมือสับ แล้วรวบลงคู่ 4 ลักจิงหวะในห้องที่ 8 พบว่ามีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงคล้อยตามกับกลุ่มทำนองหลัก และมีการฝากทำนองในห้องที่ 5

พบว่าสำนวนกลอนในวรรครับนั้นเป็นสำนวนกลอนที่พบในเดี่ยวระนาดทุ้มเพลงลาวแพนทางครูบุญยัง เกตุคง จัดว่าเป็นการประยุกต์นำลูกเปียโนมาใช้

กลุ่มทำนองที่ 10

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี - -	- ซ - -	- ค - -	ค - - -	คี - - คี	--- คี	--- คี	----
มือซ้าย	-- ค ค	-- ล ล	-- ซ ซ	- ล - -	- ล ค -	ค ล ค -	ล ค ค -	ค ล - ล

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	--- คี*	-- รี้ -	- รี้ คี คี*	----	"- - - -	"- - - -	--- ล
มือซ้าย	----	--- ล*	--- คี	-- ซ ล*	----	--- ล	--- ล	--- ล

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการตีโขกขึ้นทำนองด้วยมือขวา 1 ครั้ง ต่อด้วยการตีคู่รับด้วยมือซ้าย ย้ายเสียงเดิม 2 ครั้ง จนหมดห้องที่ 3 เชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีสับมือถักจังหวะ แล้วจึงเชื่อมบรรทัด ด้วยการ ตีขึ้นด้วยมือขวาด้วยเสียง ค้ แต่มือซ้ายนั้นตีติดต่อกัน 2 ในทิศทางกลุ่มเสียงต่ำ แล้วจึงจบทำนองด้วยการตีด้วยมือซ้ายมือเดียว พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 4 , 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 11

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	- ค้ --	- ค้ --	- ค้ --	----	- ค้ --	- ค้ --	- ค้ --
มือซ้าย	----	ค - ค ล	ค - ค ล	ค - ช ล	- ล --	ค - ค ล	ค - ค ล	ค - ช ล

มือขวา	--- มี	- มี --	มี -- มี	----	--- มี	-- ม -	- มี --	- มี --
มือซ้าย	- ล --	ม - ล ม	-- ม -	ช ล - ล	-- ช -	ม ช --	ม - ช ล	-- ช ล

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- ค้ ค้	-- ค้ ค้	-- ค้ ค้	----	-- ค้ ค้	-- ค้ ค้	-- ค้ ค้
มือซ้าย	----	--- ล	--- ล	--- ล	----	--- ล	--- ล	--- ล

มือขวา	----	-- ค้ ค้	-- ค้ ค้	-- ค้ ค้	----	-- ค้ ค้	-- ค้ ค้	-- ค้ ค้
มือซ้าย	----	--- ล	--- ล	--- ล	----	--- ล	--- ล	--- ล

เริ่มต้นบรรทัดที่บรรทัดที่ 1 ด้วยการเว้นว่างจังหวะในห้องที่ 1 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีมือซ้ายครั้งเดียวด้วยการตีเสียง โปร่งแล้วจึงรับด้วยการคู่ด้วยมือขวา ในช่วงต้นห้อง แล้วต่อเข้าท้ายห้องด้วยการคู่ด้วยมือซ้ายสองเสียง ตีเช่นเดียวกันนี้จนหมดห้องที่ 4 ตีด้วยมือซ้ายครั้งเดียวถักจังหวะในห้องที่ 5 แล้วเชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีซ้ำห้องที่ 1-3 ในห้องที่ 6-8 พบว่ามีฝากทำนองในห้องที่ 2,3 และ 6

เริ่มต้นบรรทัดที่บรรทัดที่ 2 ด้วยการแจกมือสับมือซ้าย ขวาในห้องที่ 1 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 แล้วจึงแจกมือค่อเช่นเดียวกับบรรทัดที่ 1 จนหมดกลุ่มทำนอง

พบว่าในบรรทัดที่ 2 มีการฝากสำนวน ในห้องที่ 2,3 และ 6

กลุ่มทำนองที่ 12

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	- มี --	- มี --	- มี --	- มี --	--- มี	- - - มี	- - - มี
มือซ้าย	----	ม - ม ม	-- ซ ซ	-- ค ค	-- ร ร	-- ค -	ค ค - -	ซ ซ - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- ค ค	-- ค ค	-- ร ร	----	-- ค ค	-- ซ ซ	-- ถ ถ
มือซ้าย	----	--- ค	--- ค	--- ร	----	--- ค	--- ร	--- ม

เริ่มต้นบรรทัดที่ 1 ด้วยการเว้นว่างจังหวะในห้องที่ 1 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 การแจกมือในช่วงต้นห้อง แล้วจึงรับด้วยการตีคู่ด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง ตีในลักษณะเดียวกันนี้จนหมดบรรทัด สังเกตพบว่าสำนวนในกลุ่มบรรทัดนี้จะมาหมดสำนวนในห้องที่ 5 เป็นอัตลักษณ์พิเศษสำคัญอย่างหนึ่งของระนาดทุ้มซึ่งเรียกว่า รังท้าย หรือห้องท้าย ต่อด้วยการเชื่อมเข้าบรรทัดในห้องที่ 6 ด้วยการแจกมือ ซ้ายสลับขวาซึ่งในครั้งนี้นำเม็ดพรายการคู่เข้ามาใช้ในส่วนมือขวาที่ท้ายห้องที่ 6 แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 7 ด้วยการตีคู่ด้วยมือซ้ายซ้ำเสียงสองครั้งในต้นห้องที่ 7 แล้วจึงแจกมือลักษณะเดียวกันนี้จนหมดบรรทัด สังเกตว่าในบรรทัดนี้มีการจบท้าย ลักจังหวะไปในห้องที่ 9 เช่นเดียวกับในบรรทัด

พบว่ามีการฝากสำนวนในห้องที่ 2,3,4,6,7 และ 8

กลุ่มทำนองที่ 13

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - -	- ค - -	ค - - ค	- - - -	- - - -	--- ค	- - - ค	- - - -
มือซ้าย	ค ถ - -	ค - ซ ค	-- ค -	ค ร - -	ร ร ร ร	-- ค -	ค ค - -	ค ถ - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- ค ค	-- ค ค	-- ร ร	----	-- ค ค	-- ซ ซ	-- ถ ถ
มือซ้าย	----	--- ค	--- ค	--- ร	----	--- ค	--- ร	--- ม

เริ่มบรรทัดด้วยการเว้นว่างในห้องที่ 1 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในต้นห้อง พร้อมกับคู่ด้วยมือขวาแล้วจึงตีรับด้วยการคู่ด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 3 แล้วจึงแจกมือลักษณะ ซ้าย ขวา ซ้าย ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้งลักจังหวะในช่วงต้นห้องที่ 4

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีขึ้นด้วยเสียงโปรงด้วยมือซ้าย เสียง ร ตีต่อกัน 4 ครั้งแล้วจึงแจกมือจนหมดห้องที่ 7 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการลงแบบลักจังหวะ

กลุ่มทำนองที่ 14

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี่ - -	มี - - มี	- - มี -	- มี - -	- - - มี	- - - รั	- - - คี่	- - - ต
มือซ้าย	ม - ต ม	- - ซ -	ม ซ - -	ม - คร	- - ม -	คร - ร	- - ค -	ซุ ต - ต

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - คี่ คี่	- - ต ต	- - มี มี	- - รั รั	- - คี่ คี่	- - รั รั	- - ซ ซ	- - ต ต
มือซ้าย	- - - ค	- - - ม	- - - ม	- - - ร	- - - ค	- - - ร	- - - ร	- - - ม

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในช่วงคั่นห้องที่ 1 แล้วจึงตีรับด้วยมือซ้าย 2 ในส่วนท้ายของห้อง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีด้วยมือขวาทันทีในคั่นห้อง แล้วจึงแจกมือในลักษณะเดียวกันนี้จนหมดบรรทัด

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในท้ายของห้องที่ 5 ต่อด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงทันทีในคั่นห้องที่ 6 แล้วรวบลงคู่ 8 ในส่วนท้ายของห้องที่ 6 ส่วนในห้องที่ 7-8 มีการแจกมือในลักษณะเดียวกันกับในห้องที่ 5-6 ทุกประการต่างเพียงเปลี่ยนกลุ่มเสียงในการบรรเลง พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1,5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 15

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - มี	- - มี -	- มี - -	- มี - -	- - - มี	- - - -	- คี่ - -	- - - -
มือซ้าย	- - ม -	ต ม - -	ม - ซ ม	- - คร	- - ม -	คร - -	ค - ซุ ต	- ต - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - คี่ คี่	- - ต ต	- - มี มี	- - รั รั	- - คี่ คี่	- - รั รั	- - ซ ซ	- - ต ต
มือซ้าย	- - - ค	- - - ม	- - - ม	- - - ร	- - - ค	- - - ร	- - - ร	- - - ม

เริ่มบรรทัดด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในห้องที่ 1 แล้วจึงรับด้วยการตีมือซ้าย 2 ทีในห้องที่ 2 ต่อด้วยการตีรับด้วยมือขวาทันทีเพื่อล็อกจังหวะในห้องที่ 2 ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจกมือแล้วจึงตีรับด้วยมือซ้ายสองครั้งทำเช่นเดียวกันนี้จนหมดบรรทัด

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีแจกมือในท้ายห้องเข้ารับต่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้งในช่วงคั่นห้องเมื่อล็อกจังหวะ แล้วต่อเข้าห้องที่ 7 ด้วยการแจกมือลักษณะสับมือสลับกับการตีรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้งติดต่อกัน แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการตีล็อกจังหวะด้วยมือซ้าย พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 5, 7

กลุ่มทำนองที่ 16

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ซ - -	- คั - -	- - - มี	- - - -	- มี - -	ริ - - มี	- มี - -	- - - -
มือซ้าย	ซ - ซุ ค	- - ซ ม	- - ม -	ค ร - -	ม - ค ร	- ค - -	ถู - ซุ ถู	- - ซุ ถู

มือขวา	- - - -	- - มี มี	- มี - -	- - - -	- มี - -	มี - - -	ริ - - คั	- - - -
มือซ้าย	ท ค ท ค	ร ม - -	ม - ถู ร	- ร - -	ซ - ม ซ	- - ค ร	- - ค -	ซุ ถู - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ซ ซ	- - มี มี	- - มี มี	- - ริ ริ	- - คั คั	- - ริ ริ	- - ซ ซ	- - ถ ถ
มือซ้าย	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ร	- - - ค	- - - ร	- - - ร	- - - ม

มือขวา	- - ซ ซ	- - มี มี	- - มี มี	- - ริ ริ	- - คั คั	- - ริ ริ	- - ซ ซ	- - ถ ถ
มือซ้าย	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ร	- - - ค	- - - ร	- - - ร	- - - ม

เริ่มบรรทัดที่ 1 แจกมือสลับซ้าย ขวา ในคันท้อง แล้วจึงต่อด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้งทันที แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือขวา ครั้งเดียวแล้วรับด้วยการคลูดด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง ต่อเข้าห้องที่ 3 แจกมือซ้ายสลับขวาในท้ายห้องที่ 3 แล้วจึงรับด้วยการตีคลูดมือซ้าย 2 เสียงในคันท้องที่ 4 เพื่อจบบรรทัดด้วยการถักจังหวะ เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยแจกมือสลับซ้าย ขวา ในคันท้อง แล้วจึงต่อด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยการแจกมือสับเป็นลักษณะ ซ้าย-ขวา-ซ้าย ต่อเข้าห้องที่ 7 ด้วยการแจกมือลักษณะเดียวกับห้องที่ 5 ซึ่งพบว่าสำนวนของบรรทัดที่ 1 นั้นมีการหมดสำนวนในห้องที่ 7 ซึ่งเป็นการหมดสำนวนชนิดล้าหน้าซึ่งเป็นอัตลักษณ์สำคัญของการบรรเลงระนาดทุ้ม

แล้วจึงต่อเข้าสำนวนที่ 2 ด้วยทำนองที่คาบเกี่ยวกับห้องที่ 8 ของบรรทัดที่ 1 โดยเริ่มห้องที่ 8 บรรทัดที่ 1 ด้วยการเว้นว่างจังหวะในช่วงครึ่งห้องแรกแล้วจึงตีเรียงด้วยมือซ้ายมือเดียว 8 เสียงจนมาถึงคันท้องที่ 2 ของบรรทัดที่ 2 แล้วจึงรับด้วยการตีด้วยมือขวาย้ำเสียง 2 ครั้งในส่วนท้ายของห้อง ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจกมือลักษณะ ซ้าย-ขวา-ซ้าย-ซ้าย แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้งทันทีที่คันท้อง เพื่อถักจังหวะลงจบ

พบว่ามีการฝากทำนองบรรทัดที่ 1 ในห้องที่ 1,3,5,6 และ 7

บรรทัดที่ 1 ในห้องที่ 1,3,5,6 และ 7

ในกลุ่มทำนองนี้พบอัตลักษณ์เฉพาะคนของครูบุญยัง เกตุคง คือการตีล้าหน้า หมดสำนวนก่อนในห้องที่ 7 ซึ่งเป็นการแสดงปฏิภาณของผู้บรรเลง และ การล้วงของสำนวนที่ 2 ในช่วงห้องที่

8 บรรทัดที่ 1 ถึง ต้นห้องที่ 2 บรรทัดที่ 2 และในช่วงนี้ได้นำการบรรเลงด้วยมือซ้ายมือเดียวเข้ามาใช้บรรเลงติดต่อกันถึง 8 เพื่อแสดงให้เห็นถึงจุดเด่นคือความคล่องของมือซ้าย

กลุ่มเสียงที่ 17

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี --	- มี --	- มี --	- มี --	- มี --	- มี --	ม -- คั	----
มือซ้าย	ซ - ซ ซ	-- ม ม	-- ซ ซ	-- ล ล	-- ซ ซ	-- ม ม	-- ค -	ค ล --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ซ	-- คั คั	-- ทั ทั	-- ล ล	-- รี่ รี่	-- คั คั	-- ทั ทั	-- ล ล
มือซ้าย	--- ร	--- ค	--- ท	--- ล	--- ร	--- ค	--- ท	--- ล

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการแจกมือสลับซ้าย-ขวาในช่วงต้นห้องด้วยช่วงห้องคู่เสียงคู่ 13 แล้วจึงตีรับด้วยการคู่คด้วยมือซ้ายซ้ายเสียง 2 ครั้งในช่วงท้ายของห้อง แล้วเชื่อมด้วยการแจกมือลักษณะเดียวกันแต่เปลี่ยนมาเป็นช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 8 สลับด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 เสียงที่มือซ้ายจนหมดบรรทัด

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการแจกมือเช่นเดียวกันกับในบรรทัดห้องที่ 2-4 มาใช้ในห้องที่ 5 และ 6 ของบรรทัด แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 7 ด้วยการแจกมือลักษณะสับมือ ต่อเข้าห้องที่ 7 ด้วยการตีลักจังหวะด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 2, 3, 5, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 18

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ซ --	- คั --	คั -- คั	-- ล -	-- - รี่	- รี่ - คั	--- คั	----
มือซ้าย	ซ - ซ ค	-- ซ ค	-- ค -	ม ล --	ม - ล ร	-- ซ ค	-- ค -	ม ล --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ซ	-- คั คั	-- ทั ทั	-- ล ล	-- รี่ รี่	-- คั คั	-- ทั ทั	-- ล ล
มือซ้าย	--- ร	--- ค	--- ท	--- ล	--- ร	--- ค	--- ท	--- ล

เริ่มเข้าบรรทัดด้วยการแจกมือสลับซ้ายขวาในช่วงต้นห้องแล้วจึงตีด้วยเม็ดทรายคู่คด้วยมือซ้าย 2 ทีในช่วงท้ายของห้องที่ 1 เชื่อมต่อเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีโขกด้วยมือขวา 1 ครั้ง แล้วรับด้วยการคู่คด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง แจกมือเช่นเดียวกันนี้ แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการจบลักจังหวะด้วยมือขวา

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 ครั้งแล้วจึงรวบลงด้วยคู่ 8 ในท้ายห้องที่ 5 แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 6 แล้วจึงแจกมือสลับขวาซ้ายแล้วรวบลงคู่ 8 ในท้ายห้องที่ 6 ต่อเข้าห้องที่ 7 ด้วยการแจกมือ แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 ครั้งลงล็อกจังหวะ

พบว่ามีการฝากทำนอง ในห้องที่ 1, 3 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 19

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- รี้ - -	- คี่ - -	- - {กล-}	คี่ - - -	มี - - คี่	- - - -	คี่ มี - -	- - - -
มือซ้าย	ร - ร ร	- - ม ม	- - {- - ล}	- - ล -	- - ร -	ร ม - -	- - ซ ล	- ล - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - รี้ รี้	- - มี มี	- - มี มี	- - มี มี	- - รี้ รี้	- - มี มี	- - มี มี	- - มี มี
มือซ้าย	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ล	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ล

เริ่มวรรคทำด้วยการแจกมือด้วยช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 8 แล้วจึงตีรับด้วยการคลูดด้วยมือซ้าย 2 เสียงในท้ายห้องที่ 1 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือลักษณะเดียวกันกับห้องที่ 1 ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีสะเคาะแล้วแจกมือเพื่อล็อกจังหวะในต้นห้องที่ 4

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีโขกด้วยมือขวารับทันทีในช่วงต้นห้องที่ 5 แล้วแจกมือด้วยเสียงโปร่งด้วยมือซ้ายสลับขวา แล้วต่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีคลูดด้วยมือซ้าย 2 เสียงล็อกจังหวะ แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 7 ด้วยการตีลักษณะเคาะมือชนิดตามทำนอง แล้วจบกลุ่มทำนองห้องที่ 8 ด้วยการตีรับด้วยการคลูดด้วยมือซ้าย 1 ที ล็อกจังหวะ

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 3, 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 20

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	คี่ มี - -	- - - -	คี่ มี - -	- - - -	คี่ มี - -	- - - -	คี่ มี - -	- - - คี่
มือซ้าย	- - คี่ ซ	- ซ - -	- - คี่ ล	- ล - -	- - ม ซ	- ซ - -	- - ม ล	- ล - -

มือขวา	- - - คี่	- - - คี่	- - - คี่	- - - คี่	- - - คี่	- - - -	มี - {ทำทำ-}	- ล - -
มือซ้าย	ม ซ - -	ซ ล - -	ล ซ - -	ซ ล - -	ซ ม - -	ม ล - -	- ล {- - ล}	- ม - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่
มือซ้าย	--- ม	--- ล	--- ซ	--- ล	--- ม	--- ล	--- ซ	--- ล

มือขวา	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่	-- มี่ มี่
มือซ้าย	--- ซ	--- ล	--- ซ	--- ล	--- ซ	--- ล	--- ซ	--- ล

เริ่มต้นบรรทัดทำบรรทัดที่ 2 ด้วยการตีตะมื่อชนิดสวนทำนองในห้องที่ 1 แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีคู่คักังหวะที่ส่วนกลางของห้องที่ 2 บรรเลงด้วยการแจกมือลักษณะนี้จนหมดบรรทัด โดยการคักังหวะในต้นห้องที่ 8 บรรทัดที่ 1

เริ่มบรรทัดทำบรรทัดที่ 2 ตีล้าหน้า โดยการตีล้งทำนองเข้าไปในห้องที่ 8 ของบรรทัดที่ 1 โขกเสียงท้ายห้องด้วยมือขวา แล้วจึงรับด้วยการตีคู่ด้วยมือซ้าย 2 เสียงแจกมือเช่นเดียวกันนี้จนหมดห้องที่ 6 คักังหวะ แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 7 ด้วยการแจกมือสลับขวา-ซ้ายในต้นห้องที่ 7 แล้วจึงสะเคาะในช่วงท้ายของห้อง และต่อเข้าห้องที่ 8 ด้วยการรวบลงคู่ 4 คักังหวะในห้องที่ 8

พบว่ามีฝากทำนองบรรทัดที่ 1 ในห้องที่ 1,2,3,5,6,7 และ 8 บรรทัดที่ 2 ในห้องที่ 1,2,3,5,6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 21

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	{คค-}รึ-	รึ- รึ-	----	----	{คค-}รึ-	รึ- รึ-	----	----
มือซ้าย	{-คค}-ค	-คค-ค	----	----	{-คค}-ค	-คค-ค	----	----

ทางทำนองหลัก

	ระนาดเอก		เครื่องตาม		ระนาดเอก		เครื่องตาม	
มือขวา	คค รค	รค รค	(ลล-)ท-	ท- ท-	คค รค	รค รค	(ลล-)ท-	ท- ท-
มือซ้าย	ค ค รค	รค รค	(--ล)-ล	-ล-ล	ค ค รค	รค รค	(--ล)-ล	-ล-ล

เชื่อมเข้าบรรทัดทำห้องที่ 1 ด้วยการสะเคาะในต้นห้องที่ 1 แล้วตีสับมือจนหมดห้องที่ 2 แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 3-4 ด้วยการขัดของระนาดเอก

เชื่อมเข้าบรรทัดรับ ด้วยการบรรเลงซ้ำกับในบรรทัดทำทุกประการ

สังเกตพบว่าในกลุ่มทำนองนี้ไม่พบการฝากทำนอง

กลุ่มทำนองที่ 22

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	รึ มึ --	รึ มึ --	----	รึ มึ --	รึ มึ --	รึ มึ --	----	----
มือซ้าย	-- รึ คึ	-- รึ คึ	----	-- รึ คึ	-- รึ คึ	-- รึ คึ	----	----

ทางทำนองหลัก

	ระนาดเอก		เครื่องตาม		ระนาดเอก		เครื่องตาม	
มือขวา	รึ มึ รึ คึ	รึ มึ รึ คึ	ทึ คึ --	ทึ คึ --	รึ มึ รึ คึ	รึ มึ รึ คึ	ทึ คึ --	ทึ คึ --
มือซ้าย	ร ม ร ด	ร ม ร ด	-- ทึ ลึ	-- ทึ ลึ	ร ม ร ด	ร ม ร ด	-- ทึ ลึ	-- ทึ ลึ

เริ่มบรรเลงทำนองด้วยการแจกมือด้วยการตะมือชนิดสวนทำนองแล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 3-4 ด้วยการขัดของระนาดเอก ซึ่งในห้องที่ 4 จะพบการนำอັตลักษณ์ของระนาดทุ้มเข้ามาใช้คือการดึงระหว่างทำนองที่ระนาดเอกกำลังทำการขัดอยู่ในห้องที่ 4 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงปฏิภาณของครูบุญยัง เกตุคง เชื่อมเข้าห้องที่ 7-8 ด้วยการขัดของระนาดเอกอีกครั้งหนึ่ง พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 4

กลุ่มทำนองที่ 23

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ล - ทึ -	คึ - รึ -	----	(ทึล-)(ทึล-)	(ทึล-)(คึทึ-)	(รึคึ-)(มึรึ-)	----	----
มือซ้าย	- ช - ล	- ท - คึ	----	(- -ช)(- -ช)	(- -ช)(- -ล)	(- -ทึ)(- -คึ)	----	----

ทางทำนองหลัก

	เครื่องตาม		ระนาดเอก		เครื่องตาม		ระนาดเอก	
มือขวา	{ทึล-}ทึ-	คึ - รึ -	{รฟม}รฟ	ล ช ทึ ล	{ทึล-}ทึ-	คึ - รึ -	{รฟม}รฟ	ล ช ทึ ล
มือซ้าย	{- -ช}-ล	- ทึ - คึ	{รฟม}รฟ	ล ช ท ล	{- -ช}-ล	- ทึ - คึ	{รฟม}รฟ	ล ช ท ล

เริ่มต้นบรรเลงทำนองด้วยการการตีลักษณะสับมือในห้องที่ 1-2 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 3-4 ด้วยการขัดของระนาดเอก แต่พบว่าในห้องที่ 4 ขณะที่ระนาดเอกกำลังขัดอยู่นั้น ครูบุญยัง เกตุคง ได้ดึงเข้ามาในช่วงห้องที่ 4 ที่ระนาดเอกกำลังขัดอยู่แล้ว ด้วยการสับค้ดต่อกัน 2 ชุดภายในห้องที่ 4

เชื่อมเข้าบรรเลงรับด้วยขัดของ ด้วยการสับค้ดเป็น 2 ชุดในห้องที่ 5-6 ต่อด้วยการรับด้วยการขัดของระนาดเอกในห้อง 7-8

พบว่ามีกรฝากทำนองในห้องที่ 4

กลุ่มทำนองที่ 24

ทางระนาดทุ้ม

		ระนาดเอก				ระนาดเอก			
มือขวา	{ซซ}-มี	- มี - คี่	-ซ-คี่	ท ฎ ซ ฎ	- - - มี	-มี--	-ซ-คี่	ท ฎ ซ ฎ	
มือซ้าย	{-ซ}-	ริ - ซ -	-ซ-ค	ท ฎ ซ ฎ	ซ ซ ซ -	ซ-ซค	-ซ-ค	ท ฎ ซ ฎ	

ทางทำนองหลัก

	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก				
มือขวา	--- มี	- - - คี่	-ซ-คี่	ท ฎ ซ ฎ	--- มี	- - - คี่	-ซ-คี่	ท ฎ ซ ฎ
มือซ้าย	-ซ--	ริ คี่ ท	-ซ-ค	ท ฎ ซ ฎ	-ซ--	ริ คี่ ท	-ซ-ค	ท ฎ ซ ฎ

เริ่มบรรทัดด้วยการสะเคาะที่ต้นห้องที่ 1 แล้วตีรับด้วยมือขวาเสียงเดียวในท้ายห้อง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีสับมือ ต่อเข้าห้องที่ 3-4 ด้วยการขัดของระนาดเอก

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีซ้ำด้วยมือซ้าย 3 ครั้งที่เสียง ซ แล้วรับเสียง มี ที่ส่วนท้ายของห้อง เชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาแล้วจึงตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียง ต่อเข้าห้องที่ 7-8 ด้วยการขัดของระนาดเอก

กลุ่มทำนองที่ 25

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	{คี่ คี่}-ริ-	- ริ - -	----	----	{คี่ คี่}-ริ-	- ริ - -	----	----
มือซ้าย	{-- คี่}-คี่	--- คี่	----	----	{-- คี่}-คี่	--- คี่	----	----

ทางทำนองหลัก

	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก				
มือขวา	(คี่คี่)-ริ-	ริ - ริ -	(ลลล)ท ฎ	ท ฎ ท ฎ	(คี่คี่)-ริ-	ริ - ริ -	(ลลล)ท ฎ	ท ฎ ท ฎ
มือซ้าย	(- -คี่)-คี่	- คี่- คี่	(ลลล)ท ฎ	ท ฎ ท ฎ	(- -คี่)-คี่	- คี่- คี่	(ลลล)ท ฎ	ท ฎ ท ฎ

เริ่มบรรทัดด้วยการสะเคาะในต้นห้องที่ 1 แล้วจึงแจกมือลักษณะสับมือจนหมดห้องที่ 2 เชื่อมเข้าห้องที่ 3-4 ด้วยการขัดของระนาดเอก

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีซ้ำทำนองกับบรรทัดทำทุกประการ

กลุ่มทำนองที่ 26

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	{คํ-}ร-	----	{ถล-}ค-	----	{ซซ-}ถ-	----	{มม-}ซ-	----
มือซ้าย	{-ค-}ค-	----	{-ถ-}ถ-	----	{-ซ-}ซ-	----	{-ม-}ม-	----

มือขวา	{รร-}ม-	----	{คค-}ร-	----	{ถล-}ค-	{รร-}ม-
มือซ้าย	{-ร-}ร-	----	{-ค-}ค-	----	{-ถ-}ถ-	{-ร-}ร-

ทางทำนองหลัก

	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก
มือขวา	(คํ-)ร-	(ถล)คถ	(ถล)ค-	(ซซ)ถซ	(ซซ)ถ-	(มม)ซม	(มม)ซ-	(รร)มร
มือซ้าย	(-ค-)ค-	(ถถ)คถ	(-ถ-)ถ-	(ซซ)ถซ	(-ซ-)ซ-	(มม)ซม	(-ม-)ม-	(รร)มร

	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม
มือขวา	(รร)ม-	(คค)รค	(คค)ร-	(ถล)คถ	(ถล)ค-
มือซ้าย	(-ร)ร-	(คค)รค	(-ค)ค-	(ถถ)คถ	(-ถ)ถ-

พบว่าในกลุ่มทำนองที่ 26 นี้ ทรูบุญยัง เกตุคงได้บรรเลงเหมือนกับทำนองหลักทางฆ้องวงใหญ่ทุกประการ

กลุ่มทำนองที่ 27

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ม - -	ค ม - -	ม ซ - -	ม ซ - -	ซ ค - -	ซ ค - -	ค ค - -	ค ค - -
มือซ้าย	- ค - ถ	- ค - ค	- ม - ร	- ม - ม	- ซ - ม	- ซ - ถ	- ถ - ซ	- ถ - ม

มือขวา	ซ - ม ร	- - - -
มือซ้าย	- ค - -	ค ถ - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ถ ถ	- - ค ค	- - ร ร	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ถ ถ	- ร - -	ค ถ - -
มือซ้าย	- - - ม	- - - ซ	- - - ถ	- - - ท	- - - ซ	- - - ถ	- - ค ถ	- - ซ ม

มือขวา	ค - ล ค	- ค - ค*
มือซ้าย	- ช - -	- ช - ล*

เริ่มบรรทัดด้วยการตีเป็นคู่ 3 ซึ่งจัดว่าเป็นคู่เสนาะในคันท้องแล้วจึงตีรับด้วยมือซ้ายมือเดียวด้วยกลุ่มเสียง ค้ำในส่วนท้ายของห้องที่ 3 เชื่อมเข้าห้องที่ 2-8 ด้วยการตีลักษณะเดียวกับห้องที่ 1 ต่างกันเพียงให้ค้ำนำก่อนด้วยมือขวา 1 เสียง พบว่าในบรรทัดห้องที่ 5 และ 6 ในส่วนกลางห้องให้เปลี่ยนมาลงคู่ ซึ่งเป็นคู่เสนาะแทนคู่ 3

เชื่อมเข้าบรรทัดที่ 2 ในห้องที่ 1 ด้วยการแจกมือขวาสลับซ้ายแล้วจึงตีตะมะมือชนิดตามทำนองต่อเข้าไปในคันท้องที่ 2 เพื่อลงลักจังหวะ

พบว่ามีฝากทำนอง บรรทัดที่ 1 ในห้องที่ 5 และ 7 และในบรรทัดที่ 2 ห้องที่ 1

กลุ่มทำนองที่ 28

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ม ม ม -	ม ม ม -	ม ม ม -	ม ม ม -	ม ม ม -	ม ม ม -	ม ม ม -	ม ม ม -
มือซ้าย	ล ล ล ม	ล ล ล ล	ล ล ล ช	ล ล ล ล	ล ล ล ม	ล ล ล ช	ล ล ล ช	ล ล ล ล

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - - -	- - - ค*	- - ร -	- ร ค ค*	- - - -	"- - - -	"- - - -	- - - ล
มือซ้าย	- - - -	- - - ล*	- - - ค	- - ช ล*	- - - -	- - - ล	- - - ล	- - - ล

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการตีซ้ำด้วยคู่ 5 ซึ่งจัดว่าเป็นคู่เสนาะซ้ำกัน 3 ครั้งในแต่ละห้องแล้วจึงรับด้วยมือซ้ายที่ส่วนท้ายห้องเป็นเสียงที่ดำเนินทำนองทำลักษณะเดียวกันนี้จนจบกลุ่มทำนอง

กลุ่มทำนองนี้พบอัตลักษณ์เฉพาะตนของครุณูยัง เกตุคง อีกอย่างหนึ่งคือความคล้องของมือ ซึ่งถ้านักดนตรีที่กำลังไปถึงยากที่จะทำได้สมบูรณ์ เพราะว่าการดำเนินทำนองในสำนวนนี้ต้องใช้กำลังอย่างการสะเคาะของระนาด

พบว่ามีฝากทำนองในห้องที่ 3, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 29

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - -	- ค - -	- ม - -	- ม - -	- - - -	- ม - -	- - - -	- ม - ล
มือซ้าย	- - - -	ล - ล ล	- - ล ล	- - ล ล	- - - -	ล - ล ล	- - ล ล	- ล - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--- ล	-- ทำ ล	--- ล	-- ทำ ล	----	ทุ ค ร ม	-- ร ม	----
มือซ้าย	--- ล	--- ล	--- ล	--- ล	-- ซ ล	- - - ม	----	ร ค ทุ ล

เริ่มบรรทัดด้วยการเว้นจังหวะในห้องที่ 1 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวา ด้วยช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 12 แล้วตีรับทันทีด้วยการคลุกที่มือขวาในส่วนท้ายของห้อง แจกมือลักษณะเดียวกันนี้จนหมดบรรทัด

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการเว้นจังหวะในห้องที่ 5 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยการแจกมือ เช่นเดียวกันห้องที่ 2 ต่อเข้าห้องที่ 7 ด้วยการเว้นจังหวะในส่วนครึ่งห้องแรก แล้วจึงรับตีคลุกซ้ำเสียง 2 ครั้ง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการรวบลงคู่ 12 ในส่วนกลางห้อง แล้วจบด้วยการตีลงด้วยมือขวามือเดียวในส่วนท้ายของห้อง

สังเกตว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 7 และพบเอกลักษณ์ของระนาดทุ้มในกลุ่มทำนองนี้ สังเกตพบว่าสำนวนกลอนในกลุ่มทำนองนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงสำนวนกลอนการส่ายมือของกลองสองหน้า ดังนี้

มือขวา	----	- ป๊ะ - -	- ป๊ะ - -	- ป๊ะ - -	----	- ป๊ะ - -	----	- ป๊ะ - คิง
มือซ้าย	----	-- ทิด ทิด	-- ทิด ทิด	-- ทิด ทิด	----	-- ทิด ทิด	-- ทิด ทิด	- เท่ง - -

กลุ่มทำนองที่ 30

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- คั - -	- มั - -	- - - คั	----
มือซ้าย	ซ - ซ ม	- ม - -	ซ ค - ค	- ค - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- ซ - คั	-- รี่ มี่	- มี่ - มี่	- รี่ - คั
มือซ้าย	- ร - ค	--- ม	- ซ - ม	- ร - ค

เริ่มกลุ่มทำนองด้วยแจกมือซ้ายสลับขวา แล้วจึงตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงในห้องที่ 1 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการรวบลงคู่ 8 ตักจังหวะ แล้วต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง แล้วลงคู่ 8 ที่ท้ายห้อง เชื่อมต่อเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 1 ครั้งตักจังหวะ พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1 และ 3

กลุ่มทำนองที่ 31 (ส่วนท้ายเจดใน ชั้นเดียว)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี่ --	- มี่ - มี่	- มี่ --	- มี่ --	มี -- คี่	-- มี่ -	ซ ---	ซ - คี่ -
มือซ้าย	ม - ม ม	-- ม ซ	-- ซ ม	-- ม ล	-- ซ -	ซ ม - ม	-- ร ม	- ค --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ล ล	-- รี่ ี่	-- - คี่	มี ี่ --	ี่ คี่ --	คี่ ล --	ล ซ --	ซ ม --
มือซ้าย	- ม --	- ร --	- ค --	-- คี่ ล	-- ล ซ	-- ซ ม	-- ม ร	-- ร ค

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาแล้วรับด้วยการตีคู่ด้วยมือซ้าย 2 ย่ำเสียง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือ ขวาสลับซ้ายแล้วรวบลงคู่ 6 ซึ่งเป็นคู่กระด้างในส่วนท้ายห้อง ต่อเข้าห้องที่ 4-3 ด้วยการตีรับด้วยมือขวา 1 ครั้งแล้วคู่ด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง แล้วล้าไปตีรับด้วยมือขวา เสียงเดียวในคืนห้องที่ 6 จึงจบบรรทัด

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการแจกมือในท้ายห้องที่ 5 ลักษณะซ้ายสลับขวาแล้วต่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วจึงแจกมือจนหมดประโยคด้วยการลักจังหวะในห้องที่ 8

พบว่ามีกรฝึกทำนองในห้องที่ 1,2,3,5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 32 (ส่วนท้ายเจดใน ชั้นเดียว)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	มี - ี่ มี	-- คี่ -	- ี่ ซ -	ม ร --	คี่ ล --	- มี - มี	- ซ --	- ร --
มือซ้าย	- คี่ --	ซ ล --	- ร - ค	-- ค ล	-- ซ ม	-- ม ซ	-- ม ร	ค ---

มือขวา	-- {คค-}	- ค --
มือซ้าย	- ซ {--ค}	--- ซ

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ล	- ค - ี่	- มี - ี่	- คี่ - ล	- ซ - คี่	-- ี่ มี	- ี่ --	มี มี - ี่
มือซ้าย	- ฟ --	- ค - ี่	- ม - ร	- ค - ม	- ร - ค	--- มี	- ร - ม	-- - ร

มือขวา	-- ร ม	-- {คค-}
มือซ้าย	- ค --	- ซ {--ค}

เริ่มบรรทัดบรรทัดที่ 1 ด้วยการแจกมือลักษณะขวาสลับซ้ายแล้วจึงรับด้วยการตีด้วยมือขวา 2 เสียง เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 เสียงแล้วจึงรับด้วยมือขวาทันทีเพื่อลักจังหวะ

แล้วต่อเข้าห้องที่ 2 ด้วยการข้อยกลงคู่ 8 ด้วยเสียง ร แล้วจึงแจกมือลงมาในกลุ่มเสียงล่างจนหมดวรรคทำ

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการแจกมือลักษณะตะมือชนิดตามทำนองแล้วเชื่อมต่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการแจกมือขวาสลับซ้ายแล้วรวบลงคู่ 6 ในส่วนท้ายของห้อง ต่อเข้าห้องที่ 7 ด้วยการแจกมือลักษณะ ขวา-ซ้าย-ซ้าย แล้วลงถักจังหวะในห้องที่ 8 โดยการแจกมือซ้ายสลับขวา ถักจังหวะในช่วงกลางของห้องที่ 8

เชื่อมเข้าบรรทัดที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือขวาแล้วสะเคาะในท้ายห้องที่ 1 ต่อเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีมือขวาสลับซ้ายจนหมดห้อง

3.4 วิเคราะห์ทางระนาบกลุ่มเพลงเขตจีน สองชั้น ตัวที่ 4

รับร้อง

	กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ม				กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ร			
มือขวา	--- มี*	****	****	****	--- รี*	****	****	****
มือซ้าย	--- ม*	****	****	****	--- ร*	****	****	****

	กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ม				กรอขาวต่อเนื่องด้วยเสียง ซ			
มือขวา	--- มี*	****	****	****	--- มี*	****	****	****
มือซ้าย	--- ม*	****	****	****	--- ซ*	****	****	****

มือขวา	****	----	-- {มี--}	--- รี	----
มือซ้าย	****	----	-- {รีค}	----	--- ค

กลุ่มทำนองที่ 1

ทางระนาบท่อม

มือขวา	- - - ซ	- ค --	{มีมี}มี-	มี- รี -	{มีมี-}มี-	{มีมี-}มี-	มี- มฟ	{มีมี-}-
มือซ้าย	- ค ม -	--- ล	{- มี}-ร	- ม --	{- มี}-	{- มี}-	----	{- รี}-

มือขวา	ร - มี -	ค มี - ค
มือซ้าย	- - - ซ	- - ซ -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--- ซ	- ค --	ค - ค -	- ม - ซ	-- ล ซ	--- ซ	- ฟ - ม	- ร - ม
มือซ้าย	- ร ม -	--- ล	- ล - ร	--- ร	- ม - ร	- ม - ร	- ค - ท	- ล - ท

มือขวา	ซ ม --	- ร --
มือซ้าย	-- ร ค	--- ค

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 1 บรรทัดที่ 1 ด้วยการแจ่มมือเช่นเดียวกับทางซ็องใหญ่ เป็นลักษณะ เชื่อมเข้าห้องที่ 32 ด้วยการสะเคาะ แล้วจึงแจ่มมือลักษณะสับมือจนเข้าห้องที่ 4 แล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 5 ด้วยการสะเคาะ ลักษณะ ขวา-ขวา-ซ้าย แล้วรับทันทีด้วยมือขวา ทำซ้ำอย่างเดียวกันนี้ในห้องที่ 6 แล้ว ตีด้วยมือขวามือเดียว 3 เสียง เชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการสะบัด

พบว่าการฝากทำนองในห้องที่ 4, 5, 6, 7, 8 และ 9

กลุ่มทำนองที่ 2

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	มี -{คค-}	- ค มี -	{มม-}--	ช ค --	ค -- ช	--ช -	{มม-}ช-	ช - ร ม
มือซ้าย	--{-ค}	ช -- ม	{-- ม}คม	-- ลช	- ม --	- ม --	{-- ม}-ม	- ค --

มือขวา	- ม --	ค ร ร -
มือซ้าย	ร - ช ล	- ล --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- ค --	- ค --	- ม --	ช ล - ช	-- ล ช	---ช	-- (มม-)	--- ม
มือซ้าย	--- ล	--- ม	-- ร ม	--- ร	- ม - ร	- ม - ร	-- (-ม)	- ร --

มือขวา	ช ม --	-- ค ร
มือซ้าย	-- ร ค	ช ล - ล

เริ่มต้นกลุ่มทำนองด้วยการสะเคาะเสียง ค แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจ่มมือลักษณะ ซ้าย-ขวา-ขวา-ซ้าย พบว่าในเสียงสุดท้ายในห้องที่ 2 เป็นการเปลี่ยนมาบรรเลงในกลุ่มเสียงต่ำ ต่อ เข้าห้องที่ 3 ด้วยการสะเคาะแล้วจึงตีรับด้วยมือขวา 2 ครั้ง และ เคาะมือ ลักษณะสวน ในห้องที่ 4 พบว่าในส่วนท้ายของห้องที่ 3 และตัวห้องที่ 4 มีการนำเม็ดพรายการคู่คเข้ามาใช้ เริ่มเข้าห้องที่ 5 -7 ด้วยการแจ่มมือมือลักษณะสับมือในจังหวะที่ยกเขียง แล้วจึงเชื่อมด้วยการสะเคาะในห้องที่ 7 แล้ว จึงแจ่มมือด้วยการตีสับมือสลับ การรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงจนหมดกลุ่มทำนอง

พบว่าการฝากทำนองในห้องที่ 1, 4 และ 9

กลุ่มทำนองที่ 3

ทางระนาดทุ้ม

เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม

มือขวา	---ร	--คร	มตคร	ม-คร	ชตคร	--คร	{มม-}ม-	คร-ร
มือซ้าย	--ตุ-	ชตุ-ตุ	มตคร	-ล-ตุ	ชตคร	ชตุ--	{-ร}-ตุ	-----

ทางทำนองหลัก

เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม

มือขวา	----	--คร	มตคร	ม-คร	ชตคร	--คร	มตคร	ม-คร
มือซ้าย	----	ชตุ--	มตคร	-ตุ--	ชตคร	ชตุ--	มตคร	-ตุ--

เริ่มบรรทัดด้วยการตีรับด้วยการแจกมือในส่วนท้ายของห้องที่ 1 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการขัดตามเครื่องดำเนินทำนองประเภทนำจนเข้ามาในช่วงวรรครับห้องที่ 6 แล้วจึงล้วงเข้าไปขัดพร้อม กับระนาดเอกในห้องที่ 7 ด้วยการสะเคาะด้วยช่วงห่างคู่เสียงเป็นคู่ 2 แล้วจึงตีสลับมือขวา-ซ้าย ในช่วงท้ายห้อง ต่อเข้าห้องที่ 8 ด้วยการตีด้วยมือขวามือเดียว 3 เสียง ด้วยจังหวะที่ขยักเขื่อง

พบว่าในกลุ่มทำนองนี้ไม่มีการฝากทำนอง

กลุ่มทำนองที่ 4

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	---ร	---ร	---ร	--ร-	-ร-ร	-ร-ร	-ร--	-ม--
มือซ้าย	ชตุ--	ชตุ--	ชตุ--	ชตุ--	ค-ค-	ค-ค-	ค-คค	--รร

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--คร	--คร	--คร	--คร	---ร	-ร-ร	-ร-ร	---ร
มือซ้าย	คตุ--	คตุ--	คตุ--	คตุ--	--ค-	ค-ค-	ค-ค-	-ค--

เริ่มบรรทัดด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงในช่วงต้นห้องแล้วจึงรับด้วยมือขวาเสียงเดียว ในช่วงท้ายห้อง พบว่าครุบุญยัง เกตุคงได้นำเมฆพรายการคู่คเข้ามาใช้ในทั้งมือซ้ายและมือขวาใน สำนวนนี้ ส่วนในห้องที่ 2-4 เป็นการตีซ้ำสำนวนเดียวกันกับในห้องที่ 1

เชื่อมเข้าวรรคทำด้วยการตีสับมือในห้องที่ 5-6 ด้วยความถี่เต็มห้องเสียง แล้วเชื่อมเข้าห้อง ที่ 7 ด้วยการตีสับมือซ้ายขวาในช่วงต้นห้องแล้วจึงตีคู่ย่ำเสียงเดิมในส่วนท้ายของห้อง เพื่อแสดง

บอกการจะหมดของสำนวน ในห้องที่ 8 ก็บรรเลงลักษณะเดียวกันกับห้องที่ 9 ไม่พบว่ามีการฝากสำนวนในกลุ่มทำนองนี้

กลุ่มทำนองที่ 5

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- คี --	- คี --	- คี --	- ซ --	ร - ซ คี	--- มี	--- ซ	--- รั
มือซ้าย	-- ม ม	-- ซ ซ	-- ค ค	-- ร ร	- ม --	ซ ม --	ค ค --	ร ร --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ล	-- ซ ล	คี ล --	-- ซ -	-- คี ล	-- ซ ล	คี ล --	-- ซ -
มือซ้าย	- ม --	ซ ม --	-- ซ ม	--- ร	----	ซ ม --	-- ซ ม	--- ร

เริ่มบรรเลงทำด้วยการตีขึ้นมือขวาด้วยกลุ่มเสียงสูง แล้วตีรับด้วยการตีต่ำเสียงที่มือซ้ายในส่วนกลุ่มเสียงต่ำ ซึ่งมือขวาในห้องที่พบว่าในบรรเลงทำนองนั้นครุฑยังเกตุคงมีการนำเม็คพรายการดูดเข้ามาใช้ทั้งมือขวาและมือซ้าย

เชื่อมเข้าบรรเลงรับ ในห้องที่ 5 ถึงต้นห้องที่ 6 ด้วยการแจกมือลักษณะคอรัค ซึ่งครุฑยังเกตุคงได้นำแบบอย่างมาจากครุฑม บำปยุวาทย์ และครุฑพริ้งกาญจนผลิน แล้วจึงรับในท้ายห้องที่ 6 ด้วยการตีรับด้วยมือขวา 1 เสียงแล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 7 ด้วยการดูดด้วยมือซ้าย 2 เสียง ทำเช่นเดียวกันนี้จนหมดกลุ่มทำนอง

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 2, 3, 5, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 6

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	มี - ซ ล	-- ซ ล	- คี --	- ซ --	ร -- มี	--- มี	--- ซ	----
มือซ้าย	- ม --	ซ ม --	ม - ซ ม	-- ม ร	-- ม -	ม ซ --	ซ ม --	ม ร --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ล	-- ซ ล	คี ล --	-- ซ -	-- คี ล	-- ซ ล	คี ล --	ล ซ --
มือซ้าย	- ม --	ซ ม --	-- ซ ม	--- ร	----	ซ ม --	-- ซ ม	-- ม ร

เริ่มบรรเลงทำด้วยการตีดับมือ ลักษณะช่วงเสียงห่างเป็นคู่ 8 ในช่วงต้นห้องแรก แล้วรับด้วยการแจกมือ ด้วยซ้าย 2 ครั้ง ขวา 2 ครั้งด้วยลักษณะตะมื่อที่มีลักษณะสวนตั้งแต่ปลายห้องที่ 1 ถึงห้องที่ 2 เชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจกมือลักษณะเดียวกันกับห้องที่ 1 ต่อเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีรับ

ด้วยมือขวา 1 ครั้งและ มือซ้าย 2 เสียง และตีรับเสียงด้วยมือขวาล้ำเข้าไปในคันท้องที่ 5 จึงหมด
สำนวนในวรรคทำ

เชื่อมเข้าวรรคทำด้วยการตีสับมือในช่วงท้ายห้องที่ 5 เชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีคู่รับ 2
เสียง ส่วนในห้องที่ 7-8 ก็ทำเช่นเดียวกันนี้จนหมดประโยค ด้วยการลักจังหวะในส่วนครึ่งห้องที่ 8
พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 5, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 7

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-ซ--	-ค--	-ค--	-ซ--	ริ--ล	--ซ-	--ค ล	--ซ-
มือซ้าย	ม-ค ร	--ร ร	--ค ค	--ม ร	--ม-	ซม-ร	----	ซม-ร

ทางทำนองหลัก

มือขวา	---ล	--ซ-	--ค ล	--ซ-	---ล	--ซ-	--ค ล	--ซ-
มือซ้าย	--ม-	ซ ม-ร	----	ซ ม-ร	--ม-	ซ ม-ร	----	ซ ม-ร

เริ่มวรรคทำด้วยการแจกมือสลับ ซ้าย-ขวา ด้วยช่วงห้องเสียงเป็นคู่ 8 ในคันท้องที่ 1 แล้วจึง
รับด้วยมือซ้าย 2 เสียงติดกัน ต่อเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยการคู่ด้วยมือขวา 1 เสียง แล้วไขก
ด้วยมือซ้าย 2 เสียง ในห้องที่ 2-3 ส่วนในห้องที่ 4 นั้นให้เปลี่ยนจากการตีมือซ้ายย้ำเสียงมาเป็นตี
เรียงเสียง แล้วจึงตีเสียง ริ ล้ำเข้ามาในคันท้องที่ อีก 1 เสียงจึงหมดสำนวนของวรรคทำ

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีซ้ำทำนองกับทำนองหลักทุกประการ

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1

กลุ่มทำนองที่ 8

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	มี--ม	ซ-ร ม	ซ ม--	-ร--
มือซ้าย	-ม--	-ค--	--ร ค	---ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--(มม-)	---ม	ซ ม--	-ร--
มือซ้าย	--(-ม)	-ร--	--ร ค	---ค

เริ่มต้นกลุ่มทำนองด้วยการด้วยการแจกมือด้วยลักษณะการตีสับในห้องที่ 1 ด้วยจังหวะที่ยกเขียง เชื่อมต่อเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีลักษณะ ขวา-ซ้าย-ขวา-ขวา เชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจกมือลักษณะตะมื่อชนิดตามทำนอง แล้วจึงจบห้องที่ 4 ด้วยการแจกมือขวาสลับซ้ายแล้ว

ไม่พบว่ามีफलทำนองในกลุ่มทำนองนี้

กลุ่มทำนองที่ 9

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ค- (ลช-)	ช- ล -	ช- {ลล-}	ค้ มี่ --	- ค้ - มี่	--- มี่	--- ช	-- ช -
มือซ้าย	ช - (--ม)	- ม --	ร -- {--ล}	-- รี้ ค้	- ช --	ม ม --	ชช --	ค ม - ค

ทางทำนองหลัก

ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม

มือขวา	ม ม ล ช	ล-ล ช	ลล รี้ ค้	ค้ - รี้ ค้	ม ม ล ช	ล-ล ช	ลล รี้ ค้	ค้ - รี้ ค้
มือซ้าย	ม ม ล ช	- ม - ร	ลล ร ค	- ล - ช	ม ม ล ช	- ม - ร	ลล ร ค	- ล - ช

เริ่มบรรทัดด้วยการสะบัดลง 3 เสียง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีสับด้วยจังหวะที่ยกเขียง แล้วจึงรวบลงคู่ 4 ในส่วนต้นห้องที่ 3 ค่ด้วยการสะเคาะ 3 เสียง แล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 4 ด้วยการแจกมือด้วยลักษณะการตะมื่อแบบสวนทำนอง

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีรวบลงด้วยคู่ 4 ในส่วนกลางของห้องที่ 5 ด้วยเสียงลูกตก ค ซึ่ง เป็นเสียงลูกตกของห้องที่ 4 เพื่อเป็นการเน้นย้ำเสียงอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงตีรับด้วยมือขวาเสียงเดียว ในช่วงท้ายห้องที่ 5 ค่ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย ย้ำเสียงสองครั้ง ตีเช่นเดียวกันนี้ไปจนถึงต้นห้องที่ 8 แล้วจึงเปลี่ยนมาตีด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วแจกมือ ขวาสลับซ้ายจนหมดกลุ่มทำนอง

กลุ่มทำนองที่ 10

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-- ค้ รี้	- - - ค้	-- รี้ มี่	--- รี้	-- มี่ ฟี่	--- มี่	- มี่ --	มี่ -- มี่
มือซ้าย	----	ช ค - ค	----	ล ร - ร	----	ท ม --	ช- ม ช	-- ค้ -

มือขวา	-- มี่ -	-- มี่ -	มี่ -- มี่	-- มี่ -	มี่ - ค้ ช	- - - มี่
มือซ้าย	ค้ ค้ --	ล - ม ช	-- ม -	ช ม --	- ช --	ม ค - ค้

ทางทำนองหลัก

ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม

มือขวา	คํ คํ คํ	คํ - คํ	รํ รํ รํ	รํ - รํ	มํ มํ มํ	มํ - มํ	-- มํ	-- มํ
มือซ้าย	คค คค	-ค --	รร รร	-ร --	มม มม	-ม --	---ช	---ถ

มือขวา	-- มํ	-- มํ	-- คํ	-- มํ	-- รํ	-- คํ*
มือซ้าย	---ช	---ม	---ค	---ม	---ร	---ค*

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการตีด้วยมือขวา 2 ครั้งในกลุ่มเสียงสูง จึงรับด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงในส่วนต้นของห้องที่ 2 แล้วจึงรวบลงคู่ 8 ในส่วนท้ายของห้องตีเช่นเดียวกันนี้จนไปถึงกลางห้องที่ 6 แล้วจึงแจกมือแบบสับจนเข้ามาถึงกลางห้องที่ 7 แล้วจึงรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง แล้วจึงแจกมือเช่นเดียวกันนี้จนมาถึงในห้องที่ 4 ของบรรทัดที่ 2 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 5 บรรทัดที่ 2 ด้วยการตีสับมือในช่วงต้นห้อง โดยมีช่วงห่างของคู่เสียงเป็นคู่ 13 แล้วจึงรับด้วยการตีแจกมือลักษณะคอร์ดในช่วงกลางห้องที่ 5 จนถึงห้องต้นห้องที่ 6 แล้วรวบลงที่คู่ 3 ในช่วงท้ายห้องที่ 6 บรรทัดที่ 2

พบว่ามีฝากทำนองบรรทัดที่ 1 ในห้องที่ 1, 3, 5 และ 8 บรรทัดที่ 2 ในห้องที่ 1,2,3 และ 5

กลุ่มทำนองที่ 11

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	มํ มํ มํ	-ม --	มํ มํ มํ	-ม --	ชช ชช	-ช --	ชช --	ชช --
มือซ้าย	คํ คํ คํ	-ค -ช	คํ คํ คํ	-ค -ช	มม มม	-ค -ช	-ม -ช	-ม -ค

ทางทำนองหลัก

กรอขาวด้วยเสียง ค

มือขวา	----	----	----	---ค*	----	"----	"----	---ค
มือซ้าย	----	----	----	---ค*	----	---ค	---ค	---ค

เริ่มต้นบรรทัดทำ ด้วยการตีคู่ประสานโดยได้แรงบันดาลใจจาก คอร์ดฝรั่งเศส ในห้องที่ 1 โคนใช้คู่ประสานเป็นคู่ 3 ซึ่งจัดว่าเป็นคู่เสนาะ แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการย้ำคู่ 3 ในช่วงกลางห้อง แล้วแจกมือซ้ายมือเดียวไปที่เสียง ช ในส่วนท้ายของห้อง ส่วนในห้องที่ 3-4 ให้ตีซ้ำทำนองกับในห้องที่ 1-2

เชื่อมเขี้ยวรรครับในห้องที่ 5-6 ด้วยแจกมือลักษณะเดียวกันกับในห้องที่ 1-2 ของในวรรค ทำเพียงแต่เปลี่ยนมาตีคู่ประสานเป็นคู่ 4 แทน ต่อเข้าห้องที่ 7-8 ด้วยการตีรับด้วยมือขวาแล้วรวบลง คู่ 3 ในช่วงกลางห้อง แล้วแจกมือซ้ายในช่วงท้ายห้อง

พบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีเป็นการตีเลียนจังหวะมาร์ช ในดนตรีสากล และจัดว่าเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนของครุบุญยัง ซึ่งการตีคอร์คชนิครุคู่ประสานนี้ครุบุญยัง เกตุคง ได้ลอกเลียนมาจากการใช้มือซ้ายและมือขวาของเปียนโน ต่างจากการตีคอร์คโดยลักษณะ การแจกมือนั้นครุบุญยัง เกตุคง ได้แบบอย่างมาจากการบรรเลงระนาดทุ้มของครุพุ่ม บานุปวาทย์ และครุพริ้ง กาญจนผลิน

กลุ่มทำนองที่ 12

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	ซ- ม ซ	-- ม ซ	-- ซ -	----	ซ- ม ซ	-- ม ซ	-- ม -
มือซ้าย	----	- ซ --	ม ค --	ม ค - ค	- ค --	- ซ --	ม ค --	ม ค - ค

มือขวา	ซ -- ค	- ซ ค -	--- ซ	- ซ ค -	----	ค มี ค -	ค มี ค -	ค มี --
มือซ้าย	-- ซ -	ม -- ซ	-- ม -	ม -- ค	- ค --	--- ซ	--- ซ	-- ซ ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- มี มี	-- ร ร	-- ค ค	----	-- มี มี	-- ร ร	-- ค ค
มือซ้าย	----	--- ม	--- ร	--- ค	----	--- ม	--- ร	--- ค

มือขวา	----	-- มี มี	-- ร ร	-- มี มี	-- มี มี	-- ร ร	-- ค ค
มือซ้าย	----	--- ม	--- ร	--- ม	--- ซ	--- ม	--- ค

เริ่มต้นวรรคทำในบรรทัดที่ 1 ด้วยการเว้นว่างในห้องที่ 1 แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีลักษณะสับมือขวา-ซ้ายในต้นห้องที่ 2 ด้วยช่วงห่างคู่เสียงเป็นคู่ 8 แล้วจึงแจกมือด้วยการใช้เสียง ค้ำเนินทำนอง 3 เสียงซึ่งเป็นส่วนประกอบในการสร้างคอร์คคู่ประสาน โดยหลักดนตรีสากล ลักษณะการใช้ไม้ 3 เสียงนี้สร้างให้เกิดความรู้สึกการประสานกลมกลืนกันของทำนองโดยการแจกมือซึ่งครุบุญยัง เกตุคง ได้รับรูปแบบการตีชนิดนี้มาจากครุพุ่ม บานุปวาทย์ และครุพริ้ง กาญจนผลิน โดยเริ่มในกลางห้องที่ 2 ด้วยการตีลักษณะเตะมือแบบสวนทาง จนหมดห้องที่ 4 แล้วยังถ้ำเข้าไปในห้องที่ 5 ด้วยการย้ำเสียงลูกตกของห้องที่ 4

เชื่อมเขี้ยวรรครับด้วยการการตีซ้ำทำนองคอร์คแบบแจกมือในห้องที่ 2-3 ของในวรรคทำทุกประการ

เริ่มบรรคทำ บรรคที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือจับพลันที่เสียง ซ ในช่วงคั่นห้อง แล้วจึงแจกมือ ซ้ายสลับขวาในช่วงท้ายห้องที่ 1 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีสับมือลักษณะ ซ้าย-ขวา-ขวา-ซ้าย ส่วนในห้องที่ 3-4 ก็แจกมือเช่นเดียวกันกับในห้องที่ 1-2 แล้วจึงเชื่อมลำเข้ามาในห้องที่ 5 ด้วยการคลูดเสียง ค ซึ่งเป็นเสียงพยางค์สุดท้ายของห้องที่ 4 เพื่อเป็นการเน้นเสียงอีกครั้งหนึ่ง

แล้วจึงเชื่อมเข้าบรรครับด้วยการแจกมือลักษณะ ขวา-ขวา-ขวา-ซ้าย ในห้องที่ 6-7 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการแจกมือด้วยการตีตะมื่อแบบตามทำนอง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 9 ด้วยการลงลักจังหวะด้วยคู่ 9 พร้อมทั้งนำเม็ดพราย โขกเข้ามาเน้นเสียงคู่ 6 ด้วย พบว่าในบรรคที่ 2 นี้เป็นการตีลักษณะคอร์คแจกมือ เหมือนกับในบรรคที่ 1

พบว่าในบรรคที่ 1 มีการฝากทำนองในห้องที่ 1 2 5 6 และในบรรคที่ 2 นี้พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 2, 3, 4, 5, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 13

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี่ - -	มี มี มี มี	มี มี มี มี	มี - มี -	คี่ - มี มี	มี มี มี -	ซ - ซ ซ	ซ ซ ซ -
มือซ้าย	- ซ - -	คี่ คี่ คี่ คี่	คี่ คี่ คี่ คี่	คี่ - คี่ -	ซ - คี่ คี่	คี่ คี่ คี่ -	ม - ม ม	ม ม ม -

มือขวา	- - ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	- ซ - -	ซ - ซ -	ซ คี่ - -	- - - ซ	- - ซ -
มือซ้าย	ค - ม ม	ม ม ม ม	ม ม ม ม	- ม - ม	- ม - ม	- - ซ ม	ม - ม -	ค ม - ค

ทำนองหลัก

มือขวา	- - - -	- - มี มี	- - รี่ รี่	- - มี มี	- - มี มี	- - มี มี	- - รี่ รี่	- - คี่ คี่
มือซ้าย	- - - -	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ค

มือขวา	- - - -	ท คี่ มี มี	- - รี่ รี่	- - มี มี	- - มี มี	- - มี มี	- - รี่ รี่	- - คี่ คี่
มือซ้าย	- - ซ ล	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ค

เริ่มต้นบรรคทำด้วยการตีลักจังหวะ ด้วยช่วงเสียงคู่ 6 เพื่อเป็นการย้ำเสียงพยางค์สุดท้ายของกลุ่มทำนองที่ 12 ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกฮึกเหิม รุกเร้า เข้มข้น แล้วเริ่มสำนวนกลุ่มทำนองที่ 13 ในห้องที่ 2 ด้วยการตีลักษณะเป็นคอร์คคู่ประสาน ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ต้นของครุบุญยัง เหตุคงที่ได้รับอิทธิพลมาจากการแบ่งมือซ้าย ขวา ของเปียโน ซึ่งในห้องที่ 2-3 นั้นจะตีเป็นคู่ 3 ด้วยความถี่ 4 ครั้งต่อ 1 ห้อง โดยใช้กำลังแบบการสะเคาะติดต่อกัน 8 เสียงของระนาดเอก แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีคู่ 3 เหมือนเดิม ด้วยจังหวะยกเข็ງตอนลงมาเหลือ 2 ครั้ง แล้วตีเช่นเดียวกันนี้ เพียงแต่เปลี่ยน

คู่ประสาน มาเป็นคู่ 4 บ้างจนเข้าบรรทัดที่ 2 ห้องที่ 5 ด้วยการแจกมือขวาสลับซ้ายซึ่งมีช่วงห่างของคู่เสียงเป็นคู่ 3 แล้วต่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีตะมื่อแบบสวนทำนอง แล้วจึงแจกมือจนหมดกลุ่มทำนอง

พบว่าในบรรทัดที่ 1 ถึงบรรทัดที่ 2 ห้องที่ 4 เป็นการตีลักษณะคอร์ดโดยใช้คู่ประสานซึ่งเป็นการเลียนแบบการแจกมือของเปียโน และมีจังหวะแบบมาร์ช ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของครุบุญยัง เกตุคง แต่เมื่อเข้าบรรทัดที่ 2 ห้องที่ 5 - 8 ครุบุญยัง เกตุคง ได้นำการตีคอร์ดลักษณะแจกมือซ้ายขวา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของครุพุ่ม บานูยวาท และครุพริ้ง กาญจนผลิน เข้ามาใช้

พบว่ามีกรฟากทำนองทั้งในบรรทัดที่ 1 และบรรทัดที่ 2

กลุ่มทำนองที่ 14

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	คํ ---	(-คม) --	ค ม --	ค ม --	ค ล --	ค ม --	- ม --	-- ค -
มือซ้าย	-- ม -	(ซุ--)ม ซุ	-- ล ซุ	-- ล ซุ	-- ซุ ม	-- ม ซุ	-- ซุ ล	- ค --

ทำนองหลัก

มือขวา	----	ทํ คํ รํ มํ	-- รํ รํ	-- มํ มํ	-- มํ มํ	-- มํ มํ	-- รํ รํ	-- คํ คํ
มือซ้าย	-- ซ ล	- - - ม	--- ร	--- ม	--- ซ	--- ม	--- ร	--- ค

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการตีรับเสียง คํ ซึ่งเป็นเสียงพยางค์สุดท้ายของกลุ่มทำนองที่ 12 เพื่อเป็นการเน้นย้ำ แล้วจึงเริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 13 ด้วยการเปลี่ยนทิศทางลงไปดำเนินทำนองในกลุ่มเสียงต่ำโดยการตีด้วยมือซ้ายที่เสียง มุ หรือลูกรองทวน แล้วเชื่อมเข้าห้องห้องที่ 2 ด้วยการสะบัดขึ้น 3 เสียงแล้วรับด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีลักษณะตะมื่อแบบสวนทำนองในห้องที่ 3-4

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีลักษณะตะมื่อต่อเนื่องจากในวรรคทำแต่เปลี่ยนมาตะมื่อแบบตามทำนองในห้องที่ 5-6 แล้วรับเข้าห้องที่ 7 ด้วยการตีขึ้นด้วยมือขวามือเดียว รับด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วแจกมือด้วยช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 8 ลูกจังหวะในห้องที่ 8

พบว่าในกลุ่มทำนองที่ 14 นี้ มีการดำเนินทำนองโดยการใช้การตีคอร์ดลักษณะแจกมือซ้าย-ขวา และจะสังเกตเห็นว่าเป็นการตีล้อเลียนจังหวะมาร์ชของสากลไปในตัว ในกลุ่มทำนองที่ 14 นี้พบว่ามีกรฟากทำนองในห้องที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 15

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- คํ --	ท ค ร -	ม - - ร	- - ค -	- ฟ - -	- ฟ - -	- - - ค	- - ค -
มือซ้าย	ค - ซ ล	- - - ม	- - ร -	ซ ค - -	ฟ - ฟ ค	ฟ - ค ฟ	- - ค -	ซ ค - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ทํ ท	- - คํ ค	- - รํ ร	- - คํ ค	- - รํ ร	- - คํ ค	- - รํ ร	- - คํ ค
มือซ้าย	- - - ท	- - - ค	- - - ร	- - - ค	- - - ฟ	- - - ค	- - - ร	- - - ค

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในต้นห้องที่ 1 ด้วยช่วงห่างของคู่ เสียงเป็นคู่ 8 แล้วรับด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีเรียงด้วยมือขวา 3 เสียง แล้วจึงแจกมือซ้ายสลับขวาดูด้วยช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 8 เสียง ม ในส่วนท้ายห้องที่ 2 และต้นห้องที่ 3 แล้วจึงเว้นจังหวะแล้วจึงแจกมืออีกครั้งด้วยเสียง 5 ในส่วนท้ายห้องที่ 3 เชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงด้วยช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 4 แล้วจึงตีรับด้วยมือขวาทันทีเพื่อลัดจังหวะ

แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 5 ด้วยการแจกมือลักษณะซ้ายสลับขวาแล้วรับด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 เสียงด้วยช่วงห่างเป็นคู่ 4 จากกลุ่มเสียงสูงไปหากกลุ่มเสียงต่ำ เชื่อมเข้าห้องที่ 6 ด้วยการแจกมือในต้นห้องคล้ายห้องที่ 5 เปลี่ยนเพียงเสียงมือซ้ายที่ตีรับกัน 2 เสียงเป็นเคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงต่ำไปหากกลุ่มเสียงสูง แล้วต่อเข้าห้องที่ 7 ด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในช่วงท้ายของห้อง แล้วจึงเข้าห้องที่ 8 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงด้วยช่วงห่างเป็นคู่ 4 โดยตีจากกลุ่มเสียงต่ำไปหากกลุ่มเสียงสูง แล้วจึงรับด้วยมือขวาทันทีที่ลัดจังหวะ

พบว่าทำนองในช่วงบรรทัดนั้นเป็นการแสดงความคล่องของครูบุญยัง เกตุคง ในการใช้มือซ้ายดำเนินทำนอง พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 2, 5, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 16

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- คํ --	ท - - ค	- ค --	ค - - ฟ	- - ฟ ฟ	- ฟ - -	ค - - ร	- - ค -
มือซ้าย	ค - ฟ ท	- - ค -	ค - ซ ค	- - ฟ -	ค ฟ - -	ฟ - ซ ค	- - ร -	ท ค - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ทํ ท	- - คํ ค	- - รํ ร	- - คํ ค	- - รํ ร	- - คํ ค	- - รํ ร	- - คํ ค
มือซ้าย	- - - ท	- - - ค	- - - ร	- - - ค	- - - ฟ	- - - ค	- - - ร	- - - ค

พบว่าในกลุ่มทำนองที่ 16 นี้มีการแจกมือลักษณะเดียวกันกับในกลุ่มทำนองที่ 15 แต่มีจังหวะที่ยึดเยื้องกว่า และสังเกตได้ว่าการดำเนินกลอนในกลุ่มทำนองนี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงความคล่องตัวในการฉายทำนองด้วยมือซ้ายเป็นหลัก ซึ่งนับได้ว่าเป็นอัตลักษณ์เฉพาะคนที่สำคัญประการหนึ่งของครูบุญยัง เกตุคง

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 3 และ 4

กลุ่มทำนองที่ 17

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ฟ --	----	ฟ -- ฟ	----	- ฟ --	----	ฟ -- ฟ	-- ค -
มือซ้าย	ฟ - ฟ ม	ฟ ช ม ฟ	-- ฟ -	ท ค --	ฟ - ฟ ม	ฟ ช ม ฟ	-- ฟ -	ท ค --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ร ร	-- ค ค	-- ร ร	-- ค ค	-- ร ร	-- ค ค	-- ร ร	-- ค ค
มือซ้าย	--- ฟ	--- ค	--- ร	--- ค	--- ฟ	--- ค	--- ร	--- ค

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการแจกมือซ้ายสลับมือขวาในช่วงต้นห้องที่ 1 แล้วรับด้วยการตีด้วยมือขวา 6 เสียงเรียงติดกันแล้วเข้ามาในห้องที่ 2 แล้วต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจกมือลักษณะ ซ้าย-ขวา-ซ้าย ด้วยจังหวะที่ยึดเยื้องในห้องที่ 3 แล้วจึงตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงเรียงกันซึ่งลงด้วยการลักจังหวะในช่วงกลางห้องที่ 4

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการตีซ้ำทำนองกับในวรรคทำทุกประการ พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 2, 3, 5, 6 และ 7 และในกลุ่มทำนองนี้มีการผูกสำนวนกลอนเพื่อแสดงถึงศักยภาพและความคล่องแคล่วมือซ้าย ของครูบุญยัง เกตุคง

กลุ่มทำนองที่ 18

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ค --	----	ค -- ร	-- ค -	- ค --	----	ค -- ฟ	----
มือซ้าย	ค - ค ท	ค ร ท ค	-- ร -	ท ค --	ค - ค ท	ค ร ท ค	-- ฟ -	ฟ ค --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ร ร	-- ค ค	-- ร ร	-- ค ค	-- ร ร	-- ค ค	-- ร ร	-- ค ค
มือซ้าย	--- ร	--- ค	--- ร	--- ค	--- ร	--- ค	--- ร	--- ค

พบว่าในกลุ่มทำนองที่ 18 นี้มีการแจกมือลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มทำนองที่ 17 ต่างกัน เปลี่ยนมาดำเนินทำนองในกลุ่มเสียงที่ต่ำกว่าเท่านั้น พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 5 และ 7

สังเกตเห็นว่าในกลุ่มทำนองนี้บ่งบอกวัตถุประสงค์เดียวกันกับ กลุ่มทำนอง 3 กลุ่มที่ผ่านมา คือ ทรูญยัง เหตุคงต้องการแสดงศักยภาพในความคล่องตัวของมือซ้ายของท่านให้ปรากฏเด่นชัดต่อกันถึง 3 กลุ่มทำนอง

กลุ่มทำนองที่ 19

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ฝี่ --	- ฝี่ --	- ฝี่ --	- ฝี่ --	คี่ - คี่ -	คี่ - ฝี่ -
มือซ้าย	ฟ - ฟค	-- ฟค	-- ฟค	-- ฟค	-- - -ช	- ม - ช

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- รั --	คี่ คี่ คี่ -	คี่ คี่ คี่ -	คี่ คี่ คี่ -	- ถ - -	ช - ม ช
มือซ้าย	- ร - ค	- - - ถ	- - - ช	- - - ถ	- - - ช ม	- ร - รั

เริ่มต้นกลุ่มทำนองด้วยการแจกมือสลับซ้าย-ขวา ในคันท่อนที่ 1 ต่อด้วยการรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงในส่วนท้ายห้อง เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือขวาเสียงเดียว แล้วรับด้วยมือซ้าย 2 เสียง โดยตีจากกลุ่มเสียงสูงลงไปหากกลุ่มเสียงต่ำด้วยช่วงห่างเป็นลักษณะคู่ 4 ตีเช่นเดียวกันนี้จนหมดห้องที่ 4 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 5 - 6 ด้วยการแจกมือลักษณะสับมือ จนหมดกลุ่มทำนอง

พบว่ามีฝากทำนองในกลุ่มเสียงที่ 2, 3, 4 และ 5

กลุ่มทำนองที่ 20

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-- {ชช-}	{ชช-}คี่ -	{มม-}ช -	{คค-}ช -	{มม-}ช -	{รร-}ช -
มือซ้าย	-- {- -ช}	{- -ช} -	{- -ม} -	{- -ค} -	{- -ม} -	{- -ร} -
		ม	ค	ม	ร	ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- ถ - -	ช ช ช -	ช ช ช -	ช ช ช -	ช ช ช -	ช ช ช -
มือซ้าย	- ถ - -	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ค	- - - ม

เริ่มกลุ่มทำนองที่ 20 ด้วยการเว้นจังหวะในช่วงครึ่งห้องแรก แล้วจึงสะเคาะ 3 เสียงด้วยเสียง ช ในส่วนท้ายห้องที่ 1 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการสะเคาะซ้ำเสียงเดิมในช่วงครึ่งห้องแรก แล้ว

รับด้วยการแจ่มมือขวาสลับซ้าย แจ่มมือเช่นเดียวกันนี้ จนหมดทำนอง พบว่ามีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงจากกลุ่มเสียงต่ำลงมาสู่กลุ่มเสียงสูง และมีการฝากทำนองในห้องที่ 3 และ 5

กลุ่มทำนองที่ 21

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ล - -	ซ - ม -	- ร - -	ค - ค -	ล - ค -	{ลล}-ล-	ค - ม -	ร - ค -
มือซ้าย	- - ซ ม	- ร - ซ	- - ค ค	- ซ - ม	- ซ - ซ	{-ซ}-ค	- ม - ร	- ค - ล

มือขวา	ค - ล -	- ค - -	ค ล - -	ซ - ม ซ
มือซ้าย	- ซ - ค	- - - ล	- - ซ ม	- ร - ซ

ทางทำนองหลัก

มือขวา	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	- ล - -	ซ - ม ซ	- ร - -	ค - ล -	ค - ม -	ร - ค -
มือซ้าย	- - - ร	- - - ม	- - ซ ม	- ร - ร	- - ค ล	- ซ - ค	- ม - ร	- ค - ล

มือขวา	ค - ล -	- ค - -	ค ค - -	ซ - ม ซ
มือซ้าย	- ซ - ค	- - - ล	- - ซ ม	- ร - ซ

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 21 ด้วยการตีล้าหน้าโดยการเอาเนื้อทำนองหลักบรรทัดที่ 1 ห้องที่ 3-6 มาตีก่อนแทนที่จะตีทำนองเรียงตั้งแต่ห้องที่ 1 ไปเชื่อมเข้าห้องที่ 4-5 ด้วยการตีลักษณะสับมือแทรกด้วยการสะเคาะในห้องที่ 6 แล้วจึงตีสับมือต่อจนเข้าบรรทัดที่ 2 ในห้องที่ 2 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีตะมือ แบบตามทำนอง แล้วรวบลงคู่ 8 ในห้องที่ 2 บรรทัดที่ 2 พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 2, 3, 4 และ 5

กลุ่มทำนองที่ 22

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - ซ	- - ม ร	- - ม ซ	- ม - ซ
มือซ้าย	- - - ซ	- - - -	ค ร - ซ	- ท - ซ

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - - ซ	- - ม ร	- - ม ซ	- ม - ซ
มือซ้าย	- - - ซ	- - - -	ค ร - ซ	- ท - ซ

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 22 ด้วยการดำเนินกลอนระนาดทุ้มซ้ำกับทำนองหลักทุกประการ

กลุ่มทำนองที่ 23

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ล --	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -
มือซ้าย	- ลุ --	--- ม	--- ร	--- ม	--- ค	--- ม	--- ร	--- ม

มือขวา	(----	----)	ค - ลค	-- คร	(----	----)	ค ล --	ซ ม --
มือซ้าย	(----	----)	- ซ --	ซ ล --	(----	----)	-- ซ ม	-- ร ค

มือขวา	(----	----)	ค - ลค	-- คร	(----	----)	ค ล --	ซ ม --
มือซ้าย	(----	----)	- ซ --	ซ ล --	(----	----)	-- ซ ม	-- ร ค

มือขวา	(----	----)	ค - ลค	-- คร	-- ร ม	-- ฟ ซ	----	ฟ ซ - ซ
มือซ้าย	(----	----)	- ซ --	ซ ล --	- ค --	ร ม --	ฟ ม ร ม	--- ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- ล --	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -
มือซ้าย	- ลุ --	--- ม	--- ร	--- ม	--- ค	--- ม	--- ร	--- ม

ระนาดเอก

เครื่องตาม

ระนาดเอก

เครื่องตาม

มือขวา	ซ ม ร ค	ม ร ค ล	ค - ลุ ค	-- คร	ร ม ซ ล	ซ ล ค ล	ค ล --	ซ ม --
มือซ้าย	ซ ม ร ค	ม ร ค ลุ	- ซ --	ซ ลุ --	ร ม ซ ล	ซ ล ค ล	-- ซ ม	-- ร ค

ระนาดเอก

เครื่องตาม

ระนาดเอก

เครื่องตาม

มือขวา	ซ ม ร ค	ม ร ค ล	ค - ลุ ค	-- คร	ร ม ซ ล	ซ ล ค ล	ค ล --	ซ ม --
มือซ้าย	ซ ม ร ค	ม ร ค ลุ	- ซ --	ซ ลุ --	ร ม ซ ล	ซ ล ค ล	-- ซ ม	-- ร ค

ระนาดเอก

เครื่องตาม

มือขวา	ซ ม ร ค	ม ร ค ล	ค - ลุ ค	-- คร	-- ร ม	-- ฟ ซ	--- ม	ฟ ซ - ซ*
มือซ้าย	ซ ม ร ค	ม ร ค ลุ	- ซ --	ซ ลุ --	- ค --	ร ม --	ฟ ม ร -	--- ค*

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 23 ด้วยการดำเนินกลอนระนาดทุ้มซ้ำกับทำนองหลักทุกประการ

กลุ่มทำนองที่ 24

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ช ช ช	- ช --	- ช --	- ช --	- มี่ มี่ มี่	- มี่ --	- มี่ --	- คี่ --
มือซ้าย	- ม ม ม	- ม - ค	- ม - ชุ	- ม - ค	- คี่ คี่ คี่	- คี่ - ช	- คี่ - ม	- ช - ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	----	----	--- ชุ*	----	"----	"----	--- คี่
มือซ้าย	----	----	----	--- ค*	----	--- ค	--- ค	--- ค

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 24 ด้วยการตีคอร์คชนิดคู่ประสาน สลับกับการแจกมือซ้ายดำเนินทำนองในห้องที่ 2, 4, 6, 7 และ พบว่าในวรรคทำนองนั้นมีการดำเนินทำนองกลุ่มในกลุ่มเสียงต่ำแต่ในวรรครับนั้นเปลี่ยนมาดำเนินทำนองในกลุ่มเสียงสูง

ในกลุ่มทำนองที่ 24 นี้พบอັคคัลกษณ์เฉพาะตนของกรบุญยัง เกตุคง คือมีการนำการตีคอร์คแบบคู่ประสานนำมาใช้ และมีการฝากทำนองในห้องที่ 4

กลุ่มทำนองที่ 25

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	- มี่ --	- มี่ --	- มี่ --	----	- ฟี่ --	- ฟี่ --	- มี่ --
มือซ้าย	----	ม - ม ม	----	ม - ลุ ค	- ค --	ฟ- ฟ ฟ	----	ม - ชุ ค

ทางทำนองหลัก

ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม

มือขวา	ค - ค ค#	ค - ค ค	ค - ค ค#	คี่ - คี่ คี่	ค - ค ค#	ค - ค ค	ค - ค ค#	คี่ - คี่ คี่
มือซ้าย	- ชุ - -	- ชุ - -	- ค - -	- ค - -	- ชุ - -	- ชุ - -	- ค - -	- ค - -

เริ่มต้นวรรคทำนองด้วยการเว้นว่างจังหวะในห้องโน้ตที่ 1 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือสลับซ้าย-ขวาในส่วนต้นห้องแล้วรับด้วยการย้ำเสียงเดิมด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีลัดจังหวะด้วยมือขวามือเดียวด้วยเสียงพยางค์สุดท้ายของห้องที่ 2 ดำเนินกลอนลักษณะเดียวกันนี้จนหมดกลุ่มทำนอง

พบว่ามีกรฝากทำนองในห้องที่ 2, 3, 6 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 26

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	- มี --	----	- มี --	----	- มี --	----	- มี --
มือซ้าย	- ค --	ม - ชุค	- ค --	ม - ชุค	- ค --	ม - ชุค	- ค --	ม - ชุค

ทางทำนองหลัก

ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม

มือขวา	ค - ค ด#	คํ - คํ คํ	ค - ค ด#	คํ - คํ คํ	ค - ค ด#	คํ - คํ คํ	ค - ค ด#	คํ - คํ คํ
มือซ้าย	- คุ --	- ค --	- คุ --	- ค --	- คุ --	- ค --	- คุ --	- ค --

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการตีคู่คด้วยเสียง ค ลักจังหวะด้วยมือซ้าย แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีสับมือในช่วงต้นห้องที่ 2 แล้วรับด้วยการรับด้วยมือซ้าย 2 เสียง ซึ่งมีช่วงห่างเป็นคู่ 4 แล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีคู่รับด้วยมือซ้ายเสียง ค ลักจังหวะ แล้วจึงตีซ้ำทำนองในลักษณะเดียวกันนี้จนหมดกลุ่มทำนอง

กลุ่มทำนองที่ 27

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี --	- มี --	- มี --	- มี --	--- ล	- มี รํ คํ	- ล --	--- คํ
มือซ้าย	-- ค ค	-- ค ค	-- ค ค	-- ค ค	-- ล -	- ม ร ค	- ล - ค	----

ทางทำนองหลัก

มือขวา	คํ - คํ คํ	คํ - คํ คํ	คํ - คํ คํ	คํ - คํ คํ	--- ล	- มี รํ คํ	- ล - คํ	---
มือซ้าย	- ค --	- ค --	- ค --	- ค --	--- ม	- ม ร ค	- ม - ค	---

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 27 ด้วยการแจกมือลักษณะต่างเสียงเป็นคู่ 10 โดยมือขวาเป็นมือที่ขึ้นเสียง และมือซ้ายบรรเลงย่ำเสียง บรรเลงซ้ำทำนองเช่นเดียวกับห้องที่ 1 จนหมดวรรคทำ

เชื่อมเข้าวรรครับด้วยการการตีซ้ำทำนองหลัก แต่ใน 8 ให้ตีเสียง คํ ในท้ายห้องอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นการเน้นย่ำ

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- มี่ - -	มี่ รี่ - -	รี่ปี่ - -	คี่ ต - -	ต ซ - -	ซ ม - -	- - ค -	ค ร - -
มือซ้าย	- - รี่ปี่	- - คี่ ต	- - ตี่ ซ	- - ซ ม	- - ม ร	- - ร ค	- ถ - ถ	- ค - ค

(เดี่ยวฆ้องวงเล็ก)

มือขวา	(- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -)
มือซ้าย	(- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -)

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- มี่ - -	มี่ รี่ - -	รี่ปี่ - -	คี่ ต - -	ต ซ - -	ซ ม - -	- - ค -	ค ร - -
มือซ้าย	- - รี่ปี่	- - คี่ ต	- - ตี่ ซ	- - ซ ม	- - ม ร	- - ร ค	- ถ - ถ	- ค - ค

สำหรับกลุ่มทำนองที่ 29 นี้เป็นการบรรเลงเดี่ยวของเครื่องมือ ปี่ใน ระยะเวลาเอก ฆ้องวงใหญ่ ฆ้องวงเล็ก ซึ่งผู้วิจัย ไม่ได้ระบุนोटเอาไว้ เนื่องจากอยู่นอกขอบเขตการวิจัย

กลุ่มทำนองที่ 30

ทางระนาดทุ้ม

(เดี่ยวระนาดทุ้ม)

มือขวา	- ม - -	- ล - -	- คี่ - -	- มี่ - ม	- มี่ - มี่	- - รี่ -	- รี่ - รี่	- คี่ - คี่
มือซ้าย	ค - ร ค	- - ซ ม	- - ต ซ	- - ม -	มี่ - มี่ -	- รี่ - -	รี่ปี่ -	- - - ซ

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- มี่ - -	มี่ รี่ - -	รี่ปี่ - -	คี่ ต - -	ต ซ - -	ซ ม - -	- - ค -	ค ร - -
มือซ้าย	- - รี่ปี่	- - คี่ ต	- - ตี่ ซ	- - ซ ม	- - ม ร	- - ร ค	- ถ - ถ	- ค - ค

เริ่มบรรเลงทำนองการเดี่ยวระนาดทุ้มด้วยการแจกมือลักษณะ ตีสับมือในคันท้องที่ 1 แล้วจึงรับด้วยการตีมือขวา 1 ครั้ง แล้วตีตามด้วยมือซ้าย 2 เสียง โดยครุบุญยัง เกตุคงได้นำเม็คพรายการคู่ค เข้ามาใช้ทั้งมือซ้ายและมือขวา ในห้องที่ 3-4 มีโครงสร้างการแจกมือเช่นเดียวกันกับในห้องที่ 1 ต่างกันเพียงขยับเลื่อนไปบรรเลงในกลุ่มเสียงสูง แล้วจึงต่อเข้าไปในห้องที่ 4 ด้วยการบรรเลงลักษณะสับมือ ข้ำเสียงเดิมซึ่งการตีรูปแบบนี้ครุบุญยัง เกตุคงได้ให้ชื่อเรียกว่า "ลูกดอกตะปู" ซึ่งจัดว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนของครุบุญยัง เกตุคง แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 8 ด้วยการลงจบด้วยคู่ 4 ในส่วนท้ายของห้อง

เมื่อพิจารณาแล้วช่วงที่มีการบรรเลงลูก "ดอกตะปู" นั้นคือช่วงห้องที่ 4 ถึงคันท้องที่ 7 ได้มีโครงสร้างสำนวนและการแจกมือคล้ายกับการสำหน้าทับของตุ๊กชาตรี ดังนี้

หมายเหตุ ในที่นี้จะใช้ตัวอักษร คี แทนเสียง ตึง และใช้ตัวอักษร ค่ แทนเสียง ตุง

มือขวา	---คี	-ค-ค	--ค-	-ค-ค
มือซ้าย	----	ค-ค-	-ค--	ค-ค-

กลุ่มทำนองที่ 31

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	-ม-ค	---ช	-ค--	ช--ค	---ค	---ช	----
มือซ้าย	----	--ค-	-ค--	ค--ค	--ม-	ม ม--	ม ช--	ช ค--

ทางทำนองหลัก

กรอขวาด้วยเสียง ค

มือขวา	----	----	----	---ค*	----	"----	"----	---ค
มือซ้าย	----	----	----	---ค*	----	---ค	---ค	---ค

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการเว้นว่างจังหวะในห้องที่ 1 แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการการแจกมือสลับ ขวา-ซ้าย เป็นช่วงห่างคู่ 10 แล้วตีรับมือขวาเสียงเดิมกับที่ตกมือซ้าย คือเสียง ค แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องห้องที่ 3-4 ด้วยการตีสับมือระหว่างเสียง ค และ ช ด้วยจังหวะที่ยกเขื่อง

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการแจกมือขวาสลับซ้ายในห้องที่ 5 ด้วยช่วงห่างของเสียงเป็นคู่ 10 ค่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการตีซ้ำเสียงด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วจึงจบลงจังหวะในห้องที่ 8 ด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 เสียง

กลุ่มทำนองที่ 32

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ช-ค-	ค ร--	----	----	--ค-	ค ี --	----	----
มือซ้าย	-ช-ช	-ค-ค	----	----	ช--ช	-ค-ค	----	----

มือขวา	ค-ค-	ค ร--	----	----	ค-ค-	ค ี --	----	----
มือซ้าย	-ช-ช	-ค-ค	----	----	-ช-ช	-ค-ค	----	----

มือขวา	- ร --	----	- ร --	----	- ร --	----	- ร --	----
มือซ้าย	- ค - ค	----	- ค - ค	----	- ค - ค	----	- ค - ค	----

มือขวา	- ร --	----	- ร --	----	- ร --	----	- ร --	----
มือซ้าย	- ค - ค	----	- ค - ค	----	- ค - ค	----	- ค - ค	----

มือขวา	- ร --	- ร --	- ร --	- ร --	- ร --	- ร --	- ร --	- ร --
มือซ้าย	- ค - ค	- ค - ค	- ค - ค	- ค - ค	- ค - ค	- ค - ค	- ค - ค	- ค - ค

มือขวา	--- ค	- ม --	--{ร-}	ม ร --	--{ค-}	ค ค --	--{ม-}	ช ม --
มือซ้าย	--- ช	-- ร ค	--{ร}	-- ค ค	--{ค}	-- ช ม	--{ม}	-- ร ค

ทางทำนองหลัก

	เครื่องตาม		ระนาดเอก		เครื่องตาม		ระนาดเอก	
มือขวา	ช - ค -	ค ร - ค	“ --- ค	” --- ค	ช - ค -	ค ร - ค	” --- ค	“ --- ค
มือซ้าย	- ช - ช	- ค --	--- ค	--- ช	- ช - ช	- ค --	--- ช	--- ค

	เครื่องตาม		ระนาดเอก		เครื่องตาม		ระนาดเอก	
มือขวา	ช - ค -	ค ร - ค	“ --- ค	” --- ค	ช - ค -	ค ร - ค	” --- ค	“ --- ค
มือซ้าย	- ช - ช	- ค --	--- ค	--- ช	- ช - ช	- ค --	--- ช	--- ค

	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก
มือขวา	- ร --	” --- ค	- ร --	“ --- ค	- ร --	” --- ค	- ร --	“ --- ค
มือซ้าย	- ค - ค	--- ช	- ค - ค	--- ค	- ค - ค	--- ช	- ค - ค	--- ค

	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก
มือขวา	- ร --	“ --- ค	- ร --	“ --- ค	- ร --	“ --- ค	- ร --	“ --- ค
มือซ้าย	- ค - ค	--- ค	- ค - ค	--- ค	- ค - ค	--- ค	- ค - ค	--- ค

มือขวา	- รั --	- รั --	- รั --	- รั --	- รั --	- รั --	- รั --	- รั --
มือซ้าย	- คื - คื	- คื - คื	- คื - คื	- คื - คื	- คื - คื	- คื - คื	- คื - คื	- คื - คื

มือขวา	--- คื	--{มี--}	--(รัรั-)	มี รั --	--(ลล-)	คื ล --	--(มม-)	ช ม --
มือซ้าย	--- ช	--{รัคื}	--(-- รั)	-- คื ล	--(-- ล)	-- ชม	--(-- ม)	-- ร ค

พบว่าในกลุ่มทำนองที่ 32 นี้ครูบุญยัง เกตุคงได้บรรเลงเหมือนกับทางทำนองหลักทุกประการเพื่อให้เกิดความผ่อนคลายในบทเพลง

กลุ่มทำนองที่ 33

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--- คื	- มี --	มี - คืมี	- มี --	-- คื -	ช คื --	-- คื -	ม ช --
มือซ้าย	--- ช	-- รั คื	- ล --	ล - คื ล	--- ม	-- ช ม	--- ค	-- ม ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--- คื	--{มี--}	--(รัรั-)	มี รั --	--(ลล-)	คื ล --	--(มม-)	ช ม --
มือซ้าย	--- ช	--{รัคื}	--(-- รั)	-- คื ล	--(-- ล)	-- ชม	--(-- ม)	-- ร ค

เริ่มบรรเลงด้วยการบรรเลงในห้องที่ 1 เหมือนกับทำนองหลัก แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีลักษณะ ขวา-ซ้าย-ซ้าย ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจกมือขวา-ซ้าย-ขวา-ขวา แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการแจกมือลักษณะ ซ้าย-ขวา-ขวา พบว่าในห้องที่ 3-4 เป็นการแจกมือลักษณะคอร์คฝรั่งเรียงทีละลูกจากเสียงที่ 1,3,5 อย่างชัดเจน ซึ่งครูบุญยัง เกตุคงได้นำแบบอย่างมาจากครูพุ่ม บานปูยาวาศ์ และครูพริ้ง กาญจนผลิน

เชื่อมเข้าบรรเลงด้วยการแจกมือลักษณะเดียวกันกับห้องที่ 3-4 ในบรรเลงทำ แต่เลื่อนลงไปตีในกลุ่มเสียงที่ต่ำกว่า พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 3, 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 34

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	- มี --	คื - ม ร	ค ร ม -	- คื มี -	คื -- คื	-- ล -	- ช --
มือซ้าย	----	ค - คค	- ค --	----	ค -- ค	-- ค -	ค ล --	ช - ช ม

มือขวา	ม - ช ล	--ช -	คํ ร์ --	คํ ---	--ม ร์	คํ - ล -	- ค --	- คํ --
มือซ้าย	----	ม ช --	--ช ค	--ค -	ค ---	- ล --	ล - ม ช	--ช ม

มือขวา	--- ม	--ช -	- คํ --	- คํ --
มือซ้าย	--ม -	ม ช --	ค - ช ค	- ค --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-----	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-- คํ คํ	-----	-- ล ล	-- ช ช	-- ม ม
มือซ้าย	-----	--- ค	--- ค	--- ค	-----	--- ล	--- ช	--- ท

มือขวา	-----	-- ช ช	-- ล ล	-- คํ คํ	-----	-- ล ล	-- ช ช	-- ม ม
มือซ้าย	-----	--- ช	--- ล	--- ค	-----	--- ล	--- ช	--- ท

มือขวา	-----	-- ช ช	-- ล ล	-- คํ คํ
มือซ้าย	-----	--- ช	--- ล	--- ค

เริ่มต้นกลุ่มทำนองที่ 34 นี้ด้วยการเว้นว่างจังหวะในห้องที่ 1 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในช่วงห่างของคู่เสียงเป็นคู่ 10 แล้วจึงข้ามเสียงเดิมด้วยมือซ้ายในช่วงท้ายของห้องที่ 2 แล้วจึงแจกมือลักษณะเดียวกันนี้ด้วยจังหวะที่ยกเสียง จนหมดประโยค โดยการลงคู่ 8 เสียง ค ลัก จังหวะ

พบว่ามีการฝากทำนองบรรทัดที่ 1 ในห้องที่ 3, 4, 6 และ 7 บรรทัดที่ 2 ในห้องที่ 3

กลุ่มทำนองที่ 35

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ม --	- ม --	--- ช	----	- ช --	- ช --	--- คํ	----
มือซ้าย	ค - ค ค	-- ค ล	- ช --	ช ม --	ช - ช ม	ช - ม ช	-- ค -	ช ค --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- คํ คํ	-- ล ล	-- ช ช	-- ม ม	-- ม ม	-- ช ช	-- ล ล	-- คํ คํ
มือซ้าย	--- ค	--- ล	--- ช	--- ท	--- ท	--- ช	--- ล	--- ค

เริ่มบรรคทำด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวา ซึ่งมีช่วงห่างคู่เสียงเป็นคู่ 10 แล้วรับด้วยการตีย้ำเสียงด้วยมือซ้าย 2 ครั้ง แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการรับด้วยการตีด้วยมือขวา 1 ครั้ง แล้วรับด้วยมือซ้าย 2 ครั้งทำเช่นเดียวกันนี้จนหมดกลุ่มทำนอง พบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงเป็นไปตามการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงทำนองหลัก สังเกตว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 7

กลุ่มทำนองที่ 36

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- คํ --	- คํ --	--- ซ	----	- ซ --	- ซ --	--- คํ	----
มือซ้าย	ค - ค ฤ	ค - ซ ฤ	-- ซ -	ซ ม --	ซ - ซ ม	ซ - ม ซ	-- ค -	ซ ค - ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- คํ คํ	-- ฤ ฤ	-- ซ ซ	-- ม ม	-- ม ม	-- ซ ซ	-- ฤ ฤ	-- คํ คํ
มือซ้าย	--- ค	--- ฤ	--- ซ	--- ท	--- ท	--- ซ	--- ฤ	--- ค

พบว่าในกลุ่มทำนองที่ 36 นี้มีลักษณะการแจกมือคล้ายกับกลุ่มทำนองที่ 35 คือมีการใช้มือซ้ายดำเนินทำนองเป็นหลัก ผู้วิจัยพบว่าบรรคทำนองนั้นมีการดำเนินทำนองอยู่ในกลุ่มเสียงสูง แต่บรรครับนั้นเปลี่ยนลงมาบรรเลงในกลุ่มเสียงต่ำ และมีการแจกมือเหมือนกันทั้งในบรรคทำและบรรครับ แสดงอาการถ้ามตอระหว่างบรรคทำและบรรครับ

กลุ่มทำนองที่ 37

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ซ --	- ซ --	--- คํ	----	- ซ --	- ซ --	--- คํ	----
มือซ้าย	ซ - ซ ม	ซ - ม ซ	-- ค -	ซ ค - ค	ซ - ซ ม	ซ - ม ซ	-- ค -	ซ ค - ค

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ม ม	-- ซ ซ	-- ฤ ฤ	-- คํ คํ	-- ม ม	-- ซ ซ	-- ฤ ฤ	-- คํ คํ
มือซ้าย	--- ท	--- ซ	--- ฤ	--- ค	--- ท	--- ซ	--- ฤ	--- ค

พบว่าในกลุ่มทำนองที่ 37 นี้ มีการแจกมือโดยการใช้มือซ้ายเป็นมือที่ดำเนินทำนองเป็นหลัก เช่นเดียวกับกลุ่มทำนองที่ผ่านมา เนื่องด้วยครุบุญยัง เกตุคง มีความถนัดและคล่องในการบรรเลงด้วยมือซ้าย ส่วนวงกลอนชนิดนี้จึงถูกผลิตออกมาบ่อยครั้งแต่จะเป็นสำนวนไม่มีซ้ำกันระหว่างกลุ่มทำนอง

พบว่าในกลุ่มทำนองนี้วรรครับบรรเลงซ้ำทำนองกับวรรคทำทุกประการ และพบว่ามีฝากทำนองในห้องที่ 3 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 38

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	----	----	คํ-คํ-	คํ รั --	----	----	-- คํ-	คํ รั --
มือซ้าย	----	----	- ล - ล	- คํ - คํ	----	----	- ล - ล	- คํ - คํ

มือขวา	- คํ - รั*	-- คํ คํ*	-- รั รั*	-- ล ล*	-- คํ คํ*	-- ชช*	-- ลล*	-- มม*
มือซ้าย	- ช - คํ*	--- ล*	--- คํ*	--- ช*	--- ล*	--- ม*	--- ช*	--- รั*

มือขวา	-- ชช*	-- รั รั*	-- มม*	-- ค-	รั-คํ รั	- รั --	คํ-ล คํ	- คํ --
มือซ้าย	--- ม*	--- ค*	--- รั*	--- ล	- ล --	ล-คํ ล	- ช --	ล-ลช

มือขวา	-- ช ล	- ล --	ช-ม ช	- ช --	ม-ร ม	- ม --	ร-ค ร	- ร --
มือซ้าย	- ม --	ม-ช ม	- ร --	ม-ม ร	- ค --	ค-ร ค	- ล --	ล-ค ล

ทางทำนองหลัก

	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม
มือขวา	ช ม ช ล	- ช - ช#	-- คํ -	- คํ รั -
มือซ้าย	ช ม ช ล	- ช - -	- ล - ล	--- คํ คํ

มือขวา	- คํ - ม*	-- คํ คํ*	-- รั รั*	-- ล ล*	-- คํ คํ*	-- ชช*	-- ล ล*	-- ม ร*
มือซ้าย	- ช - รั*	--- ล*	--- คํ*	--- ช*	--- ล*	--- ม*	--- ช*	--- รั*

มือขวา	-- ชช*	-- รั รั*	-- มม*	-- คค*	รั-คํ รั	- รั --	คํ-ล คํ	- คํ --
มือซ้าย	--- ม*	--- ค*	--- รั*	--- ล*	- ล --	ล-คํ ล	- ช --	ล-ลช

มือขวา	ล-ช ล	- ล --	ช-ม ช	- ช --	ม-ร ม	- ม --	ร-ค ร	- ร --
มือซ้าย	- ม --	ม-ช ม	- ร --	ม-ม ร	- ค --	ค-ร ค	- ล --	ล-ค ล

พบว่ากลุ่มทำนองที่ 38 นี้มีการบรรเลงตามแบบเนื้อทำนองหลักทุกประการ เนื่องจากจะแสดงให้เห็นถึงเนื้อทำนองหลักที่มีการปรับเปลี่ยนเพื่อที่จะบรรเลงพร้อมกันทั้งวงซึ่งมีความสละสลวยในท่วงทำนองอยู่แล้ว

กลุ่มทำนองที่ 39

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--{ตุตุ-}	-ช ค -	--{ตุตุ-}	-ช ม -	--{คค-}	-ช ม -	--{รร-}	-คั ช -
มือซ้าย	--{-ตุ}	- - -ตุ	--{-ตุ}	- - -ค	--{-ค}	- - -ร	--{-ร}	- - -ม

ทางทำนองหลัก

ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม ระนาดเอก เครื่องตาม

มือขวา	ด ด ค ด	(ตุตุ)-ค -	ค ค ร ค	(คค)-ร -	ร ร ม ร	(รร-)ม -	ม ม ช ม	(มม-)ช-
มือซ้าย	ตุ ตุ ตุ ตุ	(--ตุ) - ตุ	ค ตุ ร ตุ	(--ค) - ค	ร ร ม ร	(--ร) - ร	ม ม ช ม	(--ม) - ม

เริ่มต้นบรรเลงทำนองด้วยการเว้นจังหวะว่างในช่วงครึ่งห้องแรกของห้องที่ 1 แล้วจึงสะเคาะ จึงเชื่อมต่อเข้าห้องที่ 2 ตีลักษณะ ขวา-ขวา-ซ้าย บรรเลงด้วยการแจกมือลักษณะเดียวกันกับห้อง 1-2 ในห้องที่ 3-4, 5-6 และในห้องที่ 7-8 จนหมดกลุ่มทำนอง พบว่าในห้องที่ 1, 3, 5 และ 7 ซึ่งเป็นส่วนที่ระนาดเอกหรือเครื่องดำเนินทำนองประเภทนั้นทำการลื้อ ครอบบุญยัง เกตุคง ได้ล้วงเข้าไปในช่วงส่วนที่ระนาดเอกซัดทุกๆห้อง ทำให้เกิดความเร้าใจในสำนวนกลอนระนาดทุ้ม

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 3, 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 40

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	---คั	- - คั -	- รึ --	รึ -- มั	- รึ มั -	- มั รึ -	- คั --	- มั --
มือซ้าย	--ช-	ม ช - -	ล -ช ล	--คั-	คั --คั	คั --คั	----	ช ม -ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ช ช	- - ล ล	- - คั คั	- - รึ รึ	- - มั มั	- - คั คั	- - รึ รึ	- - มั มั
มือซ้าย	- - - ร	- - - ม	- - - ค	- - - ร	- - - ม	- - - ค	- - - ร	- - - ม

เริ่มต้นบรรเลงทำนองด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาด้วยช่วงห่างเป็นคู่ 4 เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียง แล้วจึงรับด้วยมือขวาอีก 1 ครั้งในส่วนท้ายของห้อง ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการ

แจกมือซ้ายสลับขวาด้วยช่วงห่างเป็นคู่ 4 แล้วรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงในช่วงท้ายของห้องแล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 4 ด้วยการแจกมือลักษณะ ขวา-ซ้าย-ขวา จนหมดวรรคทำ แล้วจึงเชื่อมเข้าวรรครับด้วยการแจกมือจนหมดวรรครับ

พบว่ามีการฝากทำนองในห้องที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 41

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	--- มี่	----	- ม --	- รี่ --	- คี่ --	- มี่ --	- ซ --	- คี่ - คี่
มือซ้าย	-- ม -	- ซ --	ค -- ร	----	ซ - ซ ม	ซ - ค ม	-- ม ค	- ค --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - - -	- มี่ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - รี่	- ซ - คี่	- - ร มี่	- มี่ - มี่	- รี่ - คี่
มือซ้าย	- - - -	- ม - ซ	- ล - ซ	- มี่ - รี่	- ร - ค	- - - ม	- ซ - มี่	- ร - ค

เริ่มต้นวรรคทำด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาด้วยช่วงห่างเสียงเป็นคู่ 8 แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีล็กจังหวะด้วยมือซ้าย ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการแจกมือลักษณะ ซ้าย-ขวา-ซ้าย แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 4 ด้วยการตีล็กจังหวะด้วยมือขวา

เชื่อมเข้าวรรครับ ด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวาในต้นห้องที่ 5 แล้วรับด้วยการตีด้วยมือซ้าย 2 เสียงในส่วนท้ายห้อง ต่อเข้าห้องที่ 6 ด้วยการแจกมือซ้ายสลับ-ขวาด้วยช่วงห่างของคู่เสียงเป็นคู่ 6 แล้วจึงแจกมือสลับกับระหว่างมือขวามือเดียวกับมือซ้ายดำเนินทำนอง 2 ที่ จนหมดห้องที่ 7 แล้วรวบลงคู่ 8 ในส่วนกลางห้องที่ 8 แล้วจบด้วยการตีด้วยมือขวามือเดียว

กลุ่มทำนองที่ 42 (ส่วนท้ายเชิดใน ชั้นเดียว)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ซ ล - ล	ซ - ค ร	ม - ซ -	ม ร --	คี่ ล --	- มี่ --	- - ซ -	- คี่ --
มือซ้าย	- - ค -	- ล --	- ร - ล	- - ค ล	- - ซ ม	- ม --	ร ม - ค	- ค --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ล ล	- - รี่ รี่	- - - คี่	มี่ รี่ - -	รี่ คี่ - -	คี่ ล - -	ล ซ - -	ซ ม - -
มือซ้าย	- ม --	- ร --	- ค --	- - คี่ ล	- - ล ซ	- - ซ ม	- - ม ร	- - ร ค

เริ่มต้นบรรทัดด้วยการแจกมือ โดยการตีรับด้วยมือซ้าย 2 เสียงแล้วสลับด้วยการแจกมือ ขวาสลับซ้าย เชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการแจกมือลักษณะสับมือในคันท้องแล้วรับด้วยมือซ้าย 2 เสียง ต่อเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีสับมือ แล้วจึงตีลักษณะตะมื่อแบบตาม ในห้องที่ 4

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการเปลี่ยนไปตีในกลุ่มเสียงสูง ด้วยการตีตะมื่อแบบตามในห้องที่ 5 แล้วรวบลงคู่ 8 ลักจังหวะในกลางห้องที่ 6 แล้วจึงแจกมือจบด้วยการรวบลงคู่ 8 ลักจังหวะในห้องที่ 8 พบว่ามีการฝากสำนวนในห้องที่ 3, 5 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 43 (ส่วนท้ายเข็ดใน ชั้นเดียว)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - มี่	- มี่ - มี่	- - - -	- ร - -	ช ม - -	- ล - -	ช - ช -	ม - - -
มือซ้าย	- - ค ฟ	- - ท ม	ม - - -	- - ค ลู	- - ร ค	- - ช ม	- ม - ค	- ร - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ช ล	- ค - รี่	- มี่ - รี่	- คี่ - ล	- ช - คี่	- - รี่ มี่	- รี่ - -	มี่ มี่ - รี่
มือซ้าย	- ฟ - -	- ค - รี่	- ม - ร	- ค - ม	- ร - ค	- - - มี่	- ร - ม	- - - ร

เริ่มบรรทัดด้วยการตีรับด้วยมือขวา 1 เสียงแล้วโขกเสียงด้วยคู่ประสานคู่ 6 ซึ่งจัดว่าเป็นคู่ กระด้างเพื่อให้เกิดความเค้นในเสียง แล้วจึงเชื่อมเข้าห้องที่ 2 ด้วยการตีรับด้วยมือขวามือเดียวแล้ว รับด้วยมือซ้าย 1 เสียงแล้วรวบลงด้วยคู่ 8 ด้วยการโขกเสียงในส่วนท้ายห้องที่ 2 เชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีรับด้วยมือขวามือเดียวในช่วงคันท้อง แล้วจึงต่อเข้าห้องที่ 4 ด้วยการแจกมือลักษณะ ขวา- ซ้าย-ซ้าย

เชื่อมเข้าบรรทัดด้วยการตีตะมื่อด้วยการตีตะมื่อแบบตาม แล้วเข้าห้องที่ 6 ด้วยการแจก มือลักษณะ ขวา-ซ้าย-ซ้าย แล้วจึงสับมือจนหมดกลุ่มทำนองด้วยการหมดลักจังหวะ

พบว่ามีฝากสำนวนในห้องที่ 1, 2, 3 และ 7

กลุ่มทำนองที่ 44 (ส่วนท้ายเข็ดใน ชั้นเดียว)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ช - ร ม	ฟ ช - -
มือซ้าย	- ค - -	- - - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ร ม	ฟ ช - -
มือซ้าย	- ค - -	- - - -

เริ่มทำเขตกุ่มทำนองที่ 3 ด้วยการตีรับด้วยมือขวา 1 เสียง แล้วตีรับด้วยมือซ้าย 1 เสียง แล้วคลอ 2 มือ เรียงวงเสียงขึ้นมาทางกลุ่มเสียงสูงจนหมดคุ่มทำนอง

สรุปผลการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ทำนองทางระนาบคุ่มเพลงเขตกุ่ม ทางครุบุญยัง เกตุคง ในครั้งนี้ ผู้วิจัย ทำการศึกษาทำนองเพลงพร้อมทั้งทำการวิเคราะห์โดยการพรรณนามาข้างต้น ผู้วิจัยพบประเด็นต่างๆซึ่งเป็นเม็ดพรายซึ่งครุบุญยัง เกตุคง ได้นำมาใช้ในการบรรเลงในครั้งนี้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การลอยทำนอง

การลอยทำนอง เป็นวิธีการบรรเลงระนาบคุ่มที่สำคัญวิธีแรกของการบรรเลงระนาบคุ่มของครุบุญยัง เกตุคง การลอยทำนองหมายถึงการบรรเลงระนาบคุ่มในลักษณะ ให้ทำนองเป็นอิสระ จังหวะสามัญดำเนินไปตามปกติ แต่ทำนองช่วงที่มีการบรรเลงที่เรียกว่า "ลอย" นั้น จะเป็นการบรรเลง "ทำนองอิสระ" ไม่มีการควบคุมเสียงของ "ลูกตกปกติ" โดยทำนองที่ทำการ "ลอย" ของการบรรเลงระนาบคุ่มครุบุญยัง จะพบต่อเมื่อทำนองเพลงช่วงนั้นเป็นการบรรเลง "โยน" และเข้าตัวเขตกุ่มในชั้นเดียว

การบรรเลง "ลอยทำนอง" ผู้วิจัยพบในการบรรเลงทำนองเขตกุ่ม ตัวที่ 1 และ 2 เท่านั้น ดังตัวอย่างทำนองต่อไปนี้

กลุ่มทำนองชุดที่ 1 ได้แก่ กลุ่มทำนองที่ 16 - 21 ในตัวที่ 1 มีการลอยทำนอง

มือขวา	ค - ชุ ค	- - - ค	- - - ค	- - - ค	- - - ค	- - - ม	- - - ค	- - - ม
มือซ้าย	- ม - -	ม ชุ - -	ม ชุ - -	ม ชุ - -	ม ชุ - -	ค ชุ - -	ค ชุ - -	ชุ ม - -

มือขวา	- - - ม	- - - ม	- - ค ร	- - - ม	- - - ค	- ค ม -	- - ชุ -	ชุ ค - -
มือซ้าย	ค ชุ - -	ชุ ค - -	ค ค - -	ชุ ค - -	ชุ ค - -	ค - - -	ค - - ม	- - ม ชุ

มือขวา	ค ค - -	ค ค - -	ค ค - -	ค ค - -	ค ค - -	ค ค - -	{มม-}- ม	- - - ค
มือซ้าย	- - ม ชุ	- - ม ชุ	- - ม ชุ	- - ม ชุ	- - ม ชุ	- - ชุ ม	{-ม}- - -	- ชุ - -

มือขวา	- - - ม	- - - ม	- - - -	{มม-}ชุ -	{ชุชุ-}- -	{คค-}- ม	- - ม ร	- - {คค-}
มือซ้าย	ชุ ค - -	ม ชุ - -	ม ร ค -	{-ร-}- ม	{-ชุ-}- ชุ	{-ค-}- - -	ค ค - -	ค ค {-ค}

มือขวา	ต--ค	---ม	--ม	---ม	---ช	---ช	---ช	---ม
มือซ้าย	--ล-	มช--	คต--	คค--	คค--	มม--	รร--	คค--

มือขวา	---ช	-ช--	--ล-	ค-ร-	ม---	ช---
มือซ้าย	คค--	ช-ช-	ม--ช	-ล-ค	-ร--	-क्रमฟช

ซึ่งมีเนื้อทำนองหลักต่อไปนี้

มือขวา	-ล-ม	--รม	-ชตช	---ม	--รม	--ฟช	--ตช	---ม
มือซ้าย	ช-ช-	รค--	ช---	ฟมร-	-ค--	รม--	ฟช--	ฟมร-

มือขวา	-ค--	มริ--	ริค--	คต--	ตช--	ชม--	-ล-ม	--รม
มือซ้าย	-ช--	--คต	--ตช	--ชม	--มร	--รค	ช-ช-	รค--

มือขวา	-ชตช	---ม	--รม	--ฟช	--ตช	---ม	-ค--	มริ--
มือซ้าย	ช---	ฟมร-	-ค--	รม--	ฟช--	ฟมร-	-ช--	--คต

มือขวา	-ช-ค	--รม	-ริ--	มม-ริ	-ริ-ริ	-ค-ต	-ม-ริ	-ค--
มือซ้าย	-ร-ค	---ม	-ร-ม	-- -ร	-ช-ร	-ค-ม	-ม-ร	-ช--

มือขวา	มริ--	ริค--	คค--	ตช--	--ชต	-ค-ริ	-ม-ริ	-ค-ต
มือซ้าย	--คต	--ตช	--ชม	--มร	-ฟ--	-ค-ริ	-ม-ร	-ค-ม

มือขวา	-ช-ค	--รม	-ริ--	มม-ริ	--รม	ฟช--
มือซ้าย	-ร-ค	---ม	-ร-ม	-- -ร	-ค--	----

กลุ่มทำนองชุดที่ 2 พบการลอยทำนองได้แก่ทำนองเชิดจีนตัวที่ 2 กลุ่มทำนองที่ 5

มือขวา	-ซ --	ซ ค --	ค -- ค	-- ค -	- ค --	ท -- ท	-- ท -	- ค --
มือซ้าย	ซ - ม ซ	-- ม ซ	- ม ซ -	ม ซ --	ค - ฟุ ท	- - ท -	ฟ ท --	ค - ฟุ ท

มือขวา	ซ ม --	ม -- ร	--- ซ	--- ร	- ล ท -	- ซ - ซ	-- ร ร	- - ร -
มือซ้าย	- - - ซ	-- ซ -	-- ซ -	-- ซ -	ล -- ซ	-- ซ -	- ซ --	ร ซ --

ซึ่งมีเนื้อทำนองหลักต่อไปนี้

มือขวา	-- ซ ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ล - ซ	- ม - ร	-- ม ซ	- ม - ร
มือซ้าย	- ซ --	- ท - ล	- ท - ซ	- ท - ล	- ล - ซ	- ท - ล	ค ร - ซ	- ท - ล

มือขวา	-- ซ ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ล - ซ	- ม - ร	-- ม ซ	- ม - ร
มือซ้าย	- ซ --	- ท - ล	- ท - ซ	- ท - ล	- ล - ซ	- ท - ล	ค ร - ซ	- ท - ล

พบว่าการลอยทำนองนั้นจะปรากฏให้เห็นการฝากทำนองเป็นส่วนมากและพบในเนื้อทำนองหลักที่เป็นลูกโยน

กลุ่มทำนองชุดที่ 3 การลอยทำนองตัวอย่างทำนองเชิดจีนตัวที่ 2 กลุ่มทำนองที่ 13 - 14

มือขวา	- - {ร ร -}	- ร - -	ร - ร ค	- ร - -	ร - ร ซ	- ร - -	- ท - ร	- ท - ร
มือซ้าย	ร - {- ร -}	- - ร -	- ร - -	- ร - ร	- ร - -	- ร - ร	- - ร ร	- - ร ร

มือขวา	- ท - ร	- ท - ร	- ท - ร	- ท - ร	- ม ร ค	ร ม ร ค	ร ม --	ร - - -
มือซ้าย	- - ร ร	- - ร ร	- - ร ร	- - ร ร	- - - -	- - - -	- - - ร	- - ท ล

จากทำนองที่พบการบรรเลงแบบ "ลอยทำนอง" ทั้ง 3 กลุ่มทำนอง พบว่า การลอยทำนองนั้นจะเป็นการข้ำเสียงให้มีเสียงลูกตกเป็นเสียงเดิมอยู่เสมอ โดยสามารถแบ่งวิธีการบรรเลงออกเป็น 3 รูปแบบได้แก่

รูปแบบที่ 1 การยืนเสียงลูกตกเดียวกัน 4 ครั้ง หลังจากนั้นมีการเปลี่ยนแปลงเสียงลูกตกไปทางเสียงสูง แล้วมี การทอนเสียงของลูกตก

ตัวอย่างการดำเนินทำนองกลุ่มที่ 1 มีเสียงลูกตกแสดงวิธีการบรรเลงรูปแบบนี้ ได้แก่

ทำนองห้องที่ 1 เป็นการขึ้นคั่นชุดทำนอง

ทำนองห้องที่ 2 - 5 เป็นการยืนเสียงลูกตกที่เสียง "โค" 5 ครั้ง ทำนองนี้ถือเป็นชุดของการ "ลอยทำนอง"

ทำนองห้องที่ 6 - 8 และต่อไปถึงทำนองบรรทัดที่ 2 เป็นการทอนเสียงลูกตกสลับกันได้แก่ "เสียงมี สลับ เสียงโค"

รูปแบบการลอยทำนองลักษณะนี้พบในทำนองที่เป็น "โยน" และทำนองที่เป็น "เซ็ด"

รูปแบบที่ 2 การบรรเลงทำนองโดยใช้มือพื้นฐานได้แก่ "ขวา - ขวา - ซ้าย - ซ้าย" แสดงรูปแบบ "การลอยทำนอง" พร้อมกับการฝากทำนอง

การดำเนินทำนองดังกล่าว พบได้จากทำนองกลุ่มที่ 1 บรรทัดที่ 2 - 3 ดังนี้

มือขวา	- - - ม	- - - ม	-- คร	--- ม	--- ค	- ค ม -	-- ซ -	ซุ ค --
มือซ้าย	ค ซ --	ซุ ล --	ค ล --	ซุ ค --	ซุ ล --	ล ---	ค -- ม	-- ม ซุ

มือขวา	ค ล --	ค ล --	ค ล --	ค ล --	ค ล --	ค ล --	{มม-} - ม	--- ค
มือซ้าย	-- ม ซุ	-- ม ซุ	-- ม ซุ	-- ม ซุ	-- ม ซุ	-- ซุ ม	{-ม} --	- ซุ --

จะเห็นได้ว่าการดำเนินดังกล่าวมีการใช้มือ "ขวา ขวา ซ้าย ซ้าย" มาดำเนินทำนอง หากแต่การดำเนินทำนองดังกล่าว ปกติแล้วถ้าทำนองตามปกติทำนองที่ต้องบรรเลงด้วยทำนอง

/ ม ซ ค ล / / ม ซ ค ล / แต่ทำนองเพลงของครูบุญยัง ได้นำ 2 พยางค์เสียงแรกได้แก่ / มซ - - / ไปฝากไว้ท้ายของทุกห้อง โน้ตที่ทำการ "ลอยทำนอง" ทำให้การดำเนินทำนองดังกล่าวเป็นการ "ฝากเสียงลูกตกไปเป็นพยางค์เสียงที่ 2 ของทุกห้อง โน้ต คัง โน้ตที่นำมาแสดงไว้ข้างต้น

สำหรับการลอยทำนองรูปแบบนี้ เป็นการลอยทำนองประกอบการตี "ฝากลูกตก" ถือได้ว่าเป็นรูปแบบการบรรเลงระนาดทุ้มที่เป็นเอกลักษณ์ของครูบุญยัง และมีความลึกซึ้งประการหนึ่ง

สรุปได้ว่า การบรรเลงที่เรียกว่า "การลอยทำนอง" ถือเป็นคพรายอย่างหนึ่งในการบรรเลง ระยะเวลาท่อมของครุบุญยัง เกตุคง จะพบเสมอว่าเมื่อมีการซ้ำเสียงเดิมของทำนองหลักหรือว่าเข้า "เนื้อ โยน" หรือว่าเชิดตัวเชิด

2. การตีคอร์ดฝรั่งแบบการบรรเลงลักษณะคู่ประสาน

การตีคอร์ดฝรั่งหรือการเล่นแบบคู่ประสานตามอย่างดนตรีสากล สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มด้วยกัน

1.การดำเนินทำนองแบบที่เรียกว่า การตี "แจกมือ" หรือที่เรียกว่า การกระจายคอร์ด ในทาง ดนตรีสากล (Broken cord) การตีในการลักษณะนี้ เป็นการตี ตามตัว โน้ตที่เป็นคู่เสียงประสาน เช่น คู่ประสานใน เสียง โด ได้แก่ เสียง ค ม ซ เป็นการประสานเสียงในลักษณะ คู่ 1 3 5 ตามลำดับ ซึ่ง สามารถ พลิกกลับได้ 2 ชั้น

ซึ่งการดำเนินทำนองทางระนาดท่อมในเพลงเชิดจีนที่เป็นลักษณะการกระจายคอร์ดพบว่าครุ บุญยังนำคั้นแบบการบรรเลงชนิดนี้มาจากครุท่อม บานปูยาวท้ย และ ครุฝรั่ง กาญจนผลิน

ตัวอย่างที่ 1 ลักษณะทำนองทางระนาดท่อม พบใน เชิดจีนตัวที่ 4 กลุ่มทำนองที่ 13 ห้องที่ 5-9

มือขวา	ค้ ม --	ค้ ม --	ค้ ม --	- ม --
มือซ้าย	-- ค้ ซ	-- ค้ ซ	-- ซ ค้	- ซ --

2.การดำเนินทำนองแบบ การตีประสานเสียงเป็นชั้นคู่ ผสมกับการกระจายเป็นคอร์ด โดย ใช้จังหวะมาร์ช เข้ามาเกี่ยวเนื่อง ซึ่งนับว่าเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนของครุบุญยัง เกตุคง โดยเกิดจากการจดจำแบบอย่างมาจากการแจกมือซ้ายและขวาของเป็โยน ซึ่งครุบุญยังเคยเล่าถึงแนวทางในการ ตีระนาดท่อม แบบฝรั่ง ไว้ในหนังสือ "บุญยัง ท่อมขอล" ซึ่งรวบรวมโดยเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ ว่า

..."ผมมีปฏิภาณอย่างหนึ่ง ผมชอบเป็โยน ผมชอบชอบ ชอบมือซ้าย มัน มันมีคอร์ดอะไรของเขาไม่ทราบ ผมฟังแล้ว ผมจะต้องพยายามจำ ให้ได้ลูกหนึ่ง แล้วผมก็เอามาใส่ในลูกท่อมของไทย ยิ่งฟังมากขึ้น มัน ยิ่งแตกฉานมากเข้า..ครับ.ก็เรียกว่าชโยมนั่นละสะ ชโยมเป็โยนมา..."

... "ตามประชาสัมพันธ์" คือสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย ของกรม ประชาสัมพันธ์ "เคยขึ้นไปฟังเค้า เวลาเค้าซ้อม หรือมีงานอะไรนี้ ผม ชอบมือซ้ายนะ มือขวาผมไม่ค่อยชอบ มันมีคอร์ดอะไรที่มันคิดหุติ ใจ..." (เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์, 2541:13)

ตัวอย่างที่ 1 ลักษณะทำนองทางระนาดทุ้ม ที่พบใน เชิดจีนตัวที่ 4 กลุ่มทำนองที่ 12

มือขวา	มี มี มี มี	- มี - -	มี มี มี มี	- มี - -	ซ ซ ซ ซ	- ซ - -	ซ ซ - -	ซ ซ - -	- - - -	ซ - ม ซ
มือซ้าย	ค ค ค ค	- ค - ซ	ค ค ค ค	- ค - ซ	ม ม ม ม	- ค - ซ	- ม - ซ	- ม - ค	- - - -	- ซ - -

ใช้เสียง มี กับ ค เป็นการประสานเสียง ชั้นคู่ 3 ในห้องที่ 1,3,5 และ ใช้เสียง ซ กับ ค เป็นการประสานเสียงชั้นคู่ 4 ในห้องที่ 6 และมีการกระจายมือซ้ายไปที่เสียง ซ และ ค ซึ่งเป็นเสียงในคอร์ดเดียวกัน

นอกจากนั้นยังพบว่า อัตลักษณ์พิเศษของครุฑนุยัง คือ การนำวิธีการสะเคาะของระนาดเอก มาใช้ในการตีคอร์ดที่มีลักษณะหลายห้องจังหวะติดต่อกัน ดังพบใน กลุ่มทำนองที่ 12 เชื่อมต่อไปถึง กลุ่มทำนองที่ 13

กลุ่มทำนองที่ 12 -13

มือขวา	มี มี มี มี	มี มี มี มี	มี - มี -	ค - มี มี	มี มี มี -	ซ - ซ ซ	ซ ซ ซ -	- - ซ ซ
มือซ้าย	ค ค ค ค	ค ค ค ค	ค - ค -	ซ - ค ค	ค ค ค -	ม - ม ม	ม ม ม -	ค - ม ม

มือขวา	ซ ซ ซ ซ	ซ ซ ซ ซ	- ซ - -	ซ - ซ -	ซ ค - -	- - - ซ	- - ซ -
มือซ้าย	ม ม ม ม	ม ม ม ม	- ม - ม	- ม - ม	- - ซ ม	ม - ม -	ค ม - ค

3. การตีต่างเสียงด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวา ในคู่ 10,12 และ 13

การตีต่างเสียงด้วยการแจกมือซ้ายสลับมือขวา คือ การตีลักษณะแจกมือ ซ้ายสลับขวา โดยมีช่วงห่างของคู่เสียงเป็น คู่ 10,12 และ 13 ด้วยตัวอย่างทำนองที่ปรากฏดังต่อไปนี้

กลุ่มทำนองชุดที่ 1 การตีต่างเสียงด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวา ในคู่ 12 ได้แก่กลุ่มทำนองที่ 16 และ 17 (ตัว 2)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี - -	- มี - -	- มี - -	- - - -	- ค - -	- ค - -	- - - ค	- - - -
มือซ้าย	ค - ค ค	ค - ค ค	- - ซ ค	- ค - -	ค - ค ค	ค - ค ค	- - ค -	ค ค - -

มือขวา	- มี่ - -	มี - - ซ	----	- คี่ - -	--- มี	--- มี	- มี - มี	----	- คี่ - -
มือซ้าย	ซ - ม ซ	-- ม -	ล ค - -	ค - ค ล	-- ซ -	ม ซ - -	ซ - ซ -	ล ค - -	- ล - -

การต่างคู่ 12 ใช้มือขวาขึ้นเสียงมือซ้ายดำเนินทำนองเชื่อมเสียงในห้องที่ 3 แล้วจึงลักษณะ จังหวะลงในห้องที่ 4 ซึ่งลักษณะของครุบุญยัง จะเป็นลักษณะนี้คือ วรรคทำจะตีดำเนินกลอน ทั่วๆ ไป แต่วรรครับจะมีการดำเนินทำนองที่ละเอียดและแตกต่างจากวรรคทำ และจะตีต่างเป็นคู่ 12 ซึ่งลักษณะนี้จะแสดงถึงความแม่นยำ ความพิเศษที่เกิดขึ้นนั้นในตัวครุบุญยังก็คือลักษณะการ เหวี่ยงที่มือซ้ายนั่นเอง

ทางทำนองหลัก

มือขวา	----	-- คี่ คี่	-- คี่ คี่	-- คี่ คี่	----	-- คี่ คี่	-- คี่ คี่	-- คี่ คี่
มือซ้าย	----	--- ล	--- ล	--- ล	----	--- ล	--- ล	--- ล

มือขวา	-- (รี้)	มี รี่ - -	-- คี่ คี่	-- คี่ คี่	-- (รี้)	มี รี่ - -	-- คี่ คี่	-- คี่ คี่
มือซ้าย	-- (-- รี่)	-- คี่ ล	--- ล	--- ล	-- (-- รี่)	-- คี่ ล	--- ล	--- ล

ส่วนทำนองทางฆ้องซึ่งประสานกับทางระนาดทุ้มแล้วจะเห็นได้ว่าทางฆ้องใช้ตัวโน้ต ขึ้น เสียงซ้ำเพียง คู่ 3 เสียง โค กับเสียงเร เพียง 2 ห้องในวรรคทำ และใช้ลักษณะเดียวกันนี้ในวรรครับ ซึ่งเป็นทำนองเสมือนลูกโยนนั้นแล

ส่วนบรรทัดที่ 2 ของทำนองฆ้องวงใหญ่มีการแทรกลูกฆ้องเพื่อสอดทำนองเพิ่มขึ้นใน 2 ห้องแรกและเพิ่มทำนองที่ซ้ำกันกับ 2 ห้องแรกลงในห้องที่ 5 ถึง 6 สรุปได้ว่า ทั้ง 2 บรรทัดมีการ ซ้ำเสียงห้องที่ 3 -4 และ 7-8

4. การตีฉิ่งทำนอง

การตีฉิ่งทำนอง หมายถึงการบรรเลงล่วงหน้าล้ำเข้าไปในจังหวะหัวทำนองหน้า ซึ่งจะพบ มาก และเห็นเด่นชัดในช่วงลูกถี่ลูกขัด ระหว่างเครื่องดำเนินทำนองนองประเภทนำและเครื่อง ดำเนินทำนองประเภทตาม และกรณีที่มีการขับร้องเครื่องดนตรีที่ทำหน้าที่ฉิ่งอย่างเห็น ได้ชัดและ บ่อยที่สุด คือ ระนาดทุ้ม รองลงมาจะเป็นระนาดเอก ส่วนมากจะพบในการบรรเลงประเภทเพลง ประเภทเสภา และพบประปรายในเพลงประเภทอื่นบ้างเป็นครั้งครา

กลุ่มทำนองตัวอย่างที่ 1 การตีฉิ่งพบในกลุ่มทำนองที่ 22 ตัวที่ 3

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	รึ มี่ --	รึ มี่ --	----	รึ มี่ --	รึ มี่ --	รึ มี่ --	----	----
มือซ้าย	-- รึ คี่	-- รึ คี่	----	-- รึ คี่	-- รึ คี่	-- รึ คี่	----	----

ทางทำนองหลัก

	ระนาดเอก		เครื่องตาม		ระนาดเอก		เครื่องตาม	
มือขวา	รึ มี่ รึ คี่	รึ มี่ รึ คี่	ทำ คี่ --	ทำ คี่ --	รึ มี่ รึ คี่	รึ มี่ รึ คี่	ทำ คี่ --	ทำ คี่ --
มือซ้าย	ร ม ร ด	ร ม ร ด	-- ทำ ถี่	-- ทำ ถี่	ร ม ร ด	ร ม ร ด	-- ทำ ถี่	-- ทำ ถี่

ในกลุ่มตัวอย่าง ที่ 1 ของการตีฉิ่งพบว่าในห้องที่ 1-2 เป็นการบรรเลงด้วยการขัดของเครื่องดำเนินทำนองประเภทหน้า หรือระนาดเอก แล้วเชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการตีรับของเครื่องดำเนินทำนองประเภทตาม แต่พอเชื่อมเข้าห้องที่ 3 ที่เป็นโอกาสที่ครูบุญยัง เกตุคงผู้บรรเลงระนาดทุ้มจะต้องบรรเลงแต่ทำนองกลับหยุดในห้องที่ 3 แล้วกลับไปบรรเลงสำนวนกลอนของระนาดฉิ่งเข้าไปในส่วนท้าย คือ ห้องที่ 4 ซึ่งเป็นหน้าที่บรรเลงของเครื่องดำเนินทำนองประเภทตาม แล้วจึงจ่อเข้าห้องที่ 4-5 ด้วยการบรรเลงสำนวนกลอนของระนาดเอก

ด้วยลักษณะการดำเนินทำนองระนาดทุ้มของครูบุญยัง เกตุคง ในการฉิ่งทำนองของระนาดเอกในห้องที่ 4 นั้นทำให้ปรากฏเด่นชัดถึงบทบาทและลีลาที่สนุกสนานของระนาดทุ้ม

กลุ่มทำนองตัวอย่างที่ 2 การตีฉิ่งพบในกลุ่มทำนองที่ 23 ตัวที่ 3

กลุ่มทำนองที่ 23

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ถ - ทำ -	คี่ - รึ -	----	ทำถ-(ทำถ-)	ทำถ-(คี่ทำ-)	(รึคี่)-(มีร์-)	----	----
มือซ้าย	-ช - ถ	-ท - คี่	----	--ช)(-ช)	--ช)(-- ถ)	--ทำ)(-คี่)	----	----

ทางทำนองหลัก

	เครื่องตาม	ระนาดเอก	เครื่องตาม	ระนาดเอก
มือขวา	(ทล-)ท-	ค้-รี-	{ซฟม}ซฟ	ด ซ ท ด
มือซ้าย	(-ซ)-ด	- ท - ค้	{ซฟม}ซฟ	ด ซ ท ด

จากตัวอย่างที่ 2 การตีลวงนั้นเริ่มด้วยการบรรเลงในห้องที่ 1-2 ด้วยการตีขั้ตามหน้าที่ของเครื่องดำเนินทำนองประเภทตาม เชื่อมเข้าห้องที่ 3 ด้วยการที่ปล่อยให้ระนาดเอกขั้ตามปกติ แต่พอเข้าห้องที่ 3 ขณะที่เป็นหน้าที่การดำเนินทำนองการขั้ของระนาดเอกอยู่นั้น ทรูบุญยัง เกตุคง ก็ได้ลวงเข้าไปขณะที่ระนาดเอกดำเนินการขั้ด้วย การสะบัดเดี่ยว คือการนำเม็คพรายการตีเดี่ยวของฆ้องวงเล็กเข้ามาใช้ โดยการสะบัดเป็น 2 ห้วงต่อ 1 ห้องเสียง คัดต่อกัน 3 ห้องเสียง จนหมดคสำนวนกลอนของเครื่องดำเนินทำนองประเภทตามในห้องที่ 6

พบผู้ที่จะตีลวงทำนองได้นั้นต้องเป็นผู้ที่มีปฏิภาณ ไหวพริบสูง ต้องมีความแม่นยำในเนื้อฆ้องทำนองหลักเป็นอย่างมากจนสามารถมองรูปการของสำนวนที่จะผูกให้เป็นสำนวนลวงอย่างไรถึงจะพอเหมาะสมดี แล้วจึงระนาดทும்ด้วยแล้ว เมื่อเม็คพรายพิเศษจำพวกนี้ออกมาแล้วต้องคิดหุติดดา ทำให้เกิดสิ่งคู่ความสนใจ

5. การแปรทำนองโดยการนำโครงสร้างทำนองของเครื่องดนตรีอื่นมาเป็นต้นแบบในการแปรทำนอง

ตัวอย่างที่ 5.1 การแปรทำนองระนาดทும்โดยการนำโครงสร้างทำนองของกลองสองหน้ามาเป็นต้นแบบกลุ่มทำนองที่ 29 ของตัวที่ 3

ทางระนาดทும்

มือขวา	----	- ค้ --	- มี่ --	- มี่ --	----	- มี่ --	----	- มี่ - ด
มือซ้าย	----	ด - ด ด	- - ด ด	- - ด ด	----	ด - ด ด	- - ด ด	- ด --

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--- ด	-- ทิ ด	--- ด	-- ทิ ด	----	ทุ ค ร ม	-- ร ม	----
มือซ้าย	--- ด	--- ด	--- ด	--- ด	-- ซ ด	- - - ม	----	ร ค ทุ ด

พบว่าในการบรรเลงระนาดทุ้มเพลงเชิดจีน ตัวที่ 3 กลุ่มทำนองที่ 29 เป็นการดำเนินทำนอง ในลักษณะที่มีการยื่นเสียงด้วยมือขวา 1 เสียงในกลุ่มเสียงสูง ส่วนมือซ้ายจะตีย้ำเสียง 2 เสียงในกลุ่มเสียงต่ำ เมื่อพิจารณาดูอย่างละเอียด จะพบว่าในกลุ่มทำนองนี้มีการนำส่วนการส่ายของกลองสองหน้าเข้ามาใช้ในการประดิษฐ์ทางระนาดทุ้ม ซึ่งผู้วิจัยพบว่ากลองระนาดทุ้มของครูบุญยัง เกตุคง มีการดำเนินกลอนที่มีโครงสร้างคล้ายคลึงกับมือสองหน้าดังนี้

มือขวา	- - - -	ปีะ - -	ปีะ - -	ปีะ - -	- - - -	ปีะ - -	- - - -	ปีะ - ดิง
มือซ้าย	- - - -	- - ทืด ทืด	- - ทืด ทืด	- - ทืด ทืด	- - - -	- - ทืด ทืด	- - ทืด ทืด	- - - -

ซึ่งเมื่อมาวิเคราะห์ดูแล้วพบว่าในต้นห้องที่ 8 ของกลุ่มเสียงนี้ มีตีลักษณะคู่ 12 กระแทกเสียง โดยครูบุญยัง ใช้วิธีการตีเสียงปิดที่มือขวา แล้วเปิดเสียงที่มือซ้าย ซึ่งในท้ายกลุ่มเสียงนี้ เป็นทำนองที่จะนำไปสู่ความคลี่คลายด้วยการออกเชิดใน ชั้นเดียว ซึ่งพบว่าวิธีการตีคู่ 12 ของครูบุญยัง ในส่วนท้ายประโยคนั้นตรงกับการทำเสียงของกลองสองหน้า ในเสียง "ป้า" คือการ "ปีะ" ด้วยมือขวากระแทกเสียง แล้วตีเสียง "เท่ง" เปิดที่มือซ้าย ซึ่งเสียง "ป้า" นี้จะให้กระทุ้งวงดนตรีในช่วงที่จะดำเนินกลอนในช่วงที่จะนำไปในส่วนส่วนที่คลี่คลาย ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าครูบุญยัง เกตุคง ได้นำการแจกมือและการประดิษฐ์เสียง ในกลุ่มทำนองนี้มาจากกลองสองหน้า

ตัวอย่างที่ 5.2 การแปรทำนองระนาดทุ้มโดยการนำโครงสร้างทำนองของกลองตุ๊กชาตรี มาเป็นต้นแบบจากกลุ่มทำนองที่ 31 ตัวที่ 4

มือขวา	- ม - -	- ล - -	- คี - -	- มี่ - ม	- มี่ - มี่	- - รั -	- รั - รั	- คี - คี
มือซ้าย	ค - ร ค	- - ช ม	- - ล ช	- - ม -	มี่ - มี่ -	- รั - -	รั - รั -	- - - ช

พบว่าในการบรรเลงระนาดทุ้มเพลงเชิดจีน ตัวที่ 3 กลุ่มทำนองที่ 29 เป็นการดำเนินทำนอง ในลักษณะแจกมือจากกลุ่มเสียงต่ำไปหากกลุ่มเสียงสูง ซึ่งก่อให้เกิดความเด่นของทำนอง เนื่องจากตัวทำนองหลักนั้นมีการเคลื่อนที่จากกลุ่มเสียงสูงลงมาสู่ยังกลุ่มเสียงต่ำ แต่ครูบุญยัง เกตุคง กลับประดิษฐ์ทางระนาดทุ้มให้สวนทางขึ้นไปซึ่งตรงข้ามกับการเคลื่อนที่ของกลุ่มเสียงในกลุ่มทำนองหลัก และในกลุ่มทำนองนี้พบว่า มีการนำโครงสร้างของหน้าทับตุ๊กชาตรีมาใช้ในการ ตกจังหวะ และการแจกมาของทำนอง พบว่าในห้องที่ 5-8 ถ้าพิจารณาดูจะพบว่ามีการสะวนลูกตก และ ทำนองคล้ายคลึงกันกับการส่ายหน้าทับของตุ๊กชาตรี ดังต่อไปนี้

หมายเหตุ ในที่นี้จะใช้ตัวอักษร ตี แทนเสียง ตึง และใช้ตัวอักษร ฒ แทนเสียง ตุง

มือขวา	--- คี	- คี - คี	-- คี -	- คี - คี
มือซ้าย	-----	คี - คี -	- คี --	คี - คี -

ตัวอย่างที่ 5.3 การแปรทำนองระนาดทุ้มโดยการนำท่วงทำนองในฆ้องวงเล็กมาเป็นต้นแบบในการประดิษฐ์ทำนอง

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	-- ซ ซ	- ซ --	{มม-} ม-	ซ ซ --	(- ลคิ)- คี	(- ลคิ)-ซ	ล -- ม	ซ - ค -	ร ---
มือซ้าย	- ซ --	ม- ค ร	{-- ร}- ซ	-- ม ร	(ซ --) ล-	(ซ--) ม-	- ซ ร -	- ล --	ล ---

ทางทำนองหลัก

มือขวา	-- ซ ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ล - ซ	- ม - ร	-- ม ซ	- ม - ร
มือซ้าย	- ซ --	- ท - ล	- ท - ซ	- ท - ล	- ล - ซ	- ท - ล	ค ร - ซ	- ท - ล

พบว่ากลุ่มทำนองที่ 1 ในตัวที่ 2 มีการแจกมือดำเนินทำนอง โดยมีกลุ่มเสียงเคลื่อนที่อยู่กับที่ในวรรคทำ แล้วจึงเชื่อมเข้าวรรครับด้วยการสะบัด ติดต่อกัน 2 ห้องเสียงติดต่อกัน ซึ่งการสะบัดในลักษณะนี้ มักพบในการแปรทำนองของฆ้องวงเล็กเท่านั้น

การแปรทำนองระนาดทุ้มโดยการนำโครงสร้างทำนองของเครื่องดนตรีอื่นมาเป็นต้นแบบในการแปรทำนองนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ผู้ที่จะประดิษฐ์ทำนองขึ้นมานั้นจะต้องมีความแตกฉาน ในทุกเครื่องมือ แล้วจึงสามารถหยิบฉวยขึ้นมาให้ได้ จากอัตลักษณ์เฉพาะตนในข้อนี้ จึงบ่งชี้ให้เห็นถึงความรอบรู้ในศาสตร์คีรี-ยางคศิลป์ขั้นสูงของครูบุญยัง เกตุคง

6. การใช้พลังเสียงหนักแน่นในการเน้นเสียง

ตัวอย่างกลุ่มทำนองที่ 1 กลุ่มทำนองที่ 45(ตัวที่ 2)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- มี่ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - -	- มี่ - มี่	- มี่ - คี
มือซ้าย	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ ซ	-- ซ -	ซ ซ --	ซ ซ --	ซ - ซ -

มือขวา	--- มี่	--- ร	--{คค-}	ล - คี -	ซ คี - -	{ซซ-}-ซ	--- -	{มม-}-ซ	- ซ --
มือซ้าย	ซ ม - -	ค ร - -	ค ล {-- ล}	--- - ม	- - ซ ม	{-- ม}--	ม ร ค -	{-- ร}--	ซ - ซ -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ต ล	- - รั รั	- - - คั	มี รั - -	รั คั - -	คั ล - -	ล ช - -	ช ม - -
มือซ้าย	- ม - -	- ร - -	- ค - -	- - คั ล	- - ล ช	- - ช ม	- - ม ร	- - ร ค

มือขวา	- - ช ล	- ค - รั	- มี - รั	- คั - ล	- ช - คั	- - รั มี	- รั - -	มี มี - รั
มือซ้าย	- ฟ - -	- ค - รั	- ม - ร	- ค - ม	- ร - ค	- - - มี	- ร - ม	- - - ร

จากตัวอย่างที่ 9.1 พบว่าในเพลงเชิดจีนตัวที่ 2 กลุ่มทำนองที่ 45 มีการผลิตเสียงที่ใช้ในการดำเนินทำนองที่กระแทก แฝงไปด้วยความหนักแน่น ตั้งแต่ต้นทำนองจนจบ เนื่องจากครุบุญยัง เกตุคงได้นำเอาคู่ประสานซึ่งมีความห่างเป็นคู่ 6 และเป็นคู่กระด้างมาใช้ดำเนินทำนอง เพื่อให้เกิดความเด่นครุเลขกระแทกเสียง ในกลุ่มทำนองประเภท คู่ประสาน

พบว่าจุดเด่นของครุบุญยัง เกตุคง ซึ่งทำให้ครุ มีความโดดเด่นทางระนาบทุ้มจนถึงขั้นสมบูรณ์ไม่ใช่เพียงเรื่องสำนวนกลอนเพียงอย่างเดียว แต่เป็นที่คุณภาพเสียงที่ใครจับไม่ได้ คั้งที่อาจารย์ไพฑูรย์ เฉยเจริญกล่าวไว้ว่า

"แหมครุบุญยังนี้ เหลือกำเหลือเกินเลย เรื่องทางก็หาคนจับยาก ถ้ามาเรื่องเสียงนี้ไม่ต้องพูดเลย ผมกล้าพูดได้เลยว่ายังไม่มีใครควบคุมคุณภาพของเสียงระนาบทุ้ม ได้เสมอต้นเสมอปลายเท่าครุบุญยังเลยตั้งแต่เห็นมา ต่อให้เร็วขนาดไหนแกคุมได้ตลอด คุณเป็นคุณ กคนเป็นกคน แล้วประกอบกับรู้ทางในการตีของแกเป็นคนคล่องซ้ายอยู่แล้ว ทีนี้พอได้เรื่องเสียงมาด้วยก็ส่งกันใหญ่เลยสิครับ ระนาบทุ้มนะต่อให้ทางเลิศเลอขนาดไหนแต่คุมเสียงไม่อยู่มันก็ไม่มีความดีขึ้นมาได้หรอก"

(เผชิญ กองโชค .สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2552)

7. การดำเนินทำนองนอกกลุ่มเสียงปัญญามูล

การดำเนินทำนองนอกกลุ่มเสียงปัญญามูลหรือที่เรียกว่า "เสียงเหนือ" ซึ่งเมื่อนำมาบรรเลงแล้วจะทำให้เกิดความฉงน สนทนา หน้าคิดตาม ในทำนอง

กลุ่มทำนองที่ 6 (ตัวที่ 2)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ริ - ริ คี	- คี - -	ริ - ริ ทิ	ริ ทิ - -	ริ - ริ มิ	ริ ทิ ริ มิ	ริ ทิ - -	ริ - ริ ทิ
มือซ้าย	- ร - -	- - - ค	- ร - -	- - - ร	- ร - -	- - - -	- - - ร	- ร - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ริ ริ	- ทิ - ล	- ทิ - ริ	- ทิ - ล	- มิ - ริ	- ทิ - ล	- - ทิ ริ	- ทิ - ล
มือซ้าย	- ร - -	- ฟ - ม	- ฟ - ร	- ฟ - ม	- ม - ร	- ฟ - ม	ช ล - ร	- ฟ - ม

พบว่าครุบุญยัง ได้นำการประดิษฐ์ทำนองโดยนำเสียงนอกกลุ่มปัญญามูล มาใช้ในการบรรเลงเพลงเชิดจีนด้วย ในเพลงเชิดจีนตัวที่ 2 กลุ่มทำนองที่ 6 ในช่วงห้องที่ 1-2 ของบรรทัดและเพื่อทำให้เกิดความฉงนและหน้าคิดตาม ในการบรรเลงเสียงนอกกลุ่มปัญญามูลที่ยกตัวอย่างมานี้มีการแจกมือ ลักษณะแจกมือสลับขวาซ้าย แล้วจึงใช้มือขวา ดำเนินทำนอง 2 เสียง เห็นได้จาก ห้องที่ 1 และห้องที่ 2 ซึ่งเสียงที่ได้มานั้นให้ความรู้สึกกักหูผู้ฟังเป็นอย่างยิ่ง

นับเป็นเอกลักษณ์อีกประการหนึ่งที่พบในการวิจัยครั้งนี้

8. การดำเนินทำนองโดยใช้มือซ้ายเป็นหลัก เพื่อแสดงถึงศักยภาพและความคล่องตัวของผู้บรรเลง

การดำเนินทำนองโดยใช้มือซ้ายเป็นหลักในการเดินทำนองนั้น นับได้ว่าเป็นอัตลักษณ์สำคัญซึ่งทำให้ครุบุญยัง เกตุคงมีชื่อเสียงในด้านระนาดทุ้ม เนื่องจากครุบุญยัง เกตุคง จะเป็นนักดนตรีไทย ที่มีทักษะการใช้มือซ้ายได้อย่างคล่องแคล่วแล้ว ยังสามารถควบคุมคุณภาพของการคู่เสียงด้วยมือซ้ายได้เป็นอย่างดีด้วย ไม่ว่าจะความเร็วของเพลงจะมีความเร็วมากเพียงใด และนับได้ว่าอัตลักษณ์ในการใช้มือซ้ายและยังเป็นอัตลักษณ์ที่พบมากที่สุดกว่าอัตลักษณ์อื่นๆ คือสามารถพบเห็นได้ในทุกตัวของเพลงเชิดจีน

ตัวอย่างที่ 1 กลุ่มทำนองที่ 8 (ตัวที่ 2)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- - - ช	- - - ล	- - - ค	- - - -	มี - - มี	- - - -	ค - - ค	- - - -
มือซ้าย	- ช - -	ค ล - -	ร ค - -	ช ค ร ม	- - ม -	ช ล ทุ ค	- - ค -	ช ค ร ม

ทางทำนองหลัก

มือขวา	--ชช	--ลล	--ชช	--มม	--รร	--คค	--รร	--มม
มือซ้าย	---ช	---ล	---ช	---ท	---ล	---ช	---ล	---ท

พบว่าในตัวอย่างกลุ่มทำนองที่ 1 นี้ แบ่งการใช้มือซ้ายออกเป็น 2 พวก คือ 1 ใช้มือซ้ายดำเนินทำนอง 2 เสียง ในห้องที่ 3-4 2.ใช้มือซ้ายดำเนินทำนอง 4 เสียง

ตัวอย่างที่ 2 กลุ่มทำนองที่ 24(ตัวที่ 2) และ 25 (ตัวที่ 2)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ค มี ค -	- - - -	ค มี ค -	- - - -	ค มี ค -	- - - -	ค มี ค -	- - - -
มือซ้าย	- - - ม	ม - -	- - - ล	- ล - -	- - - ช	ชชช -	- - - ล	ล ล - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค
มือซ้าย	- - - ม	- - - ล	- - - ช	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ช	- - - ล

ในตัวอย่างที่ 2 นี้พบว่า 1.มีการใช้มือซ้ายย้ำเสียงติดต่อกัน 4 ครั้ง 2.มีการใช้มือซ้ายย้ำเสียงเดิม 2 ครั้ง 3.มีการใช้มือซ้ายย้ำเสียงเดิม 3 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 3 กลุ่มทำนองที่ 25 (ตัวที่ 2)

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	ค มี ค -	- - - -	ค มี ค -	- - - -	ค มี ค -	- มี ค -	- - ค มี	- - - -
มือซ้าย	- - - ม	ม ม ม -	- - - ล	- ล - -	- - - ช	- - - ล	- - - -	ช ล - -

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค
มือซ้าย	- - - ช	- - - ล	- - - ช	- - - ล	- - - ช	- - - ล	- - - ช	- - - ล

ในกลุ่มตัวอย่างที่ 3 นี้พบว่ามีการใช้มือซ้ายย้ำเสียงซ้ำกัน 4 เสียง
ตัวอย่างที่ 4 เฉ็ดจีนตัวที่ 2 กลุ่มทำนองที่ 9

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- รี่ --	- รี่ --	- รี่ --	- รี่ --	- รี่ --	- รี่ --	รี่ ---	- - - -
มือซ้าย	-- รร	-- ลล	-- รร	-- ลล	-- ลล	-- รร	- ร --	ม ฟ ช ล

ทางทำนองหลัก

มือขวา	รี่ - ทำ รี่	- รี่ - -	รี่ - ทำ รี่	- รี่ - -	รี่ - ทำ รี่	- รี่ - -	รี่ - ทำ รี่	- รี่ - -
มือซ้าย	- ล - -	ร - ทำ ล	- ล - -	ร - ทำ ล	- ล - -	ร - ทำ ล	- ล - -	ร - ทำ ล

ในตัวอย่างที่ 4 นี้พบว่ามีการใช้มือขวายืนเสียงเดียว ส่วนมือซ้ายทำนองหน้าที่ดำเนินทำนองโดยการย้ำเสียงเดิม 2 ครั้ง บ้าง และในส่วนท้ายของประโยคได้มีการตีเรียงเสียงด้วยมือซ้าย 4 ครั้งติดต่อกัน ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นถึงความคล่องตัวด้วยการบรรเลงมือซ้ายของครูบุญยัง เกตุคง

9. การตีฉำหน้า

การตีฉำหน้านั้นจัดได้ว่าเป็นเอกลักษณ์สำคัญของการบรรเลงระนาดทุ้มก็ว่าได้ เพราะการตีฉำหน้านี้จะก่อให้เกิดความฉงน น่าติดตาม ซึ่งผู้ที่บรรเลงต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญพอสมควร ที่สำคัญต้องมีความแม่นยำในเนื้อทำนองหลัก จะทำให้เอื้อต่อการผูกสำนวนกลอน

ตัวอย่างที่ 1 กลุ่มทำนองที่ 13 และ 14 ตัวที่ 2

กลุ่มทำนองที่ 13 และ 14

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ค - -	ม- - ม	- - - ม	- - - ม	- - - ม	- - - -	{รร-}- ช	- - - ล
มือซ้าย	- - ช ม	- ม ม -	ม ช - -	ช ล - -	ล ค - -	ค ร - -	{--ร} - -	ร ม - -

มือขวา	--- ค	-- {นม-}	มี - มี -	มี -- รี่	มี - {คค-}	----
มือซ้าย	ม ช - -	ช ล {-บ}	- มี - มี	- มี ค -	- ล {-ล}	----

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - - ค	- - ร ม	- - - ซ	- ล - -	ซ ม - -	- ร ม ร	- - ร ร	- - ม ม
มือซ้าย	- ซ - -	- ค - -	- ซ - -	- - ซ ม	- - ร ค	- - - ล	- - - ล	- - - ท

มือขวา	- - ซ ซ	- - ล ล	- ร - -	ค ล - -	ค - ล ค	- ค - ค*
มือซ้าย	- - - ซ	- - - ล	- - ค ล	- - ซ ม	- ซ - -	- ซ - ล*

สังเกตในห้องที่ 7 จนเข้าบรรทัดที่ 2 จะพบว่าระนาดทุ้มทำการสะเคาะในช่วงคันท้อง ถ้าหน้าทำนองหลักซึ่งดำเนินเสียงลูกตกในช่วงท้ายของห้อง ลักษณะนี้คล้ายกับการตีเพื่อบอกทำนองให้กับลูกวงซึ่งผู้ที่ตีระนาดทุ้มล่วงหน้าได้นั้นต้องเป็นผู้ที่แม่นทำนองหลักเป็นอย่างยิ่ง

10. การตีฉ้ำหลัง

ที่จัดว่าอัตลักษณ์สำคัญซึ่งควบคุมมากกับการตีฉ้ำหน้า หรือมักเรียกอีกชื่อว่าการตีข้อย จังหวะการดำเนินทำนองชนิดนี้ทำให้ระนาดทุ้มมีรสชาติ และทำให้เกิดสีสันในการบรรเลง

ตัวอย่างที่ 1 กลุ่มทำนองที่ 17 และ 18 ตัวที่ 2

กลุ่มทำนองที่ 17

ทางระนาดทุ้ม

มือขวา	- ม - -	ม - - ซ	- - - -	- ค - -	- - - ม	- - - ม	- ม - ม	- - - -
มือซ้าย	ซ - ม ซ	- - ม -	ล ค - -	ค - ค ล	- - ซ -	ม ซ - -	ซ - ซ -	ล ค - -

มือขวา	- ค - -	- ค - -	ค - - ค	- - - -	- ค - -	- - - ม	- - - ค	- ค - -
มือซ้าย	- ล - -	ค - ล ค	- - ค -	ล ค - -	ค - ค ล	- - ม -	ล ค - -	ค - ค ล

ทางทำนองหลัก

มือขวา	- - (รริ)	ม ริ - -	- - ค ค	- - ค ค	- - (รริ)	ม ริ - -	- - ค ค	- - ค ค
มือซ้าย	- - (-ริ)	- - ค ล	- - - ล	- - - ล	- - (-ริ)	- - ค ล	- - - ล	- - - ล

มือขวา	- - - -	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค	- - - -	- - ค ค	- - ค ค	- - ค ค
มือซ้าย	- - - -	- - - ม	- - - ซ	- - - ล	- - - -	- - - ม	- - - ซ	- - - ล

จากตัวอย่าง ที่ 1 ให้สังเกตห้องที่ 8 ในบรรทัดที่ 1 กับห้องที่ 1 ในบรรทัดที่ 2 กลุ่มทำนองในบรรทัดที่ 1 ได้หมดทำนองมาด้วยการตีกลองหน้า คือหมดทำนองที่ ช่วงครึ่งห้องแรก ในห้องที่ 8 แล้วเชื่อมเข้ากับกลุ่มทำนองในบรรทัดที่ 2 ด้วยการข้อยิงจังหวะในเสียงสุดท้ายของห้องที่ 8 มายังกลุ่มทำนองในบรรทัดที่ 2

จากการศึกษาผลงานการบรรเลงเพลงเชิดจีนสองชั้น ของครูบุญยัง เกตุคง ผลการวิจัยสามารถสรุปเมื่อดูรายละเอียดของการบรรเลงระนาดทุ้มได้ 10 อย่างดังนี้

1. การลอยทำนอง
2. การตีคอร์คฝรั่งแบบการบรรเลงลักษณะคู่ประสานผสมการแจกมือ และแบบแจกมือดำเนินทำนอง
3. การตีถ่วงเสียงด้วยการแจกมือซ้ายสลับขวา ในคู่ 10, 12 และ 13
4. การตีล้วงทำนอง
5. การตีทำนองล้อเลียนทำนองของเครื่องดนตรีอื่น
6. การใช้พลังเสียงหนักแน่น ควบคุมคุณภาพเสียงได้สม่ำเสมอ
7. การตีกลอนทำนองเพลง "เสียงเหนือ"
8. การดำเนินทำนองโดยใช้มือซ้ายเป็นหลัก เพื่อแสดงถึงศักยภาพและความคล่องตัวของผู้บรรเลง
9. การตีลำหน้า
10. การตีลำหลัง

จากการศึกษาพบว่าอัตลักษณ์เฉพาะตนในการบรรเลงระนาดทุ้มของครูบุญยัง เกตุคงได้ 3 อย่าง ดังต่อไปนี้

1. การตีคอร์คฝรั่งแบบการบรรเลงลักษณะคู่ประสานผสมการแจกมือ ซึ่งครูบุญยัง ได้นำการแบ่งมือของเปียนโนมาประยุกต์ใช้
2. การดำเนินทำนองโดยใช้มือซ้ายเป็นหลัก เพื่อแสดงถึงศักยภาพและความคล่องตัวของผู้บรรเลง
3. การใช้พลังเสียงหนักแน่น ควบคุมคุณภาพเสียงได้สม่ำเสมอไม่ว่าแนวการบรรเลงรวมวงจะสูงมากก็ตาม

ในปัจจุบันจึงนับได้ว่าอัตลักษณ์และวิธีการบรรเลงระนาดทุ้มของครูบุญยัง เกตุคง ก็ได้รับความนิยมนจากผู้สนใจในศาสตร์แขนงนี้จวบจนปัจจุบัน